

San Juan Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

Apustul Juanmi kay libruta iskribiran. Payqami Jesuspa yaĉhakuqnin karan (1.37-39). Jesuswan purirmi rurashankunata rikaran, chaynulla yaĉhachikushankunatapis uyakuran. Chaynu purirmi intrakaran, Tayta Dyusmi Amitunchik Jesucristuta kaĉhamuran washamanallapapaq nir.

Juanqa kay libruta iskribiran, nuqanchikkunapis intrakanallapapaq Jesucristo shamusha washamanallapapaq nir. Chaynullami iskribiran intrakanallapapaq, Jesucristupi kriyir, tukuy tyimpupaq luryanpi aligrila kawsanallapapaq nir (20.31).

Juan iskribiran pimi Jesucristo nir

¹ Manaraq imapis kayatinmi uk RIMAY * karanllana. Kay RIMAYQAMI Dyuswan kar, Dyuslla karan. ² Chaynu mana imapis katinraqmi Dyuswan pulla kawsaran. ³ Tayta Dyus nitinmi, payqa tukuy imata ruraran. Chaqa mana rurasha katinqa, mana imapis kanmanchu. ⁴ Payllami tukuya kawsachimanchikllapa. Chaynu kawsachikuq karmi, kay pachaman shamuran tukuya achkirachinanpaq. ⁵ Chaynu achkirachikuq karmi, tutaparaqpi kaqkunataqa

* **1:1** Uk RIMAY nirqami intrachimanchik Amitunchik Jesucristupaq nir.

Dyuspaq yaĉhachin. Piru chay tutaparaqpi kaqkunaqami mana imanachiytapis puytinchu.

⁶⁻⁷ Tayta Dyusmi, uk runa Juan shutiqta kaĉhamuran chay achkirachikuqpaq yaĉhachikunanaq. Chaymi yaĉhachikuran chay achkirachikuqlapina kriyinanllapapaq. ⁸ Chaqa Juanqami mana chay achkirachikuqchu karan. Paytaqami Tayta Dyus kaĉhamuran yaĉhachikunanaq pimi chay achkirachikuqqqa nir. ⁹ Kay chiqap achkirachikuqqami, kay pachaman shamuran achkirachikuq yupayna, Tayta Dyuspaq tukuyta intrachinanpaq.

¹⁰ Tayta Dyus paywan tukuy imata rurasha katinmapis, kay pachaman shamutinqa, runakunaqa mana riqsiranllapachu Dyus nirqa. ¹¹ Chaynu tukuyta rurashanraykumi, paypa kaqninkunaman shamuran. Piru chaynu shamutinmapis, wakinqa mana kasuranllapachu. ¹² Nataq tukuy shunqunllapawan kriyir kasuqkunata-shuypaq, Tayta Dyuspa chiqap wamrankunana kananllapapaq nisha. ¹³ Chaynuqami niran mana taytanmanta, mamanmanta nasir paykuna munashanllaparaykuchu. Ashwanmi Tayta Dyus munar chaynu chiqap wamrankunapaqqa nisha.

¹⁴ Chay RIMAYQAMI runapaq tikrakar tukuy nuqanchikkunawan kawsaran. Payqami kusalata munamarninchik, chiqap kaqlata rurar ima kawsaran. Nuqakuna rikasha kar, yaĉhanillapa Tayta Dyuspa uklayla Wamranqa Taytan Dyusnu kusa allinla nir. ¹⁵ Paypaqmi Juanqa achka runakunata willaran kaynu nir:

“Kaypaqmi unaylla kaynu nishushallapa karay: ‘Nuqamanta shamuyan chayqami kusala mas puytiq ima. Chaqa payqami manapis kayatiy karanllana’ nir”.

¹⁶ Chaqa pay kusalata llakipamarninchikllapami kutir kutir yanapamaranchikllapa. ¹⁷ Tayta Dyusmi unayqa Moiesta mantakuykunata quran, intrachimanallapapaq. Piru kananshuypaqami Jesucristurayku intrachimanchikllapa imanumi munamanchikllapa, chaynulla imatapis karanlata ruran nir. ¹⁸ Tayta Dyustaqami mana mayqanlapis rikashachu. Piru Tayta Dyuspa uklayla Wamran Jesucristo paypa pullan kashanrayku, Dyuslla karmi riqsichimanchikllapa Taytanqa imanu nirmapis.

*Shutichikuq Juan Jesucristupaq parlakuran
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)*

¹⁹ Israel pwiblupa mantakuqninkunami, Jerusalenmanta kurakunata chaynulla Levipa ayllumanta runakunata ima, kaçharanllapa rir Juanta tapunanllapapaq mayqanshi payqa nir. ²⁰ Chaynu rir taputinllapami payqa karanlata rimar kaynu niran:

—Manami Dyuspa Akrashan Cristunchu kani nir.

²¹ Qashanmi tapuranllapa:

—Chayqa, ¿mayqantaq kanki? ¿Dyuspa rimaqnin Eliás shamananpaq karan, chaychu kanki? nir.

Juanqa niran:

—Manami paychu kani.

Piru qashan tapuranllapa:

—Chayqa, ¿qamchu uk rimaqninta Dyus kačhamunanpaq karan † chay kanki? nir.

Juanqa niran:

—Manami nir.

²² Chay tapuqkunaqa niran:

—Chayqa, ¿mayqantaq kanki? Willamayllapari. Chaqa allita qampaq yačhar riyta ministinillapa chay mantamashallapakunata willanayllapapaq.

²³ Juanqa niran:

—Nuqaqami chunllaq lugarkunapi kusa jwirtita rimar kaynu niq chay kani: ‘Uk dirichula nanta kičhaq yupay bidaykillapata shumaqchar, Taytanchik Dyuslatana yarayllapa’ nir, imanutaq Dyuspa rimaqnin Isaías nisha karan chaynulla.

²⁴ Chaynu Juan nitinqami, chay fariseo runakunamanta mandadu risha karan chaykunaqa, ²⁵ kaynu nir tapuranllapa:

—Chaqa, Dyuspa mana Akrashan Cristun, mana Elías, chaynulla Dyus uk rimaqninta kačhamunanpaq karan chay mana karqa, ¿imapaqtaq runakunata shutichinkiqa?

²⁶ Juanqa niran:

—Nuqaqami yakulawan shutichikuni. Qamkuna tapukuyashaykillapaqami pullaykillapana. Piru manami riqsiyankillapachu. ²⁷ Paymi nuqamanta ikitaraq shamuyan. Chaynu ikita shamutinmapismi nuqaqa paypaqqqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kačhanaylapaqmapis.

† ^{1:21} Dyus uk rimaqninta kačhamunanpaq karan nir mas intrakanarqa rikashunllapa Deuteronomio 18.15,18.

28 Tukuy kaykunaqami riyu Jordanpa chimpan Betania pwiblupi chaynuqa karan, chay maypičhi Shutichikuq Juan shutichikuyaran chaypi.

Jesusmi Dyusmanta Shamuq Uyshitaqa

29 Allaqnin diyami Shutichikuq Juanqa, Jesús payman qimikaqta rikaran. Chaymi niran:

“¡Rikayllapa kaymi Dyusmanta Shamuq chayqa! Paymi uk musu uyshita yupay, tukuy nuqanchikkunarayku wanunanpaq shamusha chayqa. Chaymi payrayku Taytanchik Dyusqa uchanchikkunamanta washamanchikllapa.

30 Paypaqmi rimaray kaynu nirqa: ‘Nuqamanta uk ikita shamuyan. Chayqami, nuqamantaqa mas yačhaq, puytiq ima. Chaqa manapis kayatiy, payqa karanllana’ nir. **31** Nuqamapis mana yačharaychu mayqanmi kanqa nirmapis. Chaynumapis nuqaqa yakuwan shutichikuray, Israelmanta runakuna chiqapta payta riqsinanllapapaq”.

32 Juanqa niranpis:

“Dyuspa Santu Ispiritunta rikaray, syilumanta uk palumitanu payman ishkimir taqta. **33** Piru nuqaqami manaraq yačharaychu pimi kanqa payqa nirmapis. Piru Tayta Dyus yakuwan shutichikunaypaq kačhamaqmi, nimaran: ‘Chay mayqanpa ananmančhi Dyuspa Santu Ispiritun rikayatki ishkimir tayan chay paymi, Santu Ispirituwan shutichikunqa’ nir. **34** Dyus nimashannumi, nuqaqa rikashana kani. Chaymi chiqapta nini: Payqa Dyuspa Wamran nir”.

Jesuspa punta yačhakuqninkuna

³⁵ Chaymanta allaqnin diyapismi, chay kayashanllapallapi Shutichikuq Juanqa ishkay yaĉhakuqninkunawan karan. ³⁶ Chaymi Jesusta pasaqta rikarqa, Juanqa niran:

—Rikayllapa, wakmi Dyusmanta Shamuqqa. Paymi uk musu uyshita yupay nuqanchikrayku wanunanpaq shamusha chayqa.

³⁷ Chaynu nitinqa, Juanpa chay ishkay yaĉhakuqninkunaqa, Jesuspa ikinta chay kutilla riranllapa. ³⁸ Chaymanta, ikinta riqta rikarqa, Jesusqa tapuran:

—¿Imatataq maskayankillapa?

Paykunaqa niranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿maypitaq tanki?

³⁹ Jesusqa niran:

—Shamur rikayllapa.

Chaymi rir rikaranllapa maypimi tan nirmapis. Chay diyaqami, pullan kidaranllapa, tardi alas kwatru yupayna katin.

⁴⁰ Juan rimaqta uyar Jesuspa ikinta riqkunamanta ukqa, karan Andrés, Simón Pedrupa uknin.

⁴¹ Andresqami Jesusta tarirqa, chay kutilla riran uknin Simonta tarir willaq kaynu nir:

—Tarisha kanillapa Mesiasta. (Rimayninchikpiqa munan niyta Dyuspa Akrashan Cristun).

⁴² Chaymanta chaynu nirnaqa, Andresqa aparan Simonta, Jesús kayashanman. Chayna Jesús, Simonta rikarqa niran:

—Qamqami Jonaspa wamran ‡ Simón kanki. Piru kananmantaqami shutinki Cefas. (Rimayninchikpiqa munan niyta Pedro).

Jesusmi Felipiwan Natanaelta qayaran

⁴³ Qashan allaqninpismi, Jesusqa Galilea lugarmán rinanpaq yarpuran. Chaymi, Felipita tarirqa nirán:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

⁴⁴ Felipiqa Betsaida pwiblumanta kaq, Andrespa, Pedrupa pwiblunllamanta.

⁴⁵ Chaymantami Felipiqa riran Natanaelta tarir, kaynu niq:

—Tarishami kanillapa Dyuspa Akrashan Cristunta, chay mayqanpaqchí Moisés iskribisha karan chayta. Chaqa paypaqmi Dyuspa wakin rimaqninkunapis iskribisha karan. Payqami Nazaretmanta Josipa Wamran Jesús.

⁴⁶ Chaynu nitinqa, Natanaelqa nirán:

—¿Nazaretmantachu kusa runa nisha kayta puytin?

Felipiqa nirán:

—Shamur rikay yaçhanaykipaq.

⁴⁷ Chaymanta Natanael qimikaqta rikarqa, Jesusqa nirán:

—Kaytami shamen Israelmanta uk chiqap Dyuspi kriyiq runa. Payqami mana llullakuya yaçhanchu.

⁴⁸ Chaymanta, Natanaelqa nirán:

—¿Imanutaq riqsimanki? nir.

Jesusqa nirán:

‡ **1:42** Wakin iskribikashakunapiqa “Juanpa wamran” nin.

—Manapis Felipe nuqaman shamunaykipaq willashuyatinmi, riqsishuyarayllana, chay igus qirupa chakinpi katki.

49 Natanaelqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, iĉhiqaptami Dyuspa Wamran kanki! iQammi Israel pwiblupa gubyirnun kanki! nir.

50 Jesusqa niran:

—¿Qamqachu kriyimanki igus qirupa chakinpi riqsishuray nishushayraykula? Ashwan kusa mana rikashaykikunataraqmi rikanki.

51 Niranpismi:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunaqami rikankillapa syilu kiĉhakashata. Chaynulla rikankillapapis, Dyusmanta Shamuq Runaman angelninkuna ishkimuqta, iqaqta ima. §

2

Jesusmi punta milagruta ruraran uk kidamyintupi

¹ Natanaelwan parlashanmanta allaqnin uk diyaqa, Galilea lugarpa pwiblun Caná shutiqpi, karan uk kidamyintu. Jesuspa mamanpis chay kidamyintupi karan. ² Chaynulla Jesuspis yaĉhakuqninkunawan kunachikasha kar, chaypi karanllapa. ³ Chay kidamyintupina kayatinllapaqa, ubapa yakun binu tukukaran. Chaymi Jesustaqa, mamanqa niran:

§ **1:51** Kayta nirmi Jesús yarpuchiran, imanutaq unay Jacobupa musquyninpi Dyuspa angelninkuna uk iskalirata pachaman ishkimuq iqaq chayta. Nataq kananqami Jesusna chay iskalira yupayqa. Chaymi Jesusrayku Dyusqa, runakunata kusata yanapan.

—Manana ubapa yakun binu kannachu nir.

⁴ Jesusqa niran:

—Mamitay, ¿imapaqtaq kayta willamanki?
¡Yarayraq! Milagrukunata ruranaypaq uraqami,
manaraq chamushachu nir.

⁵ Chaynu Jesús nitinmi, mamanqa chay kidamy-intupi ikimanta aypachikuqkunataqa niran:

—Tukuy imata pay nishutinllapaqa, rurayllapa nir.

⁶ Chaypiqami karan, rumimanta saysi atunlla butijakuna. Chaykunapimi Israelmanta runaku-naqa yakuta churaqlapa, paqakuna kustumrinta rurananllapapaq. Kada butijakunami kwatru lata yakuta aypaq. ⁷ Chaymanta Jesusqa ikimanta aypachikuq chaykunataqa niran:

—Kay atun butijakunaman yakuta untachiyl-lapa, nir.

Chaynu nitinqa, chay ikimanta aypachikuqku-naqa, untachiranllapa. ⁸ Chaymantaqa, Jesusqa niran:

—Kananqa pitilata chaqar, apar quyllapa chay naypaqpi aypachikuqqa kamananpaq nir.

Chaynu nitinqa, chay ikimanta aypachikuqku-naqa, chaynu ruraranllapa. ⁹ Chay naypaqpi aypachikuq chayqa yaku, binupaq tikrakashata kamar mana yaçharanchu maymanta, imanumi chay binuqa rikarisha nirmapis. Nataq, ikimanta aypachikuqkunaqa, yaçhayaranllapa yaku-manta nir. Chaqa paykunallari yakuta chaqar untachisha karanllapa chay butijakunamanqa. ¹⁰ Chaymantaqa naypaqpi aypachikuq chayqa, chay kidaq runata qayamur, niran:

—Tukuy kidaqkunami puntataqa shumaq binutaraq upyachikunllapa. Chaymanta tukuy kusata upyashana katinqa, mana shumaq binutanachu upyachikunllapa. Piru qamshuypaqa ashwan mas shumaq binutaraq āurashayki kasha upyachikunaykipaqqa nir.

¹¹ Chayta chay kidamyintupi rurashanmi, Jesuspa punta milagrunqa karan. Chay milagru-taqami ruraran Galileapa pwiblun Caná shutiqpip. Chaywanmi intrachikuran payqa Dyus kar, puytin chaykunata rurayta nir. Chaymi yačhakuqninkunaqa paypi kriyiranllapa.

¹² Chaymantaqa riranllapanra uran Capernaúm pwibluman mamanwan, ukninkunawan, yačhakuqninkunawan ima. Chaypimi ayka diyata karanllapa.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel runakunapa Pascua fyistan shipchana katinmi, Jesuspis riran Jerusalenman.

¹⁴ Jerusalenman ācharqa, Dyusta adurananllapa wasipiqa, rantikuqkunata tariran. Chaypiqami ufrindapaq nir rantikuyaranllapa turukunata, uyshakunata, palumakunata ima. Chaynulla uklawmanta kaq qillayta kambyaq runakuna ima karanllapa. ¹⁵ Chaykunata tarirmi, Jesusqa waskakunata aypar uk latiguta rurar, tukuy chaypi kaqkunataqa waqtaman itakuran, uyshantinta, turuntinta ima. Nataq chay qillaykunata kambyaqkunapata-shuypaqa, qillayninmatapis pachaman chaqchukuran.

Chaynulla misanllapamatapis ratachiran ima.
16 Palumakunata rantikuqkunata-shuypaq
 niran:

—¡Qamkunapis, kaykunataqa urquyllapa! ¡Chaqa Taytay Dyuspa wasinqami mana imakunata rantikunanllapapaqchu!

17 Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa kwintata qukaranllapa uk iskribikashakunapi nishanpaq. Chaqa niqmi: “Wasikipi mana allinkunata ru-ratinllapami, kusata piñakushaq” [⊗] nir.

18 Chaymantaqa, Israelmanta karguyjunkunaqa, kaynu nir tapuran:

—¿Ima milagruwantaq intrachimankillapa, Dyusmanta shamusha kar chayta rurayanki nir, nuqakuna kriyishunayllapapaqqqa?

19 Jesusqa niran:

—Kay wasita ratachiyllapa. Chaymanta kimsa diyalapaq qashan shachishaq nir.

20 Chaynu Jesús nitinmi, chay Israelmanta karguyjunkunaqa niran:

—¡Aja jay! ¡Kwarintay-saysi (46) añupaqmi, shachirayllapa Dyusta adurananllapa wasitaqa! ¡Piru qamqa ninki, kimsa diyalapaq shachishaq! nir.

21 Piru Jesús “Kay wasita shachishaq” nirqami, kwirpunllapaq niran. **22** Chaymi Jesús wanur kawsamutinja, yaĉhakuqninkunaqa yarpuranllapa, wanur qashan kimsa diyamanta kawsamushaq nishanta. Chaynami kriyiranllapa, iskribikashakuna nishanpi, chaynulla Jesús tukuy nishanpi imamapis.

Jesusmi tukuyta riqsin imanu katinpis

[⊗] **2:17** Sal 69.9

²³ Jesusqa Jerusalenllapi kayar Pascua fyistapiqa achka milagrukunata ruraran. Chaymi kusala achka runakuna kriyiranllapa paypiqa. ²⁴ Piru Jesusqa mana paykunapiqa kunfyakaranchu, chaynu kriyitinllapamapis. Chaqa tukuytari riqsiq imanumi nirmapis. ²⁵ Chaynu karmi, runa uk runa masinpaq payta willanantaqa mana ministiqchu. Chaqa paylla tukuyta riqsiq, yarpuyininllapapiqa imanumi nirmapis.

3

Jesuswan Nicodemo

¹ Jerusalenpimi taq uk fariseo runa Nicodemo shutiq. Payqami Israelmanta karguyjun runakunapa masin karan. ² Kay runami uk tuta, Jesusta watukuq rir, kaynu niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhanillapami Tayta Dyus kaĉhamushusha yaĉhachimanaykillapapaq nir. Chaqa, qamlami chay milagrukunata rurashaykitaqa rurayta puytinki. Dyus mana qamwan katinqa, mana rurayankimanchu chay milagrukunataqa nir.

³ Chaynu Nicodemo nitinmi, Jesusqa niran:

—Piru chiqaptami nishayki: Mayqanpis mana mushuqmanta nasiqqa, Dyus mantakushanpi mana kayta puytingachu nir.

⁴ Chaynu Jesús nitinmi, Nicodemuqa, kaynu nir tapuran:

—Chayqa, ¿imanutaq uk runa rukuna karqa qashan nasiyanqaqa? ¿Ima mamanpa shunqunman yaykurchu, qashan mushuqmanta nasimuyanqa?

5 Chaynu taputinmi, Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishayki: Uk runa yakumanta * chaynulla Dyuspa Santu Ispiritunmanta manaraq nasiyarqa, Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykuya puytingachu nir. **6** Chaqa mayqanpis taytanllapakunalamanta nasiqqami paykuna munashanlata rurar kawsanllapa. Nataq Tayta Dyuspa Santu Ispiritunmanta nasiqkunashuypaqami Tayta Dyus munashanlata rurar kawsanllapa. **7** Piru ‘Tukuymi mushuqmantaraq nasiyta ministin’ nishutiyqa, amami kusalata chaypaqqa yarpupakunkichu. **8** Chaqa imanutaq wayramaqa pay munashannulla maymantapis shamun. Chaynu shamutin waqaqta uyaparmapis manami yaâhankichu maymanta shamun chaynulla mayman rin nirmapis. Chaynumi pasan Dyuspa Santu Ispiritunwan yarpuyninpi nasiqkunawanpis.

9 Chaynu nitinqa, qashan Nicodemuqa tapuran:

—¿Imanutaq kayqa kanqa? nir.

10 Jesusqa niran:

—¿Qam Israel runakunapa yaâchachiqnin karmapis, manachu kaytaqa yaâhanki? **11** Chiqaptami nishayki: Nuqakunaqami allita yaâchaq kar chaynulla rikashayllapata ima willashunillapa. Piru qamkunaqa mana kriyinkillapachu. **12** Chaynu kay pachapi rikaypaqkunapaq willashutiyllapa mana kriyirqa, ¿imanuna kriyinkillapa unaq syilupi mana rikaypaqkunapaq willashutiyllapamaqa?

* **3:5** Yakumanta nasin nirqami intrachimayninchiktapis puytin mamanchikmanta nasishanchikpaq nir.

13 “Chaqa manami mayqanpis unaq syilumanqa iqashachu. Ashwanmi tukuy chaykunapaqqa yaĉhan Dyusmanta Shamuq Runala.

14 “Unaymi chunllaq lugarpi runakunata largu kuru kanisha katin, Dyuspa rimaqnin Moisés, jyirrumanta largu kuruta rurar unaqman qirupi alsatin, kanikasha kaqkunaqa rikarla, alliyaranllapa. † Chaynullami Dyusmanta Shamuq Runatapis qirupi klabar alsanqallapa unaqman. **15** Chaynami tukuyla paypi kriyiqkunaqa washakar tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

Tayta Dyusmi uklayla Wamranta kaĉhamuran

16 “Tayta Dyusqami tukuy runakunata kusalata munashanrayku uklayla Wamranmatapis kaĉhamuran. Chayna tukuyla paypi kriyiqkunaqa amana wanurchu tukuy tyimpupaqna washakar kawsananllapapaq. **17** Chaqa Tayta Dyusqa Wamrantaqa manami mayqanta uchachar kastigananpaqchu kaĉhamuran, ashwanmi tukuyta washananpaqna.

18 “Chaymi mayqanpis, Tayta Dyuspa uklayla Wamranpi kriyiqqa, mana imapaqpis uchachakar kastigakanqanachu. Piru chay mana kriyiq-shuypaq may tyimpu uchachakashana. Chaymi tukuy tyimpupaqna kastigakanqa. **19** Chay mana kriyiqkunaqami uchachakashana. Chaqa mana allinkunata rurar tutaparaqlapi kayta munar, Dyuspa Wamran achkirachikuq

† **3:14** Kaypaq masta intrakanarqa rikashunllapa Números 21.9.

shamutinqa, mana yaĉhayta munaranllapachu paywanqa. ²⁰ Tukuy mana allinta ruraqkunaqa, chay achkirachikuqtaqa ĉhiqnin. Chaymi paypa naypanmanqa mana qimikayta munanllapachu, tukuy saqra ruraynинllapakunaqa shutiman mana rikarinanta munar. ²¹ Piru chay allinta ruraqkuna-shuypaq chay achkirachikuqpa naypanman mas qimikanllapa. Chayna tukuya intrachinanpaq Tayta Dyus munashannulla rurar kawsanllapa nir”.

Shutichikuq Juanmi Jesuspaq qashan rimaran

²² Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunawan riran Judea lugarman. Chaypimi paykunawan ayka diyallataqa karanllapa shutichikur ima. ²³ Chaynullami Juanpis, Salim shutiq pwiblupa shipchanlapi Enón shutiq pwiblu karan, chaypi shutichikuyaran. Chaqa chaypiri achka yaku karan. Chaymi chayman tukuy riqkunaqa shutikuqlapana. ²⁴ Tukuy kaykunaqami pasaran Shutichikuq Juanta manaraq karsilman itayatinllapa.

²⁵ Piru, Juanpa wakin yaĉhakuqninkunaqa, Israelmanta uk runawan, chay yakuwan shutikur Dyuswanqa shumaqchakanchik niyashanllapapaq kusalata willanakuranllapa. ²⁶ Chaymi Juanpa yaĉhakuqninkunaqa riranllapa payta kaynu nir willaq:

—Yaĉhachimaqniyllapa, qammi parlamaraykil-lapa riyu Jordanpa chimpanpi pullayki karan, chay runapaq. Paymi kananqa shutichikutin, tukuy kriyir paymanna riyanllapa.

²⁷ Chaynu nitinllapami, Juanqa niran:

—Manami mayqanpis pudirniyjunchu kanman, Dyus mana pudirta qutinqa. ²⁸ Piru uk kuti qamkunata ‘Manami Dyuspa Akrashan Cristunchu kar, uk paypa naypanta shamuqla kani’ nir willashutiyllapa uyakurmapischu ¿mana intrakaraykillapa? ²⁹ Chaqa allita intrakayllapa: Uk kidamyintupimaqami kidaq chay, nubyawan pulla kaytaqa puytin, mana amigunkunachu. Ashwanmi chay kidaqpa amigunkunaqa chaynu kidaqta uyaparqa kusalata aligriyan. Chaynumi nuqapis chay kidaqpa amigun kashayrayku kusalata aligriyani. Chaqa payqami nuqanchikkunaman êhamushana. ³⁰ Chaymi ashwan paylatana kusata kasur kawsanqallapa. Nataq nuqata-shuypaq waran waranqa mana kwintachamanqallapanachu.

³¹ “Chaqa syilumanta shamuqqami, tukuyla imapaqpis yaĉhan. Nataq kay pachamanta kaq-shuypaqami pachapi kaqkunalapaq yaĉhar riman. Piru unaq syilumanta shamuq-shuypaqami, tukuyta yaĉhaq kashanrayku, ³² tukuy imata rikashanta, uyapashantaqa karanlata riman. Piru chaynu rimatinmapis, manami mayqanpis kriyinllapachu. ³³ Nataq mayqanpis chay nishanta kriyiq-shuypaqami Dyusqa chiqapta riman nir parlakun. ³⁴ Chaqa Dyusmanta shamusha chayqami Taytan, Santu Ispiritunta qushanrayku imatapis karanlata riman. ³⁵ Taytanmi, Wamranta kusalata munashanrayku pudirta qusha tukuy imatapis payna mantananpaq. ³⁶ Chayraykumi mayqanpis chay Wamranpi kriyiqkunaqa, tukuy

tyimpupaqna washakar kawsanqallapa. Nataq chay mana kriyinaqkuna-shuypaqami mana washakarnachu, tukuy tyimpupaq kastigutana Dyusmanta aypangallapa”.

4

Jesusmi Samariamanta warmiwan parlaran

¹ Wakinkuna rimatinllapami fariseo runakunapis yaĉharanllapa, Jesusqashi Juanmantaqqa achka runakunata shutichitin, paywanna riyanolapni nir. ² Piru chiqaptaqami mana Jesuschu shutichikuyaran. Ashwanmi tukuy paypi kriyiqkunataqa yaĉhakuqninkuna shutichiyaranllapa.

³ Chaymantami Jesusqa yaĉharan fariseo runakunaqa imatami paypaq yarpuyan nir. Chaymi Jesusqa Judeamanta lluqshir Galileamanna riran. ⁴ Piru Galileaman rinanpaqqami, Samaria lugarllata pasaya ministiran. ⁵ Chaynu riyarqami, Samariapa uk pwiblun Sicar shutiqman ĉharan. Chay pwibluqa Jacobo, wamran Josita irinsyanpaq nir pachata qusha kayaq chaypa yatalanpi karan.

⁶ Chay pachapi Jacobupa yaku upyanan quĉhapis karan. Chay quĉhapa yatanlapimi, Jesusqa kusata shaykushanrayku samaran, alas dusi yupayna. ⁷⁻⁸ Chaykamanqa, yaĉhakuqninkunaqa pwibluman risha karanllapa mikuyta rantimuq. Chaypi Jesús payla katinmi, Samariamanta uk warmi chay quĉhaman ĉharan yakukuq. Chaymi Jesusqa niran:

—Mamitay, yikituta upyachimay nir.

9 Israelmanta kaqkuna, Samariamanta kaqkunawan mana pičhunakuq kashanllaparaykumi, warmiqa niran:

—¿Imanutaq qam Israelmanta runa karqa, nuqa Samariamanta warmitaqa yakuta mañiakumayankiqa? nir.

10 Jesusqa niran:

—Qamqa manami yačhayankichu imanumi Tayta Dyus yanapakun chaynulla mayqanmi yakuta mañashuyan nirmapis. Chaqa allita yačhar yakuta mañamatkimaqa tukuy tyimpu nasimuq yakutana upyachishuymen nir.

11 Chaynu Jesús nitinqa, warmiqa niran:

—Taytituy, yakuqami kusala ruri maypi. ¿Manami imaykipis kanchu yakuta lluqshichimu-naykipaqqa? ¿Maymantana tukuy tyimpu nasimuq yakutaqa upyachimanki? **12** ¿Qamqachu rukunchikllapa Jacobumantaqa mas runa nisha kanki? Chaqa kay qučhataqami unay rukunchikllapa Jacobo qumaranllapa, pay chaynulla wamrankuna, animalninkuna ima upyanan yakuta nir.

13 Jesusqa niran:

—Tukuy kay qučhamanta yakuta upyaqkunaqami, qashan yakunanqallapa. **14** Piru nuqa qutiy yakuta upyaqkuna-shuypaqa, mananami maydiyapis yakunanqanachu. Chaqa nuqa mayqantapis yakuta upyachiyani chayqami, yaku nasimuq yupay tukuy tyimpupaqna kawsanqa.

15 Warmiqa niran:

—Taytituy, chay yikituta upyachimay. Chaynuqa manana qashan yakunar imaqa, kay qučhaman shamur yakukunaypaqnachu nir.

16 Chaymi Jesusqa niran:

—Rir, runaykita qayamur, shamuyllapa kayman nir.

17 Chaynu nitin, warmiqa niran:

—Manami runayjunchu kani nir.

Jesusqa niran:

—Chiqaptami ninki mana runayjunchu kani nirqa. **18** Runaykimi, sinku kaytaqa kasha, piru kanan chay ukwan kanki chaypaqa shipashninala kanki, mana chiqap kasarashan warminchu. Chiqaptami nimashayki nir.

19 Chaynu nitinmi, warmiqa niran:

—Taytituy, willamatkilami yaçhanina, qamqa chiqapta Dyuspa uk rimaqnin kanki nir. **20** Chaqa Samariamanta unay rukuyllapakunapismi kay sirkapi Dyustaqa aduraqllapa. Piru qamkuna Israelmanta kaqkunaqami ninkillapa: Jerusalenlapimi Dyusta aduranapaqqa allin nir.

21 Chaymi Jesuspis niran:

—Kriyimay mamitay, çhamunqanami tyimpuqa Tayta Dyusta maylapipis aduranaykillapapaqqqa. Chaynuqami Tayta Dyusta aduranaykillapapaqqqa mana ministinkillapanachu kay sirkaman shamuya, chaynulla Jerusalenman riymatapis.

22 Chaqa qamkunaqami mana yaçhayankillapachu mayqanta adurayankillapa nirmapis. Piru nuqakuna-shuypaqami allita yaçhanillapa mayqantami adurayanillapa nirmapis.

Chaqa tukuyta Washakuqqami Israel runakunallamanta shamusha. **23** Piru uk tyimpu çhamunarpaq karan chayqami çhamushana. Chaymi kananqa chay chiqapta aduraqkunaqa Tayta Dyuspa Santu Ispiritun munashannullana

chiqapta tukuy shunqunllapawan aduranqallapan. Chaqa Tayta Dyusqami chaynu aduranañlapata ministin. ²⁴ Tayta Dyusqami wayra yupayla. Chaynu karmi payqa Ispiritu. Chayraykumi payta aduraqkunaqa Santu Ispiritu munashannullana tukuy shunqunllapawan chiqapta aduranqallapa.

²⁵ Chaynu Jesús nitinmi, chay warmiqa niran:

—Nuqaqami chiqapta yaçhani, Dyus Akrashan Cristo ninllapa chayqa, shamuyan nir. Pay shamurmi, manyaq tukuyta intrachimashunllapa nir.

²⁶ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Chay mayqanpaqch'i rimayanki chayqami, nuqa kani. Payllawanmi parlayanki nir

²⁷ Chaynu chaypi warmiwan parlayatinllapami, Jesuspa yaçhakuqninkunaqa çharanllapa. Çharqami kusalata dispantakaranllapa Jesús uk warmiwan parlayashanrayku. Piru manami mayqanninlapis tapuyta puytiranchu imatami chay warmiqa ministiyan, imatami parlayanllapa nirmapis.

²⁸ Chaymantaqa chay warmiqa kantarunta chaylapi dijar, kallpaylla riran pwibluman tukuy runakunata willaq. Çharqa, niran:

²⁹ —Shamur rikayllapa uk runa tukuy imata nuqa rurashaykunata willamashanta. ¿Manachu payqa Dyuspa Akrashan Cristun kanqa? nir.

³⁰ Chaynu nitinmi, tukuy runakuna chay kutilla riranllapa Jesús kayashanmanqa.

³¹ Chaykamanqami, Jesustaqa yaçhakuqninkunaqa kaynu nir rugayaranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, imalataqa mikuy nir.

32 Piru payqa, niran:

—Nuqapa mikunayqami kan. Chaypaqqami mana yaĉhankillapachu nir.

33 Chaynu nitinmi yaĉhakuqninkunaqa ukninllapa, ukninllapa kaynu nir tapunakuranllapa: “¿Mayqantaq mikunanta apamusha katin waknuqa nimayanchikllapa?” nir.

34 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Taytay Dyus imata ruranaypaqch'i nimasha chaymi, mikunay yupayqa. Chaymi rurar tukchishaqna nir.

35 “Tarpukurnaqami qamkunaqa ninkillapa: ‘Kwattru misisraqmi faltan kusichakunapaqq'a’ nir. Piru nuqaqami nishaykillapa: Rikayllapa, ĉakraqami qarwashana sigakur kusichakunaykil-lapapaqq'a. **36** Chaqa allita yaĉhashanchikllapanu uk kusichakuqqami partinta aypan. Chaymi mayqanpis uk kusichakuq yupay runakunata willatin kriyirqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Chaymi chay tarpukuqwan, kusichakuqqa pul-lana kusalata aligriyanqallapa. **37** Chaynuqami unay nishanllapakunaqa chiqap. Chaqa kaynumi niqllapa: ‘Ukmi tarpukun, chaymantami ukna ku-sichakun’ nir. **38** Nuqami qamkunataqa kusichaq yupay runakunata willar tantanaykillapalapaqna kaĉhashurayllapa. Chaqa paykunataqami mana qamkunachu puntata Dyuspaq intrachishaykil-lapa karan. Nataq kanan qamkuna paykunata Dyuspaq masta intrachirqami uk tarpukushanta kusichakuq yupayna kankillapa”.

39 “Tukuy nuqa rurashayta karanta willamasha” nir, chay warmisita tukuyla Samaria pwiblupi parlakushanraykumi kusala achka runakuna kriyiranllapa Jesuspiqa.

40 Chaymanta chay Samariamanta runakuna Jesús kayashanman êcharqa, kusalata rugaran paykunawan kidananpaq. Chaymi Jesusqa, ishkay diyata paykunawanqa kidaran.

41 Chaymanta Jesús paylla yaçhachikutin uyaparqami masna kriyir achkayaranllapa.

42 Chaymi chay warmisitataqa niranllapa:

—Kanan-shuypaqami mana qam willamashaykillaparaykulanchu kriyinillapa. Ashwanmi nuqakunalla uyapar imana mas kriyinillapa. Chaymi ashwan yaçhanillapan, payqami tukuypa chiqap Washakuqnin nir.

*Jesusmi uk wamrata allicharan
(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)*

43 Chaymanta, ishkay diya pasashana katinqa, Jesusqa Samariamanta lluqshir riran Galileaman.

44 Chaqa payllami kaynu niran: “Dyuspa uk rimaqnintaqami paypa pwiblunllapiqa mana kasunllapachu” nir. **45** Chaymanta Galileaman rir êhatinnaqa, kusa shumaqta samachiranllapa. Chaqa chay runakunaqami Jerusalén pwiblupi Pascua fyista katin, rir rikasha karanllapa, tukuy imata Jesús ruratinmapis.

46 Chaymantami qashan Galilea lugarpa uk pwiblun Caná shutiqpi yakuta binupaq tikrasha karan chayllaman tikrakaran. Chaypimi karan uk mantakuqpa ikillan kaq mantakuq. Chay paypa wamranmi, Capernaumpi qishaq karan.

47 Chaymantami chay runaqa, Jesús Judeamanta Galileaman ñhamusha nir yañcharqa, riran rikaq. Ñcharaqa rugaran wasinman rir wamran wanuypaqla karan chayta allichananpaq. **48** Chaymi Jesusqa niran:

—Qamkunaqami kusa dispantakaypaq milagrukunata mana ruratiyqa mana kriyinkillapachu.

49 Chaynu nitinmi, chay mantakuqpa ikillan kaqqa, niran:

—Taytituy, utqar ripamashun, wamraykish wanutinmana nir.

50 Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Riyna wasikiman. Wamraykiqami alliyashana nir.

Chaynu nitinmi, Jesús nishanpi kriyir chay runaqa riranna wasinman. **51** Wasinman ñhayatinnaqa, sribikuqninkunaqa nanllapi tarir niranllapa:

—¡Wamraykiqami alliyashana! nir.

52 Chaynu nitinllapami, payqa tapuran sribikuqninkunataqa:

—¿Ima urastaq wamrayqa kwirpun kañchakaqta kamaran? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Quya, a la una di la tardimi rupamantaqa qasakaran nir.

53 Chaymi taytanqa yarpuran, Jesús chay uras “Wamraykiqa alliyashana” nisha karan chayta. Chaymi pay, tukuy ayllunkunamapis kriyiranllapa Jesuspiqa.

54 Judeamanta Galileaman tikrakamur chay wamrata allichashanwanqami, Jesusqa ishkay milagrutana ruraran.

5

Jesusmi mana kuyuya puytiq runata allicharan

1 Chaymantaqami Jesusqa qashan riran Jerusalén pwibluman. Chaqa chay diyakunapimi Israelmanta kaq runakunaqa fyistata rurayaranllapa Jerusalenpiqa. **2** Jerusalenpi, Uyshapa Punkun niqllapa chaypa yatanlapimi kan uk quch'a sinku kurridurniyjun. Hebreo rimaypiqa niqllapa Betesda. **3** Chay kurridurpimi, achka qishaqkuna pachalapi usurasha llantukuyaqllapa, kujukuna, syigukuna, mana kuyuya puytiq kwirpujunkuna ima. [Paykunaqa yarakuyaranllapa yaku kuyutin, yaykunanllapapaq. **4** Chaqa mayqanpis mana yaçhatinmi unaymanta unaymanta, Dyuspa angelnin shamur yakuta kuyuchiq. Chaynu ángel ruratinmi, mayqan qishaqpis naypaqta yaykuqqa alliyaqna, ima qishayninmanmatapis.] **5** Piru chay qishaqkunapa rurinpimi, karan uk runa trintay-uchu añupaqna qishaq. **6** Chaypi chaynu usuraqta rikar, unaymanta-pacha qishaq nir yaçharmi, Jesusqa tapuran:

—¿Alliyakuytachu munayanki? nir.

7 Chaymi chay qishaqqa niran:

—Taytituy, manami mayqanlapis kanchu chay yaku kuyuq qallarin itamananpaq. Chaqa yaku kuyutin, yaykuya kamanaykamanmi ashwan ukna das naypaqta yaykun.

⁸ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:
—Sharir, paraykita apar riyna nir.

⁹ Chaynu nitinlami, chay runaqa alliyarna das sharir, paranta apar riran. Piru samana diya katinmi, ¹⁰ Israelmanta karguyjunkunaqa, chay alliyasha runataqa kaynu niranollapa:

—Kananqami samana diya. Man-takushanllapanu, manami allinchu paraykita apanaykipaqqa.

¹¹ Chaynu nitinllapaqa, chay alliyasha runaqa niran:

—Chay allichamasha runami nimaran: ‘Sharir, paraykita apar riyna’ nir.

¹² Chaynu nitinqa, chay karguyjunkunaqa niranollapa:

—¿Mayqantaq chay runa ‘Sharir paraykita apar riyna’ nishuran chayqa?

¹³ Chaynu nitinllapaqa, chay runaqa mana yaçharanchu, mayqanmi allichasha nirmapis. Chaqa Jesusqami, kusala achka runakunapa rurinta rishana karan. ¹⁴ Chaymantami Jesusqa chay runataqa, Dyusta adurananllapa wasipi tarir, niran:

—Kananqami allinna kanki. Amanami qashanqa uchakunkinachu. Kuytawkish uchakurmana chay qischakayashaykimantaqa tukuy tyimpupaqmana qischakatki nir.

¹⁵ Piru chay runaqami rir willaran Israelmanta karguyjunkunataqa, “Jesusmi kasha chay allichamaqqa” nir. ¹⁶ Chaynu nitin yaçharmi chay Israelmanta karguyjunkunaqa, samana diyapi chaykunata rurarqa mana allintachu tukuyan nir, Jesusta aypananllapapaqna ikinpi

puriranllapa. ¹⁷ Chaymi Jesusqa, paykunataqa niran:

—Taytaymi chay diyakunapimapis yanapakun. Chaymi nuqapis chayllata rurani.

¹⁸ Chaynu nitinmi, ashwan llallin tukur Jesusstaqa wanuchinayararanllapa Israelmanta karguyjunkunaqa. Chaqa Jesusqa paykunapaqqqa samana diyata mana rispitaq yupayshi tukuyaran. Chaynulla Dyus yupayshi tukuyaran, “Dyusqa nuqapa Taytay” nirqa.

Dyuspa Wamranqami Taytanwan mantakun

¹⁹ Chaynu karguyjunkuna wanuchinayan nir yaçharmi, Jesusqa niranpis:

“Chiqaptami nishaykillapa: Dyuspa Wamranqami mana pay munashannullatachu ruran. Ashwanmi Taytan imataçhi rurayashanta rikarqa, chayllata ruran. Chayraykumi Taytan tukuy imata ruratinqa Wamranpis chayllata ruran. ²⁰ Chaqa Taytan Wamranta kusata munashanraykumi, tukuy imata rurashantapis rikachin. Chaymi ashwan mas imakunata Wamranwan ruratin rikarmi, qamkunaqa kusalata dispantakankillapa.

²¹ Chaynulla imanuçhi Taytanqa, wanushakunata kawsachimur bidanta qun, chaynullami Wamranpis wanushakunata kawsachimur bidanta qun mayqantapis munashantaqa.

²² Chaqa manami Taytanqa runakunata payllaqa rikar yaçharqa kastiganchu. Ashwanmi Wamrantana pudirta qusha tukuya allita rikar yaçhar kastigananpaqqqa. ²³ Chaynuqami rurasha Taytanta yupayllana Wamrantapis rispitär

kasunanllapapaq. Chaqa mayqanpis Dyuspa Wamranta mana kasurqami, Taytan kaçhamusha chaytapis mana kasuyanllapachu.

²⁴ “Chiqaptami nishaykillapapis: Mayqanpis nuqa nishayta kasur, chay mayqanchi kaçhamasha chaypi kriyicqqa, tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Chaynuqami manana tukuy tyimpupaq kastigakanqanachu. Chaqa tukuy tyimpupaq kastigakar wanunanmantaqami, nuqata kasumashanrayku, tukuy tyimpupaq kawsanampaq nikasha.

²⁵ Chiqapta nishaykillapapis: Çhamunqanami uk ura, Dyuspa Wamranta tukuyla kasunanllapapaq. Piru chay uraqami çhamushana. Chayraykumi mayqanpis kananlla Dyuspa Wamran nishanta uyakur, kriyikunaqa wanushanmanta kawsamuq yupayna tukuy tyimpupaq kawsanqallapa.

²⁶ Chaqa imanuchi Taytanmaqa paylla kawsan chaynullami Wamrantapis nisha paylla kawsanampaq. ²⁷ Chaynulla Dyusmanta Shamuq Runa kashanraykumi, paylla nisha tukuy runakunata rikar yaçhananpaqmapis.

²⁸ “Piru chaynu nishutiyllapaqa amami kusalata yarpupakunkillapachu. Chaqa chay ura çhamutinqami, chiqapta wanushakunapis tukuy nishanta uyapar, ²⁹ pampakashanmanta kawsamunqallapa. Chaymi allinkunalata rurasha karqa, kawsamunqallapa tukuy tyimpupaq kawsanampaqna. Nataq mana allinkunata rurasha kar-shuypaqa tukuy tyimpupaq Dyusmanta kastiguta aypananllapapaqna kawsamunqallapa”.

Imanumi yaĉhanchik Jesúس mantakun nirqa

³⁰ Jesusqami niranpis:

“Nuqa munashayllamantaqami mana imatapis ruranichu. Ashwanmi Taytay Dyus nimasha katin, mayqan imanu katinpis karanlata rikar yaĉhani. Manami munashaynullata ruraytachu munani, ashwanmi Taytay Dyus kaĉhamasha chay pay munashannulata rurani imatapis. ³¹ Chaqa nuqa munashaylamanta imatapis rimatiyqa, rimashayqa mana sirbiyanmanchu. ³² Piru kanmi uk, nuqa imanu kani nir chiqapta rimaqqqa. Chaymi allita yaĉhani, payqa chiqapta riman nuqapaq, qamkuna allita intrakanaykillapapaq nirqa.

³³ “Qamkunami uk kutiqa kaĉhakuraykillapa Juanta, nuqapaq tapunanllapapaq. Piru Juanta taputinllapa tukuy nishanqami chiqap karan. ³⁴ Nishaykillapapis: Nuqaqami Dyusmanta kani pay chaynu munasha katin, mana runakuna munashanraykuchu. Piru chaynuqami nishunillapa: Juan rimashankunaqami kriyir washakanaykillapapaq karan nir yaĉhanaykillapapaq. ³⁵ Chaqa Juan yaĉhachikushanqami uk lampara ratakuq yupay karan. Chaymi, qamkunaqa chaynu shumaqta yaĉhachikutinqa, uk ratulapaq aligriyar uyakuraykillapa.

³⁶ “Piru qamkuna chiqapta nuqapaq intrakanaykillapapaqqami, Juan nishanmannatapis kan uk. Chayqami Taytay imakunataĉhi ruranaypaq nimashankuna. Chaymi ashwan Taytay munashannulla rurashaykuna ima

allita intrachikun, nuqaqa chiqapta Dyusmanta shamusha kani nirqa. ³⁷ Chaynulla Taytay kaçhamasha chayqa nuqapaq rimaran ima. Piru qamkunaqami rimatinmapis mana uyapashaykillapa chaynulla nuqa yupayqa mana rikashaykillapalamapischu. ³⁸ Chaynulla qamkunaqami Dyus nishankunamatapis mana intrakankillapachu, chay mayqançhi kaçhamusha kaqpa Wamranpi mana kriyishaykillaparayku.

³⁹ “Qamkunaqami, kutir kutir Tayta Dyus nitin iskribikashankunata liyinkillapa, chaynuqa tukuy tyimpupaqna kawsashaqlapa nir yarpur. Piru chaynu iskribikashakuna nuqapaq rimatin liyirmapis, ⁴⁰ nuqapiqa mana kriyinayankillapachu, tukuy tyimpuna kawsanaykillapapaqqqa.

⁴¹ “Piru, manami runakunaraq nuqata alabamanantachu ministini. ⁴² Chaqa, qamkunapaqqami allita yaçhani, Dyusta mana munankillapachu nirmapis. ⁴³ Nuqata Taytay Dyus kaçhamatin shamutiyqa, mana kasumar mana kriyimanankillapachu. Nataq ashwan uk runa paypa yarpuyninllamanta shamusha katin-shuypaqalabar kasuyankimanllapan. ⁴⁴ Qamkunaqa, ¿imanunari kriyimankillapa? Chaqa qamkunaqami uknikillapa alabashunanllalapata munankillapa. Chaynu karmi Taytay Dyus qamkunata alabashunanllapataqa mana munankillapachu.

⁴⁵ “Qamkunaqa amami yarpunkillapachu Taytaypa naypanpiqa nuqa uchachashuyashaqlapa nirqa. Ashwanmi Moisespi, kusalata

kunfyakayankillapa chay paymi uchachashuyanqallapa. ⁴⁶ Piru chiqapta Moisespi kriyirqa, nuqapipis kriyinkimanllapa. Chaqa Moisesqami iskribirqa nuqapaq intrachikuran. ⁴⁷ Chaynu Moisés iskribishankunapi mana kriyirqa, ¿imanunari kriyinkillapa nuqa willashutiyllapamaqa?" nir.

6

Jesusmi sinku mil runakunata qararan

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Chaymantami Jesusqa riran Galilea quchapa uklawn manyanman. Chay quchallami shutiqpis, Tiberias qucha. ² Chaynu ritinmi, kusala achka runakuna pullanqa riranllapa. Chaqa paykunaqa rikasha karanllapa, Jesús qishaqkunata allichar ima achka milagrukunata rurashanta.

³ Chaymantaqa Jesusqa yachakuqninkunawan uk sirkaman iqar taranllapa. ⁴ Piru chay diyamantaqa manami maychu karan Israelmanta runakunapa Pascua fyistanpis.

⁵ Chaymanta Jesusqa sirkapi tayar chapakurqa, kusala achka runakuna paypa ikinta shamushata rikar, yachakuqnin Felipita niran:

—¿Maypitaq kay kwichka achka runakunapaqqa, rantiyanchikllapa mikuytaqa?

⁶ Piru chaynuqami Jesusqa Felipitaqa tapuran, mabir imaninqashi nir. Chaqa payqami allita yaçhayaranna imanu chay runakunata qarananpaq nirmapis. ⁷ Chaynu taputinmi, Felipiqa niran:

—Michka dusyintus dinaryu qillarywan tantata rantishamapis, manami piti ptila mikunanllapa-paqmapis aypayanqachu nir.

⁸ Chaymantaqa, chay yaĉhakuqnin Simón Pedrupa uknin Andresqa, niran:

⁹ —Kaypimi uk wamritu purichiyan sibadamanta sinku tantitawan ishkay piskadituta. Piru chaysituqa, ¿imanunari aypanqa kwichka achka runakunapaqqa? nir.

¹⁰ Chaynu nitinmi, Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran:

—Willayllapa, tukuya tanqallapa nir.

Chaymi chaypi kusala qiwa katin, tukuya chaypi samaranllapa. Chaqa chaypi kaqkunaqami, ullqukunala sinku milma (5,000) kascha kanqallapa.

¹¹ Chaymanta Jesusqa, chay tantitakunata aypar payji nir, Taytan Dyusman mañakurqa, yaĉhakuqninkunata aypachitin, paykunana tukuya chaypi taqkunataqa aypachiranllapa. Chaynul-lami chay piskaditukunatapis aypachikutinllapa munashanllapata mikuranllapa. ¹² Chaynu mikur tiqllatinllapanapaqqa, Jesusqa yaĉhakuqninkunata niran:

—Mikuy subrashankunataqa tantayllapa ama yanqalla qischakananpaqchu nir.

¹³ Chaymi paykuna tantarqa dusi kanastata untachiranllapa, chay sibadamanta sinku tantita pakikar subrashankunataqa. ¹⁴ Chaynu Jesús milagruta ruratin rikarmi, runakunaqa niyaranllapa:

—Chiqaptami kay runaqa, Dyuspa rimaqnin kay pachaman shamunanpaq karan chay nir.

¹⁵ Piru Jesusqami kwintata qukaran, chay runakunaqashi amalas apar mantaqninllappaqna numranayan nir. Chayta yaĉharmi, qashan

riran uk kusala atun sirkapa ananman, paylana kananpaq.

*Jesusmi yakupa ananta puriran
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)*

¹⁶ Chaymanta limpu amsayatinnaqa, Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa chay unaq sirkamanta ishkimir atun quĉhaman ĉhamuranllapa.

¹⁷ Chaymi uk yaku karruman iqaranllapa, chay yakullata rir waklaw chimpa Capernaumman ĉhananllapapaq. Piru chay uras limpu limpu tutapashana katinmapis, manaraqmi Jesusqa unaq sirkamantaqa tikrakamushachu karan.

¹⁸ Chaynu riyatinllapami, chay atun quĉhaqa alliplata wakmanta kaymanta maqchikaq qallariran, kusala jwirti wayra shamushanrayku.

¹⁹ Chaymanta imanullapis sinkuta, manaqachu saysi kilumitrutana risha karllapaqa, Jesusta rikaranllapa yakupa ananllata rir paykunaman shipchaqtana. Chaymi paykunaqa kusalata manchakuranllapa. ²⁰ Jesusqami niran:

—¡Nuqami kani! ¡Amami manchakuyllapachu!
nir.

²¹ Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa yaku karruman kusa aligrila iqachiranllapa. Chaymi ashwan daslana chay riyashanllapa pachamanqa ĉharanllapa.

Jesustami runakuna maskaranllapa

²² Chaymanta allaqninqa, chay atun quĉhapa uklaw manyanpi runakuna kidasha kaqkunaqa kusalata Jesuspaq chapakuranllapa. Chaqa quya-pachami Jesuspa yaĉhakuqninkunataqa rikayatinllapa chay uklayla yaku karru chaypi

kaqpi paykunala riranllapa. Chaymi yaçharanllapa Jesusqa mana yaçhakuqninkunawanqa rishachu nir.
23 Piru chaynu chapakunanllapakamanqami, wakin yaku karrukunapis çhamuranllapan chay pwiblu Tiberias shutiqpi, Jesús Taytan Dyusta payji nir, tantitata runakunata qarasha karan, chay lugarpa yatanman. **24** Chaymi runakunaqa, Jesusta chaynulla yaçhakuqninkunata mana chaypi tarirqa, chay yaku karrukunaman iqr riranllapa Capernaumman, Jesusta maskaq.

Jesusmi tantita kawsachikuqqa

25 Chaynu rir, chay atun quçhana uklaw manyanman çhar, Jesusta tarirqa tapuranllapa:
 —Yaçhachikuq Taytituy, ¿imurastaq kaymanqa çhamushayki? nir.

26 Jesusqa niran:
 —Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunaqami chay tiqlanaykillapakaman mikushaykillaparaykula maskamayankillapa. Manami chay milagrukunata rurashayta intrakashaykillaparaykuchu maskamayankillapa. **27** Amami chay tukukaq mikuylapaq yarpurchu puriyllapa. Ashwanmi chay mikuy mana tukukaq, tukuy tyimpu kawsachikuqlapina yarpuyllapa. Chaymi Dyusmanta Shamuq Runaqa, mana tukukaq mikunaykillapatana qushunqallapa. Chaqa Taytan Dyusmi chaynu kananpaqqa nisha.

28 Chaymi, Jesustaqa tapuranllapa:
 —Chaynu katinqa, ¿imatataq rurayashaqllapa, Dyus munashanta ruranayllapapaqqa? nir.

29 Jesusqa, niran:

—Dyusqami munayan chay mayqantačhi pay kačhamusha chay paylapi kriyinaykillapalata nir.

30 Chaynu nitinpis, qashan tapuranllapa:

—¿Ima milagruta ruratki rikartaq, kriyishuymanllapa, chiqapta Dyusmanta shamushayki nirqa? ¿Chaqi imakunatataq ruranki? **31** Unay rukunchikllapakunamaqami chunllaq lugarpi ‘maná’ shutiq mikuya mikur kawsaranllapa, imanučhi Dyus nitin iskribikashanpi nishannulla. Chaqa niqmi: ‘Paymi unaq sylumanta tantitata quran mikunanllapapaq’ nir.

32 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Chay mikuytaqami unaq sylumanta chiqap kawsaq tantitata qarakuq Taytay Dyus qushuranllapa, mana Moiseschu. **33** Chaqa Dyus chay tantitata qarakuyashanmi, sylumanta shamushana. Chaymi mayqanpis chay tantitata mikuqqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa nir.

34 Chaynu Jesús nitinmi, paykunaqa niranllapa:

—Taytituy, chay tantitataqa tukuy tyimpu qaramastuyllapari, nir.

35 Jesusqa niran:

—Nuqami, kawsachikuq tantitaqa kani. Chaymi mayqanpis nuqapi kriyir nuqalapina kunfyakaqqqa, manana mallaqnana chaynulla yakunangalamapischu. **36** Piru nishushayllapanullami, qamkunaqa imata ruratiy rikarmapis mana kriyimankillapachu. **37** Chaqa Taytay Dyus akrashankunaqami nuqaman shamunllapa. Chaymi mayqanpis nuqaman shamuqtaqa mana itakurchu pullakushaq.

³⁸ “Nuqaqami sylumanta, Taytay Dyus kaçhamatin shamusha kani, mana munashayllata ruranaypaqchu. Ashwan shamusha kani, Taytay Dyus munashankunalata ruranaypaq. ³⁹ Chaqa Taytay Dyus, pay akrar qumashankunataqa mana chinqachinaytachu munan. Chaymi ashwan jwisyu diya çhamutinqa, wanushakunamatapis kawsachimushaq tukuy tyimpupaqna kawsananllapapaq. ⁴⁰ Chaqa Taytay Dyusqami munan, mayqanpis nuqata rikamar kriyiqkunaqa tukuy tyimpupaqna kawsananllapata. Chaymi tukuy nuqapi kriyir wanutinmapis, maydiya jwisyu diya çhamutinqa kawsachimushaq tukuy tyimpupaqna” nir.

⁴¹ Chaynu Jesús nitinmi, chay Israelmanta karguyjun runakunaqa piñakur rimapakuq qallari-ranllapa. Chaqa Jesusqa kaynu nisha karan: “Nuqami chay chiqap tantita unaq sylumanta shamusha chayqa” kani nir. ⁴² Chaymi paykunaqa niranllapa:

—¿Manachu kay runaqa, Josipa Wamran Jesús? Nuqanchikkunami riqsinchikllapa taytanta manamatapis. Piru ¿imapaqtaq, unaq sylumanta shamusha kani, niyan?

⁴³ Chaymi Jesusqa paykunataqa, niran:

—Amana yanqalla piñakur rimapakuyllapanachu. ⁴⁴ Taytay mana akrashankunaqami, mana nuqamanqa imanupis shamunqallapachu. Mayqanpis nuqapi kriyiqkunataqami jwisyu diyapiqa kawsachishaq tukuy tyimpupaqna. ⁴⁵ Chaqa Dyuspa rimaqnninkuna iskribishankunapimi nin: ‘Dyusmi tukuya allita intrachinqa’ nir. Chayraykumi, Taytay Dyus

nishankunata uyakur kasuqkunaqa, nuqamanna shamunqallapa.

⁴⁶ “Manami mayqanpis Taytay Dyustaqa rikashachu. Nataq Dyusmanta shamusha chaylami allita riqsin. ⁴⁷ Chiqaptami nishaykilapa: Mayqanpis nuqapi allita kriyiqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa. ⁴⁸ Chaqa nuqami kawsachikuq tantitaqa kani. ⁴⁹ Chay unay rukuykillapakuna chunllaq lugarpi ‘maná’ shutiq mikuya mikurmapis, wanuranllapa. ⁵⁰ Piru nuqaqami willashuyanillapa chay tantita sylimanta shamusha chaypaq. Chaymi mayqanpis chayta mikuqqa manana maydiyapis wanunqanachu. ⁵¹ Nuqami chay kawsaq tantita sylimanta shamusha chayqa kani. Chaymi mayqanpis chay tantitata mikuqqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Piru chay tantitaqami nuqapa kwirpuylla. Chaymi kwirpuuyaqa qukuyani tukuyla runakunata washarna, tukuy tyimpu kawsachinaypaq” nir.

⁵² Chaynu Jesús nitinmi Israelmanta karguyjunkunaqa paykunapura kusata willanakuq qallariranllapa:

“¿Imanutaq paypa kwirpunllataqa qaramayashunllapaqa?” nir.

⁵³ Chaymi Jesusqa paykunata niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkuna, Dyusmanta Shamuq Runapa kwirpunta mana mikur chaynulla yawarninta mana upyarqa, Dyuspaqqa wanusha yupayna kankillapa. ⁵⁴ Nataq nuqapi kriyir chay kwirpuuya mikuq, yawarniyta upyaqkuna-shuypaqa tukuy

tyimpupaqna kawsanqa. Chaymi jwisyu diyapiqa, kawsachishaq wanusha katinmapis. ⁵⁵ Chaqa kwirpuwan yawarniyimi chiqapta kawsachikun. Chayna, manana mallaqnqanqallapa, yakunanqallapalamana pischu. ⁵⁶ Chaymi kwirpuya mikuq, yawarniyta upyaqkunaqa, nuqapa pullay katin, nuqapis pullan kashaq.

⁵⁷ “Tukuy tyimpupaq kawsaq Taytaymi kaĉhamasha. Chaymi kawsani Taytay munashanta ruranaypaq. Chaynullami mayqanpis mikumaqqa, nuqarayku kawsanqallapa. ⁵⁸ Kananmi willashuyanillapa unaq sylumanta shamusha tantitapaq. Chay tantitaqami, mana unay rukuykillapakuna chunllaq lugarpí ‘maná’ shutiq mikuyta mikuranllapa chaynuchu. Chaqa paykunaqa chay ‘maná’ shutiq mikuyta mikurmapis, wanuranllapa. Piru sylumanta chay tantitata mikuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa” nir.

⁵⁹ Jesusqami tukuy kaykunataqa Capernaumpi tantakananllapa wasipi tantakasha katinllapa yaĉhachikuran.

Jesús nishankunami tukuy tyimpupaq kawsachikun

⁶⁰ Jesús chaynu yaĉhachikutin uyaparllapami paypi achka kriyiqkunaqa, kaynu niranllapa:

—Kay niyashankunataqa manakish rurayashunllapachuqa. ¿Pitaq chaqa kasuyanqaqa? nir.

⁶¹ Chaynu yarpupakuyanllapa nir kwintata qukarmi, Jesusqa kaynu nir tapuran:

—¿Chay yaĉhachikushaychu, mana allinta yarpuchishuyanllapa? ⁶² Piru Dyusmanta Shamuq Runa rikayatkillapa, unay kashanllaman tikrakatinqa, ¿imaniyankillapataq kanqa? ⁶³ Tayta Dyuspa Ispiritunmi tukuy tyimpupaq kawsachikuqqa. Chaqa mayqan runapisimi mana chaynu kawsachikuytaqa puytinchu. Chayraykumi nuqa nishushayllapaqa kawsachikuq kar, kriyitkillapaqa tukuy tyimpupaqna kawsachishunqallapa. ⁶⁴ Piru chaynu katinmapis qamkunamanta wakinnikillapaqami mana kriyimanllaparaqchu.

Jesusqami chaynuqa nirán, chaqa payqami unaymanta-pacha, mayqankunami mana kriyin-qallapachu, chaynulla mayqanmi kunrankunaman qukuyanqa nir yaĉhashanrayku. ⁶⁵ Jesusqami niränpis:

—Chayraykumi nishurayllapapis: Mayqanta Taytay mana akrasha katinqa, manami nuqapi kriiyitaqa puytinchu nir.

⁶⁶ Chaynu Jesús nitinmi, chaymanta-pacha achka runakuna ashur, manana paywanchu puriranllapa. ⁶⁷ Chaymantami, Jesusqa dusi yaĉhakuqninkunataqa tapuran:

—¿Qamkunapischu nuqamanta ashur rinayankillapana? nir.

⁶⁸ Chaymi Simón Pedruqa nirán:

—Piru Taytituy, ¿mayqanmannari rishaqllapa? Chaqa qam nishaykikunaqami chiqapta tukuy tyimpupaq kawsachikun. ⁶⁹ Nuqakunaqami qampi kriyishana kanillapa. Chaymi yaĉhanillapa, qamqa Dyuspa Akrashan kusala Allin Wamran kanki, nir.

70 Chaynu Pedro nitinmi, Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunataqa dusikillapata akrashurayllapa? Piru qamkunamanta ukqami, dyablupa yarpuyinwan kashanrayku, dyablu.

71 Chaynu nirqami, Jesusqa chay Simón Iscariotipa wamran Judaspaq, niran. Chaqa chay paymi dusi yaĉhakuqninkunamanta karmapis, Jesustaqa kuntrankunaman qukunanpaq karan.

7

Jesuspa ukninkunami paypi mana kriyiranlapachu

1 Chaymantami Jesusqa yaĉhachikur tukuy Galileapa lugarninkunapi puriran. Chaqa, payqami mana Judeapi kaytaqa munaranchu, Israelmanta karguyjunkuna wanuchinanllapapaq maskashanllaparayku.

2 Piru chay Israel runakunapa uk fyistan Enramada * shutiq chay shipchamuyatinnaqa,

3 Jesuspa ukninkunaqa kaynu niran:

—Ama kaypi kidarchu, riy Judeaman. Wakpi, kriyikunapis rikananpaq qam tukuy ima rurashaykikunata. **4** Chaqa, mayqanpis riqsikayta munaqqami imatapis mana pakapllaqa ruranchu. Chayraykumi kay rurashaykikunataqa tukuypa naypanpina ruray nir.

* **7:2** Enramada fyistataqami chay Israelmanta kaqkuna ruraqlapa kusichankunata tukchishana kar. Chaymi chay diyaku-napiqa achka chukllitakunata qirupa yurankunawan ruraqlapa, unay rukunllapakuna Egipatumanta lluqshimushanta yarpunanalapapaq nir. Kaypaq masta intrakanarqa rikashunllapa Levítico 23.33-43.

5 Chaynumi paykunaqa niranllapa, ukninkuna karmapis mana kriyishanllaparayku. **6** Chaymi Jesusqa niran:

—Manami tukuy imata ruranaypaq uraqa chamusharaqchu. Piru qamkunapaq-shuypaqami, ima uraspis kusala allin. **7** Kay pachamanta kaqkunaqa, mana chiqnishuyta puytinllapachu qamkunataqa. Piru nuqata-shuypaq chiqnimanllapa, kusala mana allin rurashanllapakunata willar rikachishayrayku. **8** Riyllapa qamkunala fyistamanqa. Nuqashuypaq manaraq rishaqchu. Chaqa manaraqmi tukuy imata ruranaypaq uraqa chamushachu nir.

9 Chaynu nirmi, payqa Galileallapi kidaran.

Jesusmi Enramada fyistapi

10 Chaymanta ukninkuna ritinnaqa, Jesuspis riran fyistamanqa. Piru, manami mayqanpis yačhatinchu, uyarala riran. **11** Nataq chay Israelmanta karguyjunkunaqa, fyistapiqa kusata maskayaranllapa Jesustaqa. Chaymi niyaranllapa:

—¿Maypitaq kanqa chay runaqa? nir.

12 Chay runakunamanta wakinkunami kusalata rimayaqllapa Jesuspaqqa. Ukkunami niyaqllapa: “Kusa allin runami” nir. Nataq ukkuna-shuypaq niyaqllapa: “Manami, ashwan runakunata llullachin” nir.

13 Piru pakakuqnulami rimaqllapa paypaqqa, Israelmanta karguyjunkunata manchashanllaparayku.

14 Fyista qallarishanmanta lamtarpina katinqa, Dyusta adurananllapa wasiman Jesusqa yaykur, qallariran yaĉhachikuq. **15** Chaymi, chay Israelmanta karguyjunkunaqa kusa dispantakashalla ninakuyaqlapa: “¿Imanutaq kayqa kusalata yaĉhan mana maydiyapis istudyasha karqa?” nir.

16 Jesusqami paykunataqa niran:

—Kay yaĉhayashayqami mana nuqapachu, ashwanmi chay mayqanĉhi kaĉhamasha chaypa. **17** Chaymi mayqanpis Dyus munashanta ruranaqqa, yaĉhayta puytinga kay yaĉhachikuyashayqa, Dyusmanta manaqachu nuqallamanta nirmapis. **18** Chaqa mayqanpismi payllamanta rimaqqa, runakuna alabananllapaq rimanllapa. Piru, chay kaĉhamuran chayta alabananllapapaq rimaqqami, karanlata riman. Chaynulla, paypiqa mana ima mana allinkunaqa kanchu.

19 “¿Manachu Moisés, Dyus mantakushanta qushuranllapa? Piru manami mayqannikillalapapis kumplinkillapachu. Chayraykumi wanuchimanayankillapa”.

20 Piru, runakunaqami niranllapa:

—¡Qamqami dyablupa yarpuyininwan kanki! ¿Pitaq wanuchishunayan? nir.

21 Jesusqa niran:

—Tukuyla qamkunaqami chay samana diyapi uk milagruta rurashayllapaq kusalata yarpupakur dispantakillapa. **22** Piru Moisesmi, qamkunata nishuranllapa chay siñal kustumrita ruraskinaykillapapaq, michka mana paypa mantakuynin katinmapis. Chaqa chay siñal

kustumriqami unay rukuykillapakunamanta karan. Chaymi qamkunamaqa michka samana diyapimapis chay kustumritaqa rurankillapa. ²³ Chaynu qamkuna Moisés mantakushannulla kumplinaykillapapaq nir samana diyapimapis uk ullqu wamrituwan chay siñal kustumrita rurarqa, ¿imapaqtaq nuqa uk runapa tukuy kwirpunta samana diyapi allichashaypaq piñakunkillapa? ²⁴ Chayraykumi manaraq allita yaçharqa ama uktaqa kusalata uchachayllaparaqchu. Ashwanmi allita yaçhar, ima niytapis puytinkillapa nir.

Jesusmi riman maymantami payqa nir

²⁵ Jerusalén pwiblupi taqkunamanta wakinmi kaynu nir tapukayaqlapa:

“¿Manachu kayta maskayanllapa wanuchinanllapapaq? ²⁶ Chaypi wakmaqa tukuypa naypanpi rimayan. Piru manami mayqanpis willayanchu. Wak karguyjunkunapisêhi ¿Dyuspa Akrashan Cristun wak runaqa nir kriyishanllaparayku mana willanllapachu? ²⁷ Nataq nuqanchikkuna-shuypaqami yaçhanchikllapa maymantami kay runaqa nirmapis. Chaqa chiqap Dyuspa Akrashan Cristun shamutinqa, mana mayqanpis yaçhanqachu maymantami shamun nirmapis”.

²⁸ Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuyarqa, kusa jwirtita kaynu niran:

“¡Chayqaçhi qamkunaqa riqsimayankillapaqa maymantami kani nirmapis! Piru manami nuqa munashaynnullachu shamusha kani. Ashwanmi uk kaçhamasha katin shamusha kani. Payqami

kusa allinla, chaynulla imatapis karanta ima ruran. Chaynu katinmi qamkunaqa mana riqsinkillapachu. ²⁹ Nataq nuqa-shuypaqami allita riqsini paymanta shamushayrayku. Chaqa paymi kay pachamanqa kačhamasha” nir.

³⁰ Chaynu nitimmi, aypar wanuchinaranllapa. Piru manami mayqanlapis puytiranllapachu. Chaqa manaraqmi wanunanpaq urachu karan. ³¹ Nataq kusala achkami wakinkunaqa kriyiranllapa paypiqa. Chaymi kaynu niyananllapa:

—¿Dyuspa Akrashan Cristun shamurqachu, kay runa mana ruraypaq imakunata, milagrukunata rurayashanmantaqa masta rurayanqa? nir.

Fariseukunami kačhakuran Jesusta aypananllapapaq

³² Fariseukunami, wakin runakuna Jesuspaq rimaqta uyaparanllapa. Chaymi, paykunaqa kurakunapa mantaqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi wakin kuytakuqkunata kačharanllapa, Jesusta aypananllapapaq. ³³ Piru Jesusqa niran:

—Qamkunawanqami mana unaylatanachu kashaq. Chaymi ashwan tikrakashaqna chay mayqančhi kačhamaran chayman. ³⁴ Chaynami qamkunaqa kusalata maskamarpis mana tarimankillapachu. Chaqa manami chay kayashaymanqa riyta puytinkillapachu nir.

³⁵ Chaynu nitimmi, Israelmanta karguyjunkunaqa, paynin paynin kaynu ninakuqlapapa: “¿Maymantaq kayqa riyana, nuqanchikkuna mana tarinapaqqa?” ¿Manaqachu riyana, Israelmanta runakuna uklaw pachakunapi

shikwakasha tan chaykunaman, chaypina mana Israelmanta kaqkunata yaĉhachiq?
36 ¿Ima nishaq nirtaq niyanqa: ‘Qamkunaqami maskamarpis mana tarimankillapachu’, ‘Chaqanuqa kayashaymanqa mana puytinkillapachu riyta’ nirqa?”

Mayqanyakunaqqa, nuqaman shamur upyanqa

37 Chay fyista tukukanan diyami † kusala mas allin karan. Chaymi Jesusqa chay diyapi sharir kusa jwirtita kaynu niran:

“Mayqan yakunaqqa, nuqaman shamunqa. Chaymi kriyirqa yakuta upyaq yupayna kanqa,
38 Dyus nitin iskribikashanpi nishannulla. Chaqa ninmi: Mayqanpis nuqapi kriyiqpa yarpauninpiqami riyu yaku riq yupay kanqa nir”.

39 Chaynu nirqami Jesusqa yaĉhachikuyaran, paypi kriyiqkunaqashi Dyuspa Santu Ispiritunwanna kanqallapa nir. Piru Jesús manaraq wanur kawsamusha katinmi, Tayta Dyuspa Santu Ispiritunqa manaraq kriyiqkunawanchu karan.

Runakunami ukmanta ukmanta yarpur chiqanchanakuranllapa

40 Chaymantami wakin runakuna Jesús nis-hanta uyaparqa, kaynu niyaranllapa:

† **7:37** Chay fyista tukukay diyapi kustumrinllapa katin, kuru-kunala yakuta altarman iĉhaq. Chayta ruraran yarpunanlapapaq Dyus rumimanta yakuta unay rukunkunata upyachir kawsachisha kaq chayta. Chaymi Jesusqa niran “Mayqan yakunaqqa nuqaman shamur upyanqa” nirqa, payna chay yaku kawsachikuq yupay kar.

—Chiqaptami kay runaqa Dyuspa uk rimaqnin shamunarpaq karan chay, nir.

⁴¹ Ukkunaqa niqllapa:

—Kaymi Dyuspa Akrashan Cristun nir.

Piru ukkunaqa niqllapa:

—¡Manami! Chaqa Dyuspa Akrashan Cristunqami mana Galileamantachu kayta puytin. ⁴² Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi nin: ‘Dyuspa Akrashan Cristunqashi unay gubyirnu Davidpa ayllunmanta kanqa. Chayshi David yupaylla Belén pwiblumanta kanqa’ nir.

⁴³ Chaynu nir Jesuspaq ukmanta ukmanta yarpurmi tukuyla runakuna limpu chiqanchanakuranllapa. ⁴⁴ Chaynullami Dyusta aduranañllapa wasipi wakin kuytakuqkunaqa, aypar prisunayaqllapa. Piru manami mayqanpis chaynuqa ruraranllapachu.

Karguyjunkunami Jesuspi mana kriyiranllapachu

⁴⁵ Chaymantami Dyusta aduranañllapa wasipi kuytakuqkunaqa, tikrakar riranllapa fariseo runakuna, kurakunapa mantaqinkuna kayashanllapaman. Chaymi tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq mana apamushaykillapa? nir.

⁴⁶ Paykunaqa niranllapa:

—Mana mayqanpis chay runa yupay kusa shumaqtaqa rimashachu nir.

⁴⁷ Chaymi, chay fariseo runakunaqa, niranllapa:

—¿Qamkunapischu dijakatkillapa llullachishushallapa? ⁴⁸ Manaqachu ¿paypi mayqannin mantaqinchikllapa, manaqa wakin

fariseo masinchikkunapis ‘Dyuspa Akrashan Cristun’ nir kriyishallapa? ⁴⁹ Piru, chay runakuna Dyus nitin Moisés mantakushankunata mana intrakarmi, Jesustaqa ‘Dyuspa Akrashan Cristun’ ninllapa. Chayraykumi Dyus paykunataqa kastiganqa.

⁵⁰ Chaymi fariseo runakunamanta Nicodemo, uk tuta Jesusta rikaq risha karan chayqa, niran:

⁵¹ —Nuqanchikkunapaq Dyus unay mantakushanpimi nin: Manashi mayqan runatapis ima niytapis puytinchikchu, puntata paypaq mana imata rurasha nir yaĉhar, uyapasha ima karqa.

⁵² Chaynu nitinmi, wakinkunaqa niranllapa:
—¿Qampischu Galileamanta kanki? Dyus nitin iskribikashakunatami allita liiyi. Chaynumi yaĉhanki Galileamantaqa Dyuspa uk rimaqninqa mana kayta puytinchu nir. ⁵³ Chaymantami wasinman riranllapan. ‡

8

Jesusta uchachanaranllapa

¹ Nataq Jesusqami Olivos sirkaman riran.

² Allaqmanta achkiyatinnqa qashan riran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaypimi runakuna payman qimikatin, chaylapi tar yaĉhachikuq qallariran.

³ Chaymi chaymanqa, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, fariseo runakunaqa uk warmi ukwan ukwan punuqta tarishanllapata

‡ **7:53** Wakin iskribikashakunapimi 7.53 - 8.11 mana rikarinchu.

aparanllapa. Chaymantami chay warmitaqa tukuypa chaypинpi shachir,⁴ Jesustaqa niranllapa:

—Yachachikuq Taytituy, kay warmimi runan kaqta ingañar, uk runawan punuqta tarisha kanillapa.⁵ Chaqa Dyus nitin Moisés iskribishanpimi nin: Waknu tukuq warmitaqashi rumillawan sitar wanuchiypaq. ¿Qam-shuypaq ima ninkitaq? nir.

⁶ Paykunaqami chaynuqa tapuranllapa Jesús ima mana allinta rimatinqa, chaylapaqna uchachananllapapaq. Piru Jesusqa piratar didunwan pachapi iskribiq churakaran.⁷ Chaymanta mas tapuyatinllapami, Jesusqa das sharir niran:

—Qamkunamanta mayqannikillapa mana uchayjun kaqmi naypaqtaqa sitanqa nir.

⁸ Chaynu nirqami, qashan piratar iskribiq churakaran pachapiqa.⁹ Chaynu nitin uyaparmi, kusa uchayjun kashanllaparayku pinqakur ukninpis ukninpis chay runakunaqa riq qallariranllapa. Ashwanmi chay puntata riqkunaqa mas rukukaqkuna karan. Chaynumi tukuyla ritinnaqa chay warmiqa paylana kidasha karan. Chaymi Jesusqa,¹⁰ piratayashanmanta alsakamur tapuran:

—Mamitay, ¿maypitaq chay runakuna uchachashuqkunaqa? ¿Manachu mayqanninpis sitashuran? nir.

¹¹ Warmisitaqa niran:

—Manami Taytituy.

Chaymi Jesusqa niran:

—Nuqapismi mana sitashaykachu. Ashwanmi kananqa rikuyna. Piru amanami uchakunki-nachu nir.

Jesusmi tukuypa achkirachikuqnin

¹² Chaymantami Jesusqa qashanpis runakunata willaq qallariran kaynu nir:

—Nuqami tukuypa achkirachikuqnin kani. Chaymi mayqanpis nuqata kasumaqqqa, achkiraqlapina kawsanqa. Chaynuqami manana maydiyapis tutaparaqpиначу kawsanqallapa.

¹³ Chaynu Jesús nitinmi, fariseo runakunaqa niran:

—Qamqami chaynuqa qamllapaq rimayanki. Chaymi chay rimashaykiqa mana imapaqpis sirbinchu nir.

¹⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Nuqa rimashayqami chiqap, michka nuqallapaq rimatiymapis. Chaqa, nuqami yačhani maymanta šhamusha kani, maymanmi riyani nirmapis. Nataq qamkuna-shuypaqa mana yačhankillapachu nuqapaqqqa, maymantami kani, maymanmi riyani nirmapis.

¹⁵ Qamkunami runakuna munashannulla rikar uchachamankillapa. Nataq nuqa-shuypaqami mana mayqantapis uchachanichu yanqa illaqmantaqa. ¹⁶ Piru mayqanta allita rikar yačharqami, Dyus munashannulla chiqapta rikar yačhashaq. Chaqa manari nuqalachu chaytaqa rurashaq. Ashwanmi Taytay Dyus nuqata kačhamaqwan pulla runakunataqa allita rikar yačhashaqlapa. ¹⁷ Chaqa Moisés qamkunapaq mantakushanpimi kaynu nin: ‘Imapaqpis ishkay tistigukuna chayllata rimatinshi ima

nishanllapapis sirbin' nir. ¹⁸ Chaynu katinmi, nuqapis nuqallapaq rimarqa, uk tistigu kani. Chaynulla Taytay kačhamasha chay paypis, nuqapaq rimarqa paypis uk tistigu. Chaymi chay rimashaykunapaqqqa, ishkay tistigukunana kanillapa Taytaywanqa nir.

¹⁹ Chaynu nitinmi tapuranllapa:

—¿Maypitaq Taytaykiqa? nir.

Jesusqa niran:

—Qamkunaqami mana riqsimankillapachu. Chaynulla Taytaytapis mana riqsinkillapachu. Chaqa nuqata riqsimayarllapaqa, Taytaytapis riqsiyankimanllapa nir.

²⁰ Tukuy kaykunataqami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi yačhachikuran, chay ufrindata čhurananllapa kajunkuna tanan kwartupi. Piru, manami mayqanpis paytaqa ayparanllapachu. Chaqa manaraqmi chaynu kananpaq uraqa čhamusharaqchu karan.

Nuqa rishaymanqa mana riyta puytinkillapachu

²¹ Chaymantami Jesusqa qashan paykunataqa niran:

—Nuqaqami riyanna. Chaynu ritiumi qamkunaqa maskamankillapa. Piru manami tarimankillapanachu. Chaymi chay uchaykillapallawanna tukuy tyimpupaq wanunkillapa. Chaqa nuqa rishaymanqami qamkunaqa mana riyta puytinkillapachu nir.

²² Chaymi Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—¿Wakqa paylla wanuya munarchu imataq ni-mayanchikllapa pay riyashanmanqa mana riyta puytishunllapachu, nirqa? nir.

²³ Chaymi Jesusqa niranpis:

—Qamkunaqami kaymanta kankillapa. Nataq nuqaqami unaq sylimanta kani. Chaynulla qamkunaqami kay pachapi, Dyusta mana riqsiqkunamanta kankillapa. Nataq nuqaqa mana kay pachamantachu kani. ²⁴ Chayraykumi nishurayllapa uchaykillaparayku wanunkillapa nirqa. Chaqa nuqata 'Pimi kani' nir, mana kriyimarllapaqa, uchaykillaparayku wanunkillapa tukuy tyimpupaqna nir.

²⁵ Chaynu nitinmi, tapuranllapa:

—¿Pitaq qamqa kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Nuqaqami puntamanta-pacha willashushal-lapana kani. ²⁶ Nuqapami kan achka qamkunapaq rimanaypaq, imanumi kankillapa nir rikar yaçhashushallapana kar. Nuqa willashushayllapaqami chiqap. Chaqa nuqata kaçhamasha chayqami, chiqapta riman. Chaymi nuqa willashushayllapaqa, chaylla chay kaçhamasha nishanwanqa nir.

²⁷ Piru paykunaqami, mana intrakaranlla-pachu Taytan Dyuspaq chaynu parlatinlla-pamapis. ²⁸ Chayraykumi Jesusqa niran:

—Qamkunaqa, Dyusmanta Shamuq Runata unaqman alsaraq, riqsinkillapa Dyusmanta shamusha kasha nirqa. Chaynullami yaçhankillapa manami imatapis nuqallaqa ruranichu nir. Ashwanmi rimani Taytay Dyus yaçhachimashanlata. ²⁹ Chaqa nuqata

kaĉhamaq Taytayqami, nuqawan. Chaymi, mana nuqalataqa dijamashachu. Chaqa nuqaqami pay munashannulata rurani nir.

³⁰ Chaynu Jesúس nitinmi, kusa achka runakuna kriyiranllapa paypiqa.

Kriyiqkunaqami manana dyablupa sirbiqnin-nachu

³¹ Jesusmi chay Israelmanta runakuna paypi kriyishakunataqa kaynu niran:

—Qamkuna, nuqa nishaykunapi kriyishaykil-lapanulla kawsarqami, chiqap yaĉhakuqniykunana kankillapa. ³² Chaynulla chay chiqap kaqtana riqsinkillapa. Chaymi ashwan chay chiqap kaqqa tukuy imamanta washashunqallapa.

³³ Chaynu Jesú斯 nitinmi, paykunaqa niranllapa:

—Nuqakunaqami unay rukuyllapa Abrahampa ayllunmanta kanillapa. Chaynu karmi mana mayqanpa sirbiqninlamapischu kasha kanillapa. Piru, ¿imapaqtaq qamqa ninki tukuy imamanta washakankillapa nirqa?

³⁴ Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Tukuy uchakuqkunaqami chay uchapaqa sirbikuqninna. ³⁵ Chaqa uk sirbikuqmaqa uk wasipiqa mana tukuy tyimpupaqqqa kidayta puytinchu. Piru chay wasimanta kaqpa wamran-shuypaqami, tukuy tyimpupaqna wasinpiqa kidan. ³⁶ Chaynullami Dyuspa Wamran tukuy imamanta washashutinllapaqa, chiqaptana washakasha kankillapa. ³⁷ Nuqaqami yaĉhani qamkunaqa Abrahampa ayllunmanta kankillapa nirmapis. Piru, qamkunami nuqa

nishushayllapata mana kasunashaykillaparayku wanuchimanayankillapa. ³⁸ Chaqa nuqami, Taytay willamashanta, rikachimashanta qamkunataqa willashunillapa. Piru qamkuna-shuypaqami chay uk taytaykillapa nishanta uyar, munashanlata rurankillapa nir.

³⁹ Chaymi, paykunaqa niranllapa:

—¡Taytayllapaqami rukuyllapa Abraham karan!

Chaynu nitinllapami Jesusqa niran:

—Qamkuna chiqapta Abrahampa wamrankuna karqa, pay rurashankunallata rurayankimanllapa. ⁴⁰ Piru qamkunaqami manana imanutaq Abraham allinlata ruraq chaynunachu kawsankillapa. Chaymi ashwan nuqa, Dyus willamashanta karanta willashutiyl-lapamapis qamkunaqa wanuchimanayankillapa. ⁴¹ Chaynuqami qamkunaqa chay uk taytaykillapa munashannullata rurayankillapa nir.

Chaynu Jesús nitinmi, paykunaqa niranllapa:

—Manami mayqanpa jwira wamranchu kanillapa. Nuqakunaqami uk Taytayjunla kanillapa.

¡Payqami Taytayllapa Dyus! nir.

⁴² Chaynu nitinllapaqa, Jesusqa niran:

—Chiqapta Taytay Dyus, taytaykillapa katinqa, nuqata munamayankimanllapa. Chaqa nuqaqami kaypi kani Dyusmanta shamushayrayku. Manami munashayllamantachu shamusha kani. Ashwanimi Taytay Dyus kačhamasha kay pachaman shamunaypaqqa. ⁴³ ¿Imapaqtaq qamkunaqa mana intrakayta puytinkillapa nuqa willashutiyllapaqa? Piru qamkunaqami rimashayta mana uyakunashaykillaparayku,

mana intrakankillapachu. ⁴⁴ Qamkunapa taytaykillapaqami dyablu. Chaymi, paypa kaqninkuna kar munashanlata rurankillapa. Chaqa dyabluqami qallarishanmanta-pacha wanuchikuq karan. Chaynulla chay chiqap kaqpi kayta mana puytishanrayku, mana imalatapis karantaqa rimanchu. Chaymi imata rimarpis tukuya llullakurla riman. Chaynu kashanraykumi tukuy llulla rimaqpaqa taytan.

⁴⁵ “Piru nuqa karanta rimatiympis, qamkunaqa mana kriyimankillapachu. ⁴⁶ Mabir ¿mayqannikillapataq nuqata qamqa uchayjun kanki nimayta puytinkillapa? Nuqa karanlata rimatiyqa, ¿imapaqtaq mana kriyimankillapa? ⁴⁷ Chaqa Dyusmanta kaqkunaqami, Dyus rimashankunata uyakur kasunllapa. Piru qamkunaqami mana Dyusmanta kashaykillaparayku, mana uyakunankillapalamapischu”.

*Cristuqami Abrahammantaqa naypaqlata
karanna*

⁴⁸ Chaymantaqa chay Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Qamqami chay Samariamanta runa, chaynulla dyablupa yarpuyninwan kanki nirqa, manami pantarchu karanta willashuyanillapa.

⁴⁹ Jesusqa niran:

—Manami ima dyablupa yarpuyninwanmapischu kani. Ashwanmi tukuy imatapis rurani Taytayta rispitacu kasushayrayku. Nataq qamkunashuypaqami mana kasumankillapachu. ⁵⁰ Piru nuqaqa manami alabamanaykillapataqa ministinichu. Ashwan Taytaymi chaynu

kanantaqa munan. Chaqa Paymi tukuyta allita rikar yaĉhanqa. ⁵¹ Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqa rimashayta chiqapta kasur kawsaqkunaqami mana wanurchu tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa nir.

⁵² Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Kanan-shuypaqami chiqaptana yaĉhanillapa qamqa chiqapta dyablupa yarpuyininwan kanki nirqa. Chaqa Abraham, chaynulla Dyuspa wakin rimaqninkunapismi wanuranllapa. Nataq qamshuypaqna ninki: ‘Nuqa rimashayta kasuqkunaqami mana wanurchu tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa’ nir. ⁵³ ¿Manaqachu qamqa taytayllapa Abrahammanta mas kanki? Paymi wanuran. Chaynulla Dyuspa rimaqninkunapismi wanuranllapa. ¿Imanu runa kaytataq qamqa munanki? nir.

⁵⁴ Jesusqa niran:

—Nuqalla alabakanaypaq rimayatiyqami, chay rimashayqa mana imapaqpis sirbinmanchu. Nataq chay alabamaq chayqami Taytay, chay mayqantaĉhi qamkuna Dyusniy niyashaykillapalla. ⁵⁵ Piru qamkunaqami mana paytaqa riqsinkillapachu. Nataq nuqashuypaqna allita riqsini. Piru imanupi paytaqa mana riqsinichu niyar-shuypaqami, nuqapis kusala llulla kayman qamkuna yupaylla. Chaqa chaynu chiqapta riqsiq karmi, pay rimashankunata intrakar kasur ima kawsani. ⁵⁶ Nataq unay rukuykillapa Abrahamqami nuqa imanu shamunaypaq nir rikananpaq kar, rikashanrayku kusalata aligriyan nir.

57 Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa, Jesustaqa kaynu niranllapa:

—Manami sinkwinta añuyjunlamapischu kanki.

¿Piru ninki Abrahamta rikasha kani nir?

58 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Nuqaqami Abraham manaraq kayatin, karayllana nir.

59 Chaynu nitinqa, Israelmanta karguyjunkunaqa rumikunata ayparanllapa Jesusta sitanallapapaq. Piru payqami runakunapa rurinta pakakuqnnulla Dyusta adurananllapa wasimantaqa lluqshiran.

9

Jesusmi syigu nasisha runata allicharan

1 Chaymanta uk lugarta pasayarnaqa, Jesusqa rikaran uk runa nasishanmanta-pacha syigu kaqta. **2** Chaymi yaĉhakuqninkunaqa Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imaraykutaq kay runaqa syigu nasisha kasha kanqa, taytakunapa uchan-raykuchu, manaqachu paypa uchanrayku?

3 Chaynu taputinllapami, Jesusqa niran:

—Manami paypa uchanrayku, chaynulla taytakunapa uchanraykuchu chaynuqa nasisha. Ashwanmi chaynuqa nasisha karan pay alliyatin rikar, Tayta Dyuspaq allita yaĉhananllapapaq.

4 Chayraykumi achkilla katinraq chay kaĉhamasha kaqpa trabajuntaqa rurashunllapa. Chaqa tutapananpaq urami ĉhamunqana. Chaynu tutapatinqami manana mayqanpis trabajanqanachu.

⁵ Chaqa nuqa kay pachapi karllaraqmi, tukuypa achkirachikuqnin kani nir.

⁶ Chaynu nirnaqami Jesusqa pachaman tuqakur, tuqaynинwan lluchkitata rurar, chay syigupa nawinta ⁷ salar kaynu niran:

—Rir paqakuy Siloé shutiq quchapi. (Siloimi, rimayninchikpiqa munan niyta ‘Kaçhamusha’ nir).

Chaymi chay syiguqa rir paqakurqa, rikakurna tikrakamuran. ⁸ Piru paytaqami chay yatanpi taqkuna, chaynulla wakinkunapis unaylla rikasha karanllapa limusnata mañakur taqta. Chaymi chay runakunaqa kaynu ninakuqlapa: “¿Manachu kay runaqa limusnata mañakur taq chay?” nir.

⁹ Ukkunaqa niyaqllapa: “Chiqaptami pay” nir.

Ukkuna-shuypaqqa niyaqllapa: “Manami paychu. Michka kusa paynu karmapis” nir.

Piru chay alliyasha runaqami niyaq: “Arí, nuqami kani” nir.

¹⁰ Chaymi tapuranllapa:

—¿Imanutaq kananqa rikakuyta puytinki? nir.

¹¹ Chay alliyasha chayqa, niran:

—Chay runa Jesús shutiqmi pachalapi tuqaynинwan lluchkitata rurar, nawiyyta salar nimaran: ‘Rir chay quchá Siloé shutiqpi paqakuy’ nir. Chaynu nimatin paqakurmi, rikakuyta puytirayna.

¹² Chaymi qashan tapuranllapa kaynu nir:

—¿Maypitaq chay runaqa?

Payqami niran:

—Manami yaçhanichu nir.

Fariseukunami syigu alliyashata tapuranllapa

13-14 Jesusqami samana diyapi lluchkitata rurar, chay syigu runata allichashanqa karan. Chaymi, unay syigu kasha runataqa aparanllapa fariseukunaman. **15** Chaymantami, paykunaqa tapuranllapa:

—¿Imanutaq kananqa rikakuyta puytinkina? nir.
Payqami niran:

—Nawiyta lluchkitawan salatin, rir paqakushaymanta-pachami kananqa rikakunina.

16 Wakin fariseo runakunaqami niranllapa:

—Chayta rurashaqami mana Dyusmanta Shamuq Runachu kanqa. Chaqa manari samana diyamatapis kwintachayanchu nir.

Piru ukkunaqami niyaqllapa:

—¿Uk runa uchayjunqami chay mana ruraypaq milagrukunataqa mana rurayta puytinmanchu?

Chaynu ukmanta ukmanta rimarmi, mana chayllatanachu yarpuyaqllapa. **17** Chaymi qashan kaynu nir tapuranllapa chay unay syigu karan chay runataqa:

—Kanan rikakunaykipaq allichashushan-raykuqa, ¿imaninkitaq paypaqqa?

Payqa niran:

—Nuqami nini, Dyuspa uk rimaqnin kanqa nir.

18 Piru Israelmanta karguyjunkunaqami mana kriyinaranllapachu chiqap syigu kasha kanqa nirqa. Chaymi, taytankunata qayachimuranllapa. **19** Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

—¿Kayqachu wamraykillapa? ¿Manachu qamku-naqa niraykillapa syigu nasiran nir? ¿Imanutaq kananqa rikakuyta puytin? nir.

²⁰ Chaynu taputinllapami, taytankunaqa nirallapa:

—Yaĉhanillapami payqa wamrayllapa syigu nasisha karan chay nir. ²¹ Piru manami yaĉhanillapachu imanumi kananqa rikakuyta puytinna, chaynulla mayqanmi allichasha nirmapis. Dijur payta tapuyllapa willashunqallapa. Chaqa paypismi byiju runana nir.

²² Chaynuqami taytankunaqa rimaranllapa manchakushanllaparayku. Chaqa Israelmanta karguyjunkunaqami parlasha karanllapa, mayqanpis Jesusta Dyuspa Akrashan Cristun nir kriyiqtaqa chay tantakananllapa wasimanta itakunanllapapaq nir. ²³ Chayraykumi, taytankunaqa kaynu nirallapa: “Dijur payta tapuyllapa. Chaqa payqami byiju runana” nirqa.

²⁴ Chaymantami chay Israelmanta karguyjunkunaqa, qashan chay syigu alliyashataqa, qayamur tapuranllapa:

—Chiqapta Dyuspa naypanpi jurar willamayllapa. Chaqa nuqakunaqami yaĉhanillapa chay allichashusha runaqami kusala uchayjun nir.

²⁵ Chaynu taputinllapami, payqa niran:

—Nuqaqami mana yaĉhanichu uchayjun mana uchayjun nirmapis. Nataq nuqaqami yaĉhani syigu karay, piru kananqami rikakunina nir.

²⁶ Chaynu nitinmi, qashan tapuranllapa:

—¿Imanutaq rurashuran? ¿Imatataq ruraran rikakunaykipaqqa? nir.

²⁷ Payqa niran:

—Willashurayllapanami, ¿manachu intrakankillapa? ¿Imapaqtaq qashan willashunayta

munankillapa? ¿Manaqachu qamkunapis paypa yaĉhakuqninna kanayankillapa? nir.

²⁸ Chaynu nitinmi, kusata musyar niranllapa:

—Qamqami chay runapa yaĉhakuqninna kanki. Nataq nuqakuna-shuypaqa Moisespa yaĉhakuqnin kanillapa. ²⁹ Chaqa allitami yaĉhanillapa, Dyusmi Moisestaqa willaran nir. Piru chay runapaq-shuypaqami mana yaĉhanillapachu maymantami rikarimusha nirmapis.

³⁰ Chaynu nitinllapami, chay runaqa niran:

—¡Imanutaq kayqa kanqa! Qamkunaqa mana yaĉhankillapachu maymantami chay runaqa nirmapis. Piru nuqata-shuypaqami syigu kashaymanta allichamashana. ³¹ Allita yaĉhashanchikllapanu, uk uchasapataqami Dyusqa michka mañakutinmapis mana uyapanchu. Ashwanmi paylata sirbir, munashanta ruraqkunalatami uyapan. ³² Manami maydiyapis uyashanchikllapachu, uk runa nasishanmanta-pacha syigu kaqta uk runa allichasha nirqa. ³³ Chaqa chay runa, Dyusmanta mana shamusha karqa, manami imatapis rurayta puytiyanmanchu nir.

³⁴ Chaynu nitinmi, niranllapa:

—Qam kusala uchayjun nasisha karmapischu, ¿nuqakunata yaĉhachimanayankillapa? nir.

Chaynu nirmi, chay tantakananllapa wasimantaqa itakuranllapanu.

Mana kriyiqkunaqami syigu yarpuyuinpiqa

³⁵ Chaymantami Jesusqa yaĉharan chay tanta-kananllapa wasimanta itakushallapa chay syigu

kayar alliyasha runataqa nir. Chaymi, payta tarirqa Jesusqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamqachu kriyinki Dyusmanta Shamuq Runapiqa? * nir.

³⁶ Chaymi chay runituqa niran:

—Taytituy, mayqantaq payqa willamay, nuqa kriyinapqaq nir.

³⁷ Jesusqa niran:

—Rikashaykinami. Nuqami kani.

Nuqallawanmi parlayanki nir.

³⁸ Chaymantami chay runaqa, Jesuspa naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—Kriyinimi qampi Taytituy nir.

³⁹ Chaymantami Jesusqa niran:

—Nuqami kay pachaman shamusha kani tukuyta allita rikar yaçhanapqa. Chaynulla syigukunaqa rikakunanpaq. Nataq chay rikakuqkuna-shuypaqa amana rikakunanpaqnachu nir.

⁴⁰ Chaynu Jesús nitinmi, wakin fariseo runakuna chaypi kar, uyakuqkunaqa niranllapa:

—¿Nuqakunapischu syigukuna kanillapa? nir.

⁴¹ Jesusqa niran:

—Qamkuna syigukuna karllapaqa, manami uchayjunchu kankimanllapa. Piru rikakuni nishaykillaparayku, ashwan uchayjun kankillapa nir.

10

Uk michikuqmi uyshankunawan

* ^{9:35} Wakin iskribikashakunapimi nin “¿Qamqachu Dyuspa Wamranpiqa kriyinki?” nir.

¹ Jesusqami niranpis:

“Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis uyshakunapa chikrunman mana punkunta yaykur uklawta yaykuqqami, upallala suwakuqkuna, imanullapis amalas suwakuqkuna ima. ² Piru chikruman chay punkunlata yaykuq-shuypaqami, chay uyshakunapaqa michikuqnin kar kuytan. ³ Chaymi, punkipi kuytakuqqa punkuta kiçhatin, chay michikuqqa uyshankunataqa shutinllapi qayatin, rimayninelamanta riqsin. Chaynumi uyshankunataqa chikrunmanta lluqshichinna. ⁴ Chaymanta tukuynin uyshankuna lluqshitinnaqa, michikuqninqa naypanta rin. Nataq chay uyshankuna-shuypaqä ikinlata rin. Chaqa rimayninelamantari riqsin michikuqnintaqa. ⁵ Piru, mayqan mana riqsishanpa ikintaqami mana rinchu. Ashwanmi paymantaga alsakan. Chaqa manari riqsinchu rimayninelamatapis”.

⁶ Chaynu nir Jesús kay kumparasyunwan willatinmapismi, chay uyakuqkunaqa mana intrakaranllapachu ima nishaq nirmi chaynu niyan nirmapis.

Jesusmi chiqap michikuqqa

⁷ Chaymantami Jesusqa qashan kaynu niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Nuqami chay uyshakuna chikrunman yaykunan punku kani. ⁸ Piru tukuy nuqamanta naypaqta shamuqkunaqami upallala suwakuqkuna, chaynulla imanullapis amalas suwakuqkuna ima karanllapa. Chaymi, chay uyshitaykunaqa

mana kasuranllapachu paykunataqa.

⁹ Nishushayllapanu, nuqami chay chikrunpa punkunqa kani. Chaymi mayqanpis nuqapi kriyishanrayku chay punkuta yaykuqqqa washakashana kanqa. Chaynuqami, imanutaq uk uyshamaqa chikrunman yaykur, lluqshimur, rir kusala shumaq qiwata tarin, chaynuna kanqa.

¹⁰ “Suwakuqkunaqami shamun suwakuq, wanuchikuq, pantachikuq ima. Piru nuqa-shuypaqami shamusha kani, nuqapi kriyiqkunata bidanta qutiy kusa achkata kusichakuq yupay kusa aligrila tukuy tyimpupaqna kawsananllapapaq. ¹¹ Nuqami uyshakunapa chiqap michiqninqa kani. Chaqa chay chiqap michikuqqami uyshankunata washananrayku wanunmapis. ¹² Piru wakin michikuqkunaqami qillayta ganananlapaq michikunllapa. Chaynu karmi kusala atun surru shamuqta rikarqa, uyshakunamatapis dijar alsakan mana washarlampischu. Chaqa chiqaptaqari chay uyshakunapaqa mana chiqap michikuqninchu. Chaynulla chay uyshakunapis mana paypachu. Chaymi chay atun surru, uyshakunata aypaq shamutinqa, uyshakunaqa wakta kayta shikwakar rinllapa. ¹³ Chaynumi chay michikuq qillaylapaq yarpur michikuqqa alsakan. Chaqa qillaylapaqri yarpur, uyshakunata-shuypaqa mana kwintachanchu.

¹⁴⁻¹⁵ “Piru nuqa-shuypaqami uyshakunapa chiqap michikuqnin kani. Chaymi, imanutaq Taytayqa nuqata riqsiman chaynullami nuqapis paytaqa riqsini. Chaynulla uyshaykunatapis riqsitiy, paykunapis riqsimanllapa. Chayraykumi

uyshaykunata washanayraykuqa wanushaq ima. ¹⁶ Uklawpipismi kan uyshaykunaqa. Piru paykunaqami mana chay chikrullamantachu. Chaymi paykunatapis kaymanna apamushaq. Chaynuqami paykunapis nuqatana kasumatinqa tukuyla uk chikrulamanta yupayna kanqallapa. Chaymi ashwan uk michikuqniyjunlana kanqallapa tukuyla.

¹⁷ “Taytaymi nuqataqa kusalata munaman. Chaqa uyshaykunaraykumi wanur, chaymanta kawsamushaq. ¹⁸ Piru manami mayqan runa wanunaypaq nishanraykuchu wanuyani. Ashwanmi nuqalla chaynu pasananpaqqa yarpusha kani. Chaqa nuqaqami wanur chaymanta qashan kawsamunaypaqna kani. Chaynu ruranaypaqmi Taytayqa nimasha” nir.

¹⁹ Tukuy chaykunata Jesús rimatinmi, chay Israelmanta karguyjunkunaqa, qashan ukmanta ukmanta yarpupakur chiqanchanakuranllapa.

²⁰ Piru paykunamanta achkami niyaranylappa:

—¿Imapaqta waktaqa kasuyankillapa? Wakqami dyablupa yarpuyininwan kar yaruyasha, nir.

²¹ Nataq ukkunaqa niyaqlalla:

—Mayqanpis dyablupa yarpuyininwan karqa, manami waknuqa rimayanmanchu. ¿Manaqachu uk dyablupis allichayta puytinman syigukunata? nir.

*Israelmanta karguyjunkunami Jesusta
musyaranllapa*

²² Jerusalén pwiblupimi unayqa, Israel runakuna Dyusta adurananllapa wasita

kamkachir, qasay tyimpupi Dyusman mañakuranllapa paypaqna kananpaq nir. Chaymi chayta yarpur añu añu chay qasay tyimpullapi fyistata ruraqlapa. ²³ Chay diyakunami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi, Salomonpa kurridurnin niqllapa chaypi puriyatin, ²⁴ Israelmanta karguyjunkunaqa paypa ridurninman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

—¿Maydiyakamantaq willamayankillapaqa mayqanmi kanki nirqa? Chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa, kananlla willamaylapana nir.

²⁵ Jesusqa niran:

—Willashurayllapami qamkunataqa. Piru manami kriyimaraykillapachu. Chaqa Taytay nimashannulla imatapis rurarqami, allitana intrachishunillapa mayqanmi kani nirmapis. ²⁶ Piru qamkunaqami mana kriyinkillapachu, mana uyshaykunapa wakinnin kashaykillaparayku. ²⁷ Chaqa uyshaykunaqami rimanaylamanta riqsimar, pullayna rinllapa. Chaynullami nuqapis paykunata riqsini. ²⁸ Chaymi paykunataqa mana tukukaq tukuy tyimpu kawsaytana qushaq. Chaynuqami manana mayqanpis kitamanqachu. ²⁹ Chaqa Taytay tukuymanta kusalata puytiqmi uyshitaykunataqa qumasha. Chaymi Taytay akrashantaqa mana mayqanpis kitayta puytingqachu. ³⁰ Taytaywan nuqaqami, ukla kanillapa nir.

³¹ Chaynu Jesús nitinmi, Israelmanta

karguyjunkunaqa qashan rumikunata
ayparanllapa sitananllapapaq. ³² Piru Jesusqa
niran:

—Taytaypa pudirninwanmi kusala achka allin
imakunata naypaykillapapi rurasha kani. ¿Chay
mayqayninpaptaq sitamanayankillapa? nir.

³³ Chaynu Jesús nitinmi, Israelmanta
karguyjunkunaqa niranllapa:

—Manami allinkunata rurashaykipaqchu
sitashuyanillapa. Ashwanmi sitashuyanillapa
Tayta Dyuspaq kusala mana allinta
rimashaykirayku. Chaqa runala karmapismi
'Nuqaqa Dyuswanqa chaylla kani' nirqa Dyusnu
tukuyanki nir.

³⁴ Jesusqa paykunata niran:

—Dyus nitinmi, qamkunapaq kaynu nir
iskribiran: 'Nuqami nini dyuskuna kankillapa'
nir. ³⁵ Allita yaçhashanchikllapanu chay
iskribikashakunaqami chiqap. Chaqa Tayta
Dyusqami paylla, paypa rimayninta intrakaqku-
nataqa, 'dyuskuna kankillapa' niran. ³⁶ Piru
nuqamataqami Taytay Dyusqa paylla akrar kay
pachaman kaçhamaran. Chaynu kar nuqaqa
Dyuspa Wamran kani nishushayllapapaqqa,
¿imapaqtaq Dyuspaqqa mana allintachu rimanki
ninkillapaqa? ³⁷ Taytay rurashankunata
mana rurayatiyqa, amari kriyimayllapachu.

³⁸ Piru Taytaypa ruranankunata ruratiy
mana nuqata kriyimarllapamapis, chay
rurashaykunalapimapis kriyyllapa, allita
yaçhanaykillapapaq Taytaywan nuqaqa chaylla
kanillapa nir.

³⁹ Chaynu Jesús nitinmi, qashan paykunaqa aypanaranllapa. Piru Jesusqami alsakar riran.

⁴⁰ Chaymantami Jesús tikrakar rir, riyu Jordanpa chimpanman ñchar chaypi kidaran, chay maypiñchi Shutichikuq Juan unay shutichikuq chaypi. ⁴¹ Piru chaymanpismi, kusa achka runakuna rikaq rirllapa, kaynu niyaqllapa:

—Shutichikuq Juan mana milagruta rurar imapis, kay runapaq nishanqami, chiqap kasha nir.

⁴² Chaymi chay lugarkunapiqa, achka kriyiranllapa Jesuspiqa.

11

Lazarumi wanuranna

¹ Karanmi uk qishaq runa Lázaro shutiq. Payqami Mariapa, Martapa pwiblun Betaniamanta karan. Piru kay ishkay warmikunaqami Lazarupaqa ukninkuna karan.

² Kay Lazarupa uknin Mariami Jesuspa ñchakinman mishki mutkiypaqla yakitura iñchar, aqchanwan chakichisha karan. ³ Kay ishkay warmikunami, uknin Lázaro qishaq katin, kañhakuranllapa Jesusta kaynu nir willananllapapaq:

—Taytituy, kusala munashayki amiguykimi qishaq nir.

⁴ Chaynu nitinllapa uyaparmi, Jesusqa nirán:

—Manami chay nanaywanqa wanunqachu. Ashwanmi chayqa chaynuqa pasayan imanumi Taytay Dyus, chaynulla Wamranpis kusala pudirniyjun nir yañchar alabananllapapaq.

⁵ Piru Jesusqa, Martawan Mariata chaynulla Lazaruta michka kusata munaq karmapismi,

mana chay diyaqa riranchu. ⁶ Chaymi ashwan Lázaro qishaq nitinllapamapis, ishkay diya mastaraq kidaran chay maypičhi karan chay lugarpiqa. ⁷ Chaymantami Jesusqa yačhakuqninkunata kaynu nirana:

—Rishunllapa qashan Judea lugarman nir.

⁸ Chaynu nitinmi, yačhakuqninkunaqa niranol-lapa:

—Yačhachikuq Taytituy, manami maychu chay Israelmanta karguyjunkuna rumikunawan sitar wanuchishuyta kamashanllapaqa. Chaynumapischu, ¿qashan chay lugarman rinayanki?

⁹ Piru Jesusqa nirana:

—¿Manachu dusi urayjun uk diyaqa? Chaynu katinqa, mayqanpis unaq purirqa mana trumpisanchu, kay pachapi tukuypa achkirachikuqninchikllapa kashanrayku. ¹⁰ Nataq mayqanpis tutu puriqkunaqa trumpisan, achkirachikuqnin mana kashanrayku.

¹¹ Chaynullami niranpis:

—Amigunchik Lazarumi punusha. Chaymi rishaq rikčhachiq nir.

¹² Chaynu nitinmi, yačhakuqninkunaqa niranol-lapa:

—Taytituy, punusha karqami intrachimanchik alliyayanqana nir.

¹³ Piru Jesusqami, Lazaruqa punusha niyaran, wanushanrayku. Nataq yačhakuqninkunaqami yarpuranllapa Lázaro punusha katin waknuqa niyan nir. ¹⁴ Chaynu yarpuyatinllapami, Jesusqa allitana willar nirana:

—Lazaruqami wanusha. ¹⁵ Piru nuqa mana chaypi katiy wanushanraykumi kusalata aligriyani. Chaqa chaypiraq imata ruratiypis rikar allitana nuqapi kriyinkillapa. Chaymi ashwan rishunllapa rikaq.

¹⁶ Chaymantami, Tomasta milli niqllapa chayqa, wakin yaĉhakuq masinkunataqa niran:

—Rishunllapa nuqanchikkunapis, paywan pulla wanunallapapaq, nir.

Jesusmi wanushamatapis kawsachimun

¹⁷ Chaymanta Jesús ĉharqa yaĉharan Lázaro pampakashanqa kwatru diyana nir. ¹⁸ Betania pwibluqami Jerusalenmanta yaqqa kimsa kilumitrupi yupay kashanrayku shipchanlapi karan. ¹⁹ Chaymi Israelmanta kusa achka runakunaqa risha karanllapa Martawan Mariata, watukur kunsulananllapapaq uknin wanushanrayku. ²⁰ Chaymantami Martaqa yaĉharan, Jesús shamuyan nir. Chaymi lluqshir riran tariq. Nataq María-shuypaqa wasinlapi kidaran. ²¹ Marta, Jesusta tarirnaqa niran:

—Taytituy, qam kaypi kasha katkiqa, ukniiyqa mana wanunantachu. ²² Piru yaĉhayani, kanan-mapis imata mañakutkiqa Dyusqa yanapashunqa nir.

²³ Jesusqa niran:

—Uknikiqami kawsamunqa nir.

²⁴ Martaqa niran:

—Arí, maydiya jwisyu diya ĉhamutinqami, wanushakunawan pulla kawsamuyanqa nir yaĉhayani.

²⁵ Chaymi Jesusqa niran:

—Nuqami tukuypa kawsachiqnin kani. Chaymi mayqanpis nuqapi kriyiqqa michka wanusha karmapis kawsamunqa. ²⁶ Nataq mayqanpis kawsayarlla nuqapi kriyikuna-shuypaqa, manana tukuy tyimpupaqnaqa wanunqallapanachu. ¿Kriyinkichu chaynu nishutiyqa? nir.

²⁷ Martaqa niran:

—Arí Taytituy. Nuqaqami kriyini qamqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki, Dyuspa Wamran kay pachaman shamenanpaq karan chay, nir.

Jesusmi Lázaro pampakashanpi waqaran

²⁸ Chaynu nirnaqami, Martaqa riran uknin Mariata qayamuq. Chaymi uknintaqa uyarala kaynu nir willaran:

—Yaĉhachimaqninchikmi chaypi qayashuyan nir.

²⁹ Chaynu nitinmi, Mariaqa chay kutilla sharir riran Jesustaqa rikaq. ³⁰ Piru Jesusqami, manaraq chay pwiblumanqa yaykusharaqchu karan. Ashwanmi chay maypiĉhi Martawan tarinakusha karan, chayllapiraq karan. ³¹ Chaynu María sharir utqaylla ritinqa, Israelmanta wakin runakuna kunsulaq ĉhasha karan chaykunaqa ikinta riranllapa uknin pampakashanman riyanaq chaypi waqaq nir yarpur.

³² Chaymanta María, Jesús kayashanman ĉharqa, naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—Taytituy, qam kaypi kasha katkiqa, ukniyqa mana wanunantachu nir.

³³ Chaymantami Jesusqa Mariata, chaynulla Israelmanta runakuna Mariata kunsulaq rishakunapis waqaqta rikarqa kusala ukmanta llakiran.

³⁴ Chaymi kaynu nir tapuran:

—¿Maypitaq pamparaykillapa?
 Paykunaqa,
 —Shamur rikay Taytituy — nitinllapa,
 35 Jesusqa waqaran. 36 Chaymi Israelmanta
 runakunaqa niranllapa:
 —¡Rikayllapa alliplatari munayasha!
 37 Piru paykunamanta wakinqa, niyaranllapa:
 —Kay runa, chay syiguta allichashaqachu
 ¿mana imallataqa rurayta puytisha kanman,
 Lázaro ama wanunanpaqqqa? nir.

Jesusmi Lazaruta kawsachimuran

38 Chaymantami Jesusqa qashan kusa llakishala, Lázaro pampakashanman qimikaran. Chay Lázaro pampakashanqami uk atun maĉhay karan. Nataq chay yakyuna punkunqami kirparayaran uk paltalla rumiwan. 39 Chaymi Jesusqa niran:

—Ashuchiyllapa kay rumitaqa, nir.
 Chaymi wanushapa uknin Martaqa, niran:
 —Taytituy, kusatanami asyayanqa. Chaqa kwa-tru diyanari wanushanqa nir.

40 Piru Jesusqa niran:
 —¿Manachu nishuray, nuqapi kriyitkiqami Tayta Dyuspa pudirnin mana ruraypaqkunata ruratin rikanki? nir.

41 Chaynu nitinmi, rumita ashuchiranllapa. Chaymi Jesusqa unaq syluman chapakur, kaynu niran:

“Taytay, payji nishuni. Chaqa qamqami uyapamashayki. 42 Piru nuqaqami allita yaĉhani, qamta mañakushutiyqa imuraspis uyapamanki nir. Chaynuqami nishuni: Kay runakuna

uyakuqkunaqa allitana yaĉhananllapapaq, qammi kay pachamanqa kaĉhamashayki nir".

⁴³ Chaynu nirqami, kusala jwirtita qayakuran:
—;Lázaro, lluqshimuy! nir.

⁴⁴ Chaynu nitinmi wanusha karan chayqa lluqshimuran, chakin, makinmapis raĉhpawan watakasha. Chaynulla qaqlanpis raĉhpawan pampakasha ima. Chaymi Jesusqa niran:

—Kaĉhar dijayllapa rinqa, nir.

*Jesustami wanuchiyya yarpuranllapa
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)*

⁴⁵ Tukuy Israelmanta runakuna Mariata yapar rishakuna, Jesús Lazaruta kawsachimutin rikarqa, achka kriyiranllapa. ⁴⁶ Piru wakinkuna-shuypaqami riranllapa fariseo runakunata willaq, Jesús tukuy imata rurashantaqa. ⁴⁷ Chaynu willatinllapami chay fariseukuna, kurakunapa mantaqninkunaqa tantakaranllapa chay kusa karguyjunkunaman. Chaymi kaynu niranllapa:

—¿Imatataq rurashunllapa? Chay runaqami ashwan mas milagrukunata rurarna puriyan.

⁴⁸ Chaqa dijashallapaqami tukuylana paypi kriyinqallapa. Chaymi ashwan chay Roma pwiblumanta karguyjunkunaqa shamur Dyusta adurananchikllapa wasita, chaynulla tukuya limpu tukchimachuwanllapa nir.

⁴⁹ Piru paykunamanta uk runa Caifás shutiqmi, chay añukunapiqa kurakunapa punta mantaqnin karan. Chaymi kaynu niran:

—Qamkunaqa mana imatapis yaĉhankillapachu.
⁵⁰ Chaynulla manami kwintata qukankillapachu.

Chaqa chay pwiblunchikllapa tukukananmanta chaynulla tukuyla runakuna wanunanmantaqami uk runa wanunanpaqqa kusala allin nir.

⁵¹ Nataq Caifasqami mana pay munashanllamantachu chaynuqa rimaran. Chaqa chay añukunapi kurakunapa mantaqnin katin, Dyus rimachitin, rimaran Jesusqashi wanuyanqa tukuy Israel runakunata washananaq nir.

⁵² Piru manami Israel runakunalapaqchu wanunanpaq karan. Ashwanmi payqa Dyuspa tukuy wakin wamrankuna kaqkunapaqpis wanunanpaq karan. Chaynuqami maymanta karmapis uklana kananllapapaq. ⁵³ Chaymi chay diyamanta-pacha, Israelmanta karguyjunkunaqa Jesusta wanuchinanllapapaqna yarpuranllapa.

⁵⁴ Chayraykumi Israelmanta karguyjunkunapa shutinpiqa, Jesusqa manana puriqchu. Chaynami chay Judeapa pwiblunkunamantaqa lluqshir iran uk chunllaq lugarpa shipchanpi uk pwiblu Efraín shutiqmanna. Chaymi chaypina kidaranllapa yaçhakuqninkunawanqa.

⁵⁵ Manami maychu karan Israelmanta runakunapa Pascua fyistanqa. Chaymi chay diyaku-napiqa tukuyla Israel pwiblukunamanta kusala achka runakuna riyaqllapa Jerusalenman chay shumaqchakananllapa kustumrinta ruraqllapa manaraq fyista qallariyat. ⁵⁶ Chaynu Jerusalenpina karqami, kusalata Jesusta maskayarlanllapa. Chaymi Dyusta adurananllapa wasipiqa ukninllapa ukninllapa kaynu nir tapunakuyaqllapa: “¿Imatataq yarpunkillapa? ¿Shamuyanqachu fyistamanqa, manaqachu mana?” nir.

57 Nataq, chay fariseukuna, kurakunapa mantaqninkuna-shuypaq mantakusha karanllapa, mayqanpis Jesuspaq maypi nir yaçharqa, paykunata willatinllapa aypananllapapaq nir.

12

Jesuspa ĉhakinmanmi mutkiypaqla yakituta içharan
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

1 Saysi diya, Pascua fyistapaq faltayatinmi, Jesusqa chay kawsachimushan Lázaro tayashan Betaniaman riran. **2** Chaypiqami Jesusrayku mikuyta kamkachir, kunachikuranllapa mikunanllapapaq. Chaymi, Martaqa mikuyta misaman aypachikamuyaq. Nataq Lázaro-shuypaq misapina Jesuswan pulla mikuyaqlapa. **3** Chaykamanqami, midya butilla kusa karu ĉhaniyjun mishki mutkiypaqla nardo shutiq yikituta, Lazarupa uknin Mariaqa apamuran. Chaymi chaywanna Jesuspa ĉhakinta paqastur, aqchanwan chakichiran. Chaymi, chay wasi kayashanllapamapis kusala shumaq mishkita asyayarna kidaran. **4** Chaymantami, yaçhakuqninkunapa uknin [Simonpa wamran] Judas Iscariote, Jesusta kuntrankunaman qukunanaq karan chayqa, kaynu niran:

5 —Waknu yanqalla içhananmantaqa qumashal-lapa trisyintus dinaryu qillarypaq rantikur, mana imayjun kaqkunata yanapanallapata nir.

6 Piru Judasqami chaynuqa nir, mana chiqapta mana imayjunkunapaq llakishanraykuchu. Ashwanmi chaynuqa

niran suwakuq kashanrayku. Chaqa pay chay ufrindata tantananllapa talqitata purichiq karmi, churatinllapaqa munashanta aypakuq. ⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—Dijay, payqami kusa shumaqtana kwirpuuta kamkachisha wanur pampakanaypaq. ⁸ Chaqa mana imayjun kaqkunawanqami maydiyapis pulla kankillapa, munashaykillapa ura yanapanaykillapapaqqa. Piru nuqa-shuypaqami manana pullaykillapanachu kashaq nir.

Lazaruta wanuchiyta yarpuranllapa

⁹ Israelmanta achka runakunami yaçharanllapa, Jesusqa Betaniapi nir. Chaymi riranllapa wakmanqa, Jesusta chaynulla pay kawsachimushan Lazaruta rikaq ima. ¹⁰⁻¹¹ Chaymantami chay kurakunapa mantaqninkunaqa Lazarutapis wanuchinanpaq yarpuranllapa. Chaqa Lázaro kawsamushanta rikarmi Israelmanta kusala achka runakuna Jesuspina kriyiqllapa.

Jesusmi Jerusalenman yaykuranna

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Kusala achka runakunami risha karlanllapa Jerusalenman, Pascua fyistapaqqa. Chaymantami allaqnin diyaqa yaçharanllapa Jesusqami fyistaman chamuyan nir. ¹³ Chaymi paykunaqa palmira qirukunata kuchumur, kusa aligrila kaynu nir laqyar riranllapa Jesustaqa tariq:

“¡Biba biba!

¡Kusa alabakashami kanqa

Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!

Chaynulla jkusa alabakashami kanqa Israel pwiblupa gubyirnunqa!” nir.

14 Chaymantaqami Jesusqa uk burruta tarir anan taran, imanuñhi Dyus nitin iskribikashannulla. Chaqa niqmi:

15 “Amami manchakuychu, Sión pwiblu.

Chaqa rikay, mantakuqnikimi shamuyan uk burritupa anan tasha” nir.

16 Piru kaykunapaqqa yañhakuqninkunaqa mana intrakaranllaparaqchu. Chaymanta Jesús wanur kawsamutinraqmi, yañhakuqninkunaqa intrakaranllapa, pay imanu kananpaqqami, unaylla iskribikasha kasha nir.

17 Nataq runakuna, Jesús Lazaruta pampakashanmata kawsachimushanta rikashakunaqa, tukuylata parlaranllapa.

18 Chayraykumi runakunaqa riranllapa Jesustaqa tariq. Chaqa yañcharanllapari milagrukunata rurashanpaq. **19** Piru chay fariseo runakuna-shuypaq paykunapura kaynu ninakuyaranllapa: “Rikashaykillapanu kananqami manana imatapis rurayta puytinchikllapanachu. Chaqa tukuymi paylapi kriyirna, rinllapa paywanna” nir.

Greciamanta runakunami Jesusta maskaranllapa

20 Jerusalén fyistaman adurakuq rishakunapa rurinpiqami, Greciamanta runakuna karanllapa.

21 Chaymi paykunaqa, Galileapa uk pwiblun Bet-saida shutiqmanta kaq, Felipiman qimikar kaynu nir rugaranllapa:

—Taytituy, Jesustami rikanayanillapa nir.

22 Chaynu nitinllapami, Felipiqa rir Andresta willar, ishkantinllapa riran Jesusta parlaqqa.

23 Chaymi Jesusqa niran:

—Chamushanami uraqa, Dyusmanta Shamuq Runa wanutin, Taytay Dyus kawsachimutin, tukuy runakuna rikar yaçhananllapapaqqa.
24 Chiqaptami nishaykillapa: Trigupa uk murisitun pachaman ratar mana pampakarqami mana puqunqachu. Ashwanmi maydiyapis chay uk murisitula kayanqa. Nataq pampakarshuypaqa, ashwan winar kusala achkatana puquyanqa. **25** Chaymi nini, mayqanpis bidanpaq llakir washayta kamaqkunaqa limpu chinqanqallapa. Piru chay mayqanpis kay bidapi nuqapi kriyishanrayku wanuq-shuypaqami, tukuy tyimpupaqna kawsanqa. **26** Chayraykumi mayqanpis sribimanaqqa, maypi katiyipis pullay kar sribimanga. Chaynu mayqanpis sribimatinqami, Taytayqa kusa allinpaqna riqsinqa.

Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa

27 Chaymantaqami Jesusqa niran:

“¡Kananllami kusalata llakini! ¿Imatanari nishaq? ¿Taytay kay qischakanay uramanta washamay, nir? ¡Manami! Chaqa chaypaq-ari shamusha kani. **28** Taytay, runakunata rikachiy, imatapis rurayta puytinki nir alabashunanllapapaq”.

Chaynu Jesús nitinqami, unaq syilumanta uk rimay kaynu niyaran:

“Qamwanmi rikachishana kani.

Piru qashanmi rikachikushaq,

chiqapta imatapis rurayta puytini nir alaba-mananllapapaq”.

²⁹ Chaymi runakuna chaypi uyakuqkunaqa, niyaranllapa: “Kunya karan” nir. Nataq wakin-shuypaqa niyaranllapa: “Uk angelmi payta willasha” nir.

³⁰ Chaynu niyatìnllapami, Jesusqa niran:
—Manami nuqaraykuchu chay rimaytaqa uyapashaykillapa. Ashwanmi chaytaqa uyapashaykillapa qamkuna allita intrakanaykilapapaq, nuqatami Taytayqa willamayaran nir. ³¹ Chaymi kananqa êhamushana uraqa, tukuy kay pachapi kaqkunata allita rikar yaçhanaypaqqa. Chaymantami Taytay Dyusqa, kay pachapi mantakuqtaqa itakunqa amana mantakunanpaqchu. ³² Piru, nuqata kruspi unaqman alsamatinllapanapaqa, kay pachapi kaqkunqa nuqapi tukuyla kriyir, tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

³³ Chaynu nirqami Jesusqa intrachikuyaran imanumi wanuyanqa nir. ³⁴ Chaynu nitinmi, chay runakunaqa niranllapa:

—Dyus nitin iskribikashankunata liyirmi yaçhasha kanillapa, Dyuspa Akrashan Cristunqashi tukuy tyimpupaq kawsayanqa nir. Piru ñimapaqta ninki, Dyusmanta Shamuq Runataqa kruspi unaqman alsakayanqallapa nirqa? Chaynu katinqa, ñipitaq Dyusmanta Shamuq Runaqa? nir.

³⁵ Chaymi Jesusqa paykunata niran:
—Pullaykillaparaqmi kanqa chay achkirachikuqqa. Piru mananami unaytanachu pullaykillapaqa kanqa. Chayraykumi kay

achkirachikuq kaypi kayashanlla, ama tutaparaqpiqa puriyllapachu. Chaqa mayqanpis tutaparaqpi puriqqami, mana yačhanchu maytami riyan nirmapis. ³⁶ Chaymi chay achkirachikuq kaypi kashanlla kriyillapa paypi. Chaynuqami qamkunapis chay achkirachikuqpaqna kankillapa.

Chaynu nirqami, Jesusqa chay kayashanmantaqtaqa rir pakakuranna paykunamantaqa.

Israelmanta runakunami Jesuspi mana kriyinaranllapachu

³⁷ Jesús, Israel runakunapa naypanpi michka mana ruraypaq shumaq imakunata, chaynulla milagrukunata rurasha katinmapis, paykunaqa mana kriyiranllapachu. ³⁸ Piru chaynuqami pasaran, Dyuspa rimaqnin Isaías iskribishannulla kumplinanpaq. Chaqa kaynu nirmi iskribisha kayaq:

“Taytituy, ¿pitaq shumaq rimashanchikpiqa kriyisha?

¿Pitaq intrakasha tukuy imata rurayta puytinki nirqa?”

³⁹ Chaynumi, mana imanupis kriyyita puytiqlapachu. Chaqa Isaiaspismi kaynu nir iskribisha karan:

⁴⁰ “Dyusmi kay runakunapa nawintaqa limpu kirkpasha.

Chaynulla mana intrakaqpaaq tikrasha.

Chaynuqami rurasha chapakurpis amana rikakunānpaq.

Chaynulla manana intrakananllapapaq.

Chaynu nuqapaq mana intrakar mana kriyitinllapaqami, nuqapis mana allichashaqchu” nir.

41 Chaynu nirqami Isaiasqa iskribiran, Jesucristo imanu kusa pudirninwan mantakuqta rikashanrayku. **42** Chaymi Israelmanta kusa achka runakuna, chaynulla wakin karguyjunkunamapis Jesuspiqa kriyiranllapa. Piru chaynu kriyirllapamapis, manami tukuyupa naypanpiqa Jesuspaqqa rimaqllapachu, chay fariseo runakunata tantakananllapa wasimanta itakumanmanllapa nir manchakushanlaparayku. **43** Chaynuqami paykunaqa tukuyaranllapa runakuna alabananllapalata munar. Nataq Dyus kusa allinpaq riqsinanta-shuypaqami mana yaqqa kwintachaqllapachu.

Jesús rimashankunata mana kasuqkunaqami kastigakanqallapa

44 Chaymantami Jesusqa kusa jwirtita rimar kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapi kriyicca, manami nuqalapichu kriyian. Ashwanmi Taytay kačhamasha chay paypipis kriyianllapa.

45 Chaynulla mayqan rikamaqkunapismi, chay kačhamasha chaytapis rikanqallapa.

46 Nuqami achkirachikuq chay kani. Chaymi kay pachamanqa shamusha kani, nuqapi kriyiqkunaqa ama tutaparaqpi kidananllapapaqnachu.

47 “Piru mayqanpis nuqa rimashayta uyakur, mana kasukuqkunataqa, manami nuqachu kastigashaq. Chaqa manami kay pachamanqa runakunata kastiganaypaqchu shamusha

kani. Ashwanmi shamusha kani, tukuya washanaypaq. ⁴⁸ Chaymi disprisyamar, rimashaykunata mana kasuqkunataqami, jwisyu diya êhamutinqa Taytay Dyusqa rimashaykunawan rikar kastiganqa. ⁴⁹ Chaqa manami nuqa munashayllamantachu rimani. Taytaymi kaêhamasha, imata rimanaypaq, yaêchachikunaypaq nirmapis. ⁵⁰ Chaymi nuqaqa yaêhayani, Taytay mantakushankunata kasur imaqa tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa nir. Chaynumi nuqaqa, tukuy imata Taytay Dyus nimashanlata rimar yaêchachikuni”.

13

Jesusmi yaêchakuqninkunapa chakinta paqaran

¹ Mananami maychu karan Pascua fyistapaqqqa. Jesusqa yaêhashana karan, wanur kawsamur syiluman rir Taytanwan qashan tarinakunampaq uraqami êhamushana nir. Piru Jesusqami tukuyla paypi kriyiqkunataqa kusalata munaran. Chaymi wanunanpaqna karmapis ashwan masta paykunataqa munaran.

² Chaymanta Pascua mikunata mikunanol-lapapaqna katinllapaqami, Simonpa wamran Judas Iscariotita dyabluqa yarpuchishana karan, Jesusta kunrankunaman qukunanpaqqa. ³ Piru Jesuspismi yaêcharanllana, Taytan Dyusmanta shamushanrayku qashan payllaman tikrayan nir. Chaynullami yaêcharanpis Taytanqami tukuy imata pay mantananpaqna nisha nir. ⁴ Chaynu mikuyatinllapami das sharir, qatakunan raêhpanta lluqshichir uk twayata sinturanpi

watakuran. **5** Chaymantami yakuta batyaman itar, yaĉhakuqninkunapa ĉhakinkunata paqar, chay sinturanpi watakushan twawayan chakichiran.

6 Nataq Simón Pedrupa ĉhakinta paqananpaqna katinqa, Pedruqa niran:

—Taytituy, ¿qamchu nuqapa ĉhakiya paqanayanki?

7 Jesusqa niran:

—Kanan kayta ruratiyqami mana intrakanki-raqchu. Piru chaymantaqami intrakankina nir.

8 Pedruqa niran:

—¡Taytituy, michkapis manami ĉhakiytaqa paqachishaykichi! nir.

Jesusqa niran:

—Mana ĉhakikita paqatiyqami, mana nuqapa kaqniychu kayanki kanqa, nir.

9 Chaynu nitinmi Simón Pedruqa niran:

—¡Chaynu katinqa, Taytituy ama ĉhakiylatachu paqay! ¡Ashwanmi makiywani umaytapis paqapamay! nir.

10 Piru Jesusqami niran:

—Chayraq intiru kwirpunta paqakushataqami ĉhakinlatana paqanchik. Chaqa kwirpunqami kusala shumaqnari. Chaynumi qamkunapis shumaqna kankillapa. Piru chaynu shumaqqami mana tukuynikillapachu kankillapa.

11 Chaynu, “Manami tukuynikillapachu shumaq kankillapa” nirqami niyaran, mayqanmi kuntrankunaman qukuyanqa nir yaĉhashanrayku.

12 Yaĉhakuqninkunapa ĉhakinkunata paqarnaqa qatakunan raĉhpanta qatakurna qashan misaman tar, kaynu niran:

“¿Intrakankillapachu, chaynu ĉhakikillapata paqashaypaqqa? ¹³ Qamkunaqami nimankillapa: Mantamaqniy, Yaĉhachikuq Taytituy nir. Chaynu nirqami chiqapta niyankillapa. Chaqa chaynumiri kani. ¹⁴⁻¹⁵ Nuqa mantashuqnikillapa, yaĉhachishuqnikillapa karmapismi ĉhakikillapata paqasha kani. Chaymi, nuqa rurashaynulla, qamkunapis uknikillapa uknikillapa ĉhakikillapata paqar sirbinakunkimanllapa.

¹⁶ “Chiqaptami nishaykillapa: Uk sribikuqqami mana maschu patrunninmantaqa. Chaynulla chay kaĉhamutin shamuqpis manami maschu chay kaĉhamuqmantaqa nir. ¹⁷ Tukuy kay nishushayllapata intrakasha kar, kasur kawsarllapaqami, kusa shumaqna kayankillapa kanqa.

¹⁸ “Chaynu nirqami, mana tukuyunikillapa-paqchu rimayani. Chaqa nuqaqami allita yaĉhayani mayqankunalatami akrasha kani nirmapis. Piru Dyus nitin iskribikashanqami kumplikayta ministiyen. Chaqa niqmi: ‘Nuqawan pulla mikuqmi, kuntrayna tikrakasha’ nir. ¹⁹ Kaytami willashunillapa yaĉhaskinaykillapapaqna, maydiya chaynu pasatinqa, kriyinaykillapapaq mayqanmi nuqaqa kani nirmapis. ²⁰ Chiqaptami nishaykillapapis: Nuqa kaĉhashayta shumaqta samachiqqami, nuqata samachimayanqa. Chaynulla, nuqata samachimaq-shuypaqa, chay kaĉhamasha chayta samachiyanqa” nir.

Judasmi kuntraykunaman qukumayanqa niran

Jesusqa*(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)*

21 Chaynu nir tukchirnaqa, Jesusqa kusalata llakir kaynu niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunamanta uknikillapami kuntraykunaman qukumayanqa nir.

22 Chaynu nitinmi yaĉhakuqninkunaqa uknin uknin kusalata chapanakuyaranllapa, mayqanpaqmi rimayan nirmapis mana yaĉharchu. **23** Tukuy yaĉhakuqninkunamantaqami Jesusqa ukta kusalata munaq. Chaymi mikuyatinllapaqa Jesuspa qichqanlapi tayaran. **24** Chayraykumi chaytaqa, Simón Pedruqa siñalawan willaran Jesusta tapunanpaq, pipaqshi rimayan nir. **25** Chaymi chay yaĉhakuqninqa Jesusman mas qimikar kaynu nir tapuran:

—Taytituy, ¿pitaq chayqa? nir.

26 Jesusqa niran:

—Mayqantaĉhi, tantata pitir tuyuchir aypachiyani chay paymi nir.

Chaynu nirnaqami tantata pitir tuyuchir, Simonpa wamran Judas Iscariotita aypachiran.

27 Chaynu tantata Judas aypatinla, yarpuyininman Satanaspera yarpuyininga yaykuran. Chaymi Jesusqa niran:

—Imataĉhi ruranaykipaq yarpushayki chaytaqami, utqar rurayna, nir.

28 Piru chaynu Jesús nitinmapismi, chay misapi mikuqkunaqa mana intrakaranllapachu, imapaqmi chaynu nisha nirmapis. **29** Ashwanmi wakinqa Judas qillaryta tantananpaq talqitata purichiq katin kaynuta yarpuranllapa: Pascua

fyistapaq imallataqa rantinanpaq, manaqapis mana imayjunkunata imallataqa qunanpaq kanqa nir.

³⁰ Chaymanta Judas tantata mikurnaqqa, waqtaman lluqshiranna. Chaqa chay urasqami, tutana karan.

Jesusmi mushuq mantakuypaq yaĉhachikuran

³¹ Judas waqtaman lluqshishana katinqa, Jesusqa niran:

—Kananmi ĉhamushana uraqa Dyusmanta Shamuq Runa wanur kawsamutin, tukuyla rikar alabananllapapaq. Chaynu pasatinmi Taytay Dyuspis alliplata riqsikar alabakanqa. ³² Chaymi, payrayku Tayta Dyus allipta alabakarqa, dasna paypis riqsichikur alabachinga, paymanta Shamuq Runaqa chiqap paynu nir. ³³ Kusala munashay wamrituykuna, pullaykillapaqa mananami unaylatanachu kashaq. Chaymi qamkunaqa maskamankillapa. Piru imanuĉhi Israelmanta karguyjunkunata willaray, chaynulla qamkunatapis kananqa willashaykillapa: Nuqa rishaymanqami manaraq riyta puytinkillapachu. ³⁴ Chaymi ashwan kay mushuq mantakuya willashaykillapa ruranaykillapaq: Uknikillapa uknikillapami llakipanakunkillapa, imanuĉhi qamkunata llakipashunillapa chaynulla. ³⁵ Chaynu uknikillapa uknikillapa llakipanakutkillapaqami, tukuy kwintata qukanqallapa, chiqaptami yaĉhakuqniykuna kankillapa, nir.

*Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)*

³⁶ Chaymantami Simón Pedruqa Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—Taytituy, ¿maymantaq riyanki?

Jesusqa niran:

—Imanuchi nishurayllapa chaynullami kananllaqa manaraq nuqa rishaymanqa riyta puytinkichu. Piru chaymantanami rinki nuqa kayashaymanqa nir.

³⁷ Chaymi Pedruqa niran:

—Taytituy, ¿imapaqtaq mana kananlla qamwan riyta puytini? ¡Chaqa nuqaqami qamrayku wanuchimanatinllapamapis wanunaypaqqa listuna kani! nir.

³⁸ Chaynu Pedro nitinmi, Jesusqa niran:

—¿Nuqaraykuchu wanunaykipaqmapis listuna kanki? Piru chiqaptami nishayki: Manaraq gallu kantayatinmi, qamqa kimsa kuti ninki: ‘Manami paytaqa riqsinichu’ nir.

14

Jesusmi Dyusman nan apamaqninchikqa

¹ Chaymantami Jesusqa yačhakuqninkunataqa kaynu niran:

“Qamkunaqa amami yarpupakuyllapachu. Ashwanmi Dyuspi chaynulla nuqalapi kriyir kawsayllapa. ² Chaqa Taytaypa wasinpiqami tanapaqqa kusala achka lugarqa kan. Chaymi nuqaqa willashurayllapa, riyani uk lugarta qamkunapaq kamakachiq nirqa. Manaqa mana imatapis willashunayllapatachu. ³ Chaynu rir lugarta kamkachirnaqa, qashan tikrakamushaq Taytaypa wasinmanna apashunayllapapaq. Chaynuqami chay maypičhi nuqa kayashaypina

qamkunapis kankillapa. ⁴ Chaqa qamkunaqami yaĉhankillapana maymanmi riyani nir chaynulla nantapismi riqsinkillapana”.

⁵ Chaynu Jesús nitinmi, Tomasqa niran:

—Taytituy, manami yaĉhayanillapachu, maymanmi riyanki nirqa. ¿Imanunari chay nantaqa riqsishaqllapa? nir.

⁶ Chaynu Tomás nitinmi, Jesusqa niran:

—Nuqami chay nanqa kani. Chaynullami nuqa chay chiqap kaq, chaynulla kawsachikuqpis kani. Chaymi nuqapi kriyishaykillaparaykula Taytaymanqa chayta puytinkillapa. ⁷ Nuqata riqsimarqami, Taytaytapis riqsinkillapa. Piru kananmanta-pachami riqsinkillapana. Chaqa rikashaykillapanari nir.

⁸ Chaynu Jesús nitinmi, Felipipis niran:

—Taytituy, rikachimayllapa Taytaykitaqa. Chaqa chaynu rikaylatanami ministiyanillapa nir.

⁹ Jesusqa niran:

—Felipe, kwichka achka tyimpunami pullaykillapa kani. Ima, ¿manaraqchu riqsimanki? Chaqa mayqanpis nuqata rikamaqqami Taytaytapis rikayanna. ¿Imapaqtaq mañamanki, ‘Taytaykita rikachimay’ nirqa?

¹⁰ ¿Manachu kriyinki nuqa Taytaywan chaylla kani, Taytaytapis nuqawan chaylla nirqa? Chaymi, tukuy willashushayllapataqa, mana nuqa munashaymantachu willashunillapa. Ashwanmi Taytay nuqawan kar, imatapis pay rurachiman. ¹¹ Kriyimayllapari Taytaywanqa chaylla kani, chaynulla Taytaytapis nuqawan

chaylla nir. Chaynu mana kriyinarqa, chay rurashaykunalapimapis kriyyillapa.

¹² “Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqapi kriyiqqami nuqa rurashaykunamatapis ruranqa. Chaynullami ashwan mas ukman shumaqkunata ruranqallapa. Chaqa nuqaqami rianina Taytay kayashanman. ¹³ Chaymi tukuy imatapis shutiyipi mañakutkillapaqa, rurashaq. Chaynuqami, nuqarayku Taytayqa alabakashana kanqa. ¹⁴ Nishushayllapanumi, shutiyipi mañakutkillapaqa imatapis rurashaq nir.

*Jesusmi arnikuran Santu Ispirituta
kaçhamunanpaq*

¹⁵ “Chaymi qamkuna munamayarqa, mantakushaykunata intrakar kasunkillapa.

¹⁶⁻¹⁷ Chaynami nuqaqa Taytay Dyusta mañashaq uk Yanapashuqllapata kaçhamunanpaq. Chayqami Chiqap Ispiritu kar, maydiyapis pullaykillapa kananpaq. Piru chaytaqami mana kriyikunaqa mana aypayta puytingqallapachu. Chaqa manari rikasha chaynulla riqsinllapalamapischu. Nataq qamkuna-shuypaqami riqsinkillapa, qamkunapa pullaykillapa maydiyapis kashanrayku. Chaymi pullaykillapana kanqa.

¹⁸ “Manami askwintallaqa dijashaykillapachu. Ashwanmi tikrakamushaq qamkunawan pulla kanaypaq. ¹⁹ Mananami maychu, chay mana kriyikuna, manana rikamananllapapaqqqa. Nataq qamkuna-shuypaqami rikamankillapa. Chaynulla nuqa kawsashayraykumi, qamkunapis kawsankillapa. ²⁰ Chaynu Taytayman ritiyenaqa, kwintata qukankillapa, Taytaywanna

kani nir. Chaynulla qamkuna-shuypaqá nuqawan kankillapa nir, chaynulla nuqapis qamkunawan kani nir ima. ²¹ Chaymi mayqanpis mantakushaykunata intrakar kasuqkunaqa, chiqapta nuqata munaman nir intrachikun. Chaynu nuqata munamaqtaqami Taytaypis munanqa. Chaynulla nuqapis munar chiqapta intrachishaq imanumi kani nirmapis”.

²² Jesús chaynu nitinqa Judas (mana chay Judas Iscariotichu), tapuran kaynu nir:

—Taytituy, ¿imapaqtaq nuqakunalata rikachi-marllapa, mana tukuy runakunata rikachinkiqa?

²³ Jesusqa niran:

—Mayqanpis munamaqqami, rimashaykunata allita intrakar kasun. Chaymi Taytayqa munanqa paytaqa. Chaynu katinmi, ishkantiyllapa shamur pullana kawsashaqllapa. ²⁴ Piru mayqanpis mana munamaqqami, mana kasunchu rimashaykunataqa. Piru willashuyanillapa chayqami mana nuqamantachu. Ashwanmi Taytay willashunayllapapaq nimashanta willashunillapa.

²⁵ “Tukuy kaykunatami qamkunawan karllaraq willashunillapa. ²⁶ Piru Taytay, Santu Ispirituta nuqapa shutiyipi yanapashunanillapapaq kaçhamutin, payna allita intrachishunqallapa, Taytanchik Dyusta chiqapta riqsinaykillapapaqqa. Chaynullami tukuy willashushayllapatapis yarpuchishunqallapa ima.

²⁷ “Nuqami kusa shumaq kawsaytana dijashunillapa, shumaqtana kawsanaykillapapaq. Piru manami kay pachapi mana allinta

yarpukuna shumaqta tanillapa nin, chaynuchu nishunillapa. Chaymi ashwan nuqawan kashaykillaparaykuqa ama yarpupakuyllapa chaynulla manchakuyllapalamapischu. ²⁸ Chaqa uyapamashaykillapanami, ‘Riyashaqna, piru qashanmi tikrakamushaq qamkunawan kanaypaq’ nitiyqa. Chayrayku, chiqapta munamayarllapaqa, aligriyashaykillapanana kanqa Taytayman riyani nir yačharqa. Chaqa nuqamantaqami tukuy imapi payqa mas. ²⁹ Tukuy kaytaqami willashunillapa, maydiya nishushayllapanulla ima pasatinqa, kriyinaykillapapaqna.

³⁰ “Mananami qamkunawanya unaytanachu parlashaq. Chaqa kay pachapi mantakuq nuqamanta mana mas karmapismi, imakunata ruraq qallariyanna. ³¹ Chaynu pasatinmi, tukuyla runakuna kwintata qukanqallapa Taytaya chiqapta munarmi, pay nimashanta imatapis rurani nirqa.

“Shariyllapa. Rishunllapanana kaymantaqa”.

15

Jesusmi chiqap uba tarpukashaqa

¹ Jesusqami kaynu niran:

“Nuqami chiqap uba tarpukashaqa kani. Nataq Taytaymi kuytaq chayqa. ² Chaynu chiqap uba katiymi tukuy nuqapi kriyikunana qa nuqapa rikraykunana. Chaymi chay rikraykuna mana puquqtaqa, Taytayqa kuchur itakunqa. Nataq chay puquqkunata-shuypaqa mana shumaqninkunata kuchupar ima kamkachinqa,

mastana puqunanpaq. ³ Nataq qamkunaqami willashushayllapata kasur kawsashaykillaparayku kusa shumaqna kankillapa Dyuspaqqqa. ⁴ Chaynu karmi imanutaq nuqa qamkunamanta mana chiqanchakanichu, chaynulla ama nuqamantapis chiqanchakayllapachu. Chaqa uk ubapa rikrankunamaqa tullunmanta pakikasha karqa, mana puquyta puytinchu. Chaynullami qamkunapis mana nuqallawan karqa, mana puquq yupayna mana shumaqnachu kankillapa Dyuspaqqqa.

⁵ “Nuqami chay chiqap uba tarpukashaqa kani. Nataq qamkuna-shuypaqami rikraykuna kankillapa. Chaymi mayqanpis nuqamanta mana chiqanchakatinqa, nuqapis paykunamanta mana chiqanchakatiychu puquq yupayna kusa shumaqta kawsanqallapa. Chaqa mana nuqawan kaqkunaqami mana imatapis rurayta puytingqal-lapachu. ⁶ Chaymi mayqanpis mana nuqallawan kaqtaqa, imanutaq qirupa rikrankunamataqa kuchur itakusha chakin rupachinchik, chaynu ninamanna itakukanqa.

⁷ “Piru qamkuna tukuy rimashaykunata kasur, nuqamanta mana chiqanchakar ima ministishaykillapata mañakutkillapapismi Taytayqa qushunqallapa. ⁸ Chaynulla, chaynu puquq yupay kusa shumaqta kawsatkillapaqami Taytayqa kusa alabakashana kanqa. Chaynuqami nuqapa chiqap yaçhakuuniypaqna riqsikankillapa. ⁹ Chaqa nuqami qamkunataqa kusata munashunillapa, Taytay imanutaq nuqata munamashannulla. Chayraykumi qamkunapis uknikillapa uknikillapa munanakur

kawsayllapa, nuqa munashushayllapanulla.
¹⁰ Chaymi chiqapta nuqata munamarllapaqa, mantakushaykunata intrakar kasuyllapa. Chaqa imanutaq nuqamaqa Taytayta kusata munashayrayku tukuy mantamashanta kasur kawsani chaynulla.

¹¹ "Chaynuqami nishunillapa kusa shumaqta yarpurna, nuqawan chiqapta aligriyanaykilapapaq. ¹² Chaynullami mantashaykillapa: Imanutaq nuqa munashushallapa kani, chaynulla qamkunapis uknikillapa uknikillapa munanakuyllapa nir.

¹³ "Chayraykumi mayqanpis ukninta munashanrayku amigunta washananraykuqa wanuymatapis puytin. ¹⁴ Chaymi qamkunapis tukuy mantashushayllapata rurarqa kusa munashay amiguykunana kankillapa. ¹⁵ Chaynu katkillapami manana kananmantaqa sribimaqniyapaqnachu riqsir, amiguykunapaqna riqsishaykillapa. Chaqa uk sribikuqqami mana yaçhanchu imata patrunnin ruran nirmapis. Piru qamkunataqami Taytay tukuy imata willamashantapis tantar willashushallapanana kani. ¹⁶ Chaynulla manami qamkunachu nuqataqa akramashaykillapa. Ashwanmi nuqa qamkunata akrar kaçhashurayllapa rir kusata puquq yupayna maydiyapis kawsanaykillapapaq. Chaynu kar, tukuy imata ministir shutiypi Taytayta mañatkillapaqa qushunqallapa. ¹⁷ Chaymi qashan mantashaykillapa: Uknikillapa uknikillapa munanakuyllapa nir.

Jesustami paypa kaqnintinta chiqninllapa

¹⁸ “Nishaykillapapis: Kay pachapi mayqan chiqnishutinllapaqa yaçhankillapanu nuqatami puntataqa chiqnimayan nir. ¹⁹ Chaqa qamkuna kay pachamanta kaqkunallawan katkillapaqa, kusalata munashuyanmanllapa, imanutaq paykuna munanakunllapa chaynulla. Piru qamkunata paykunamanta akrashushaylla-paraykumi chiqnishunllapa. Chaqa manami paykunapanachu kankillapa. ²⁰ Chaymi uk cuti nishushayllapata yarpuyllapa. Chaqa kaynumi nishurayllapa: Uk sribikuqqami mana maschu patrunninmantaqa nir. Chaymi imanutaq nuqapa ikiypi puriranllapa mana allinta ruramananllapapaq, chaynullami qamkunatapis rurashunqallapa. Chaqa nuqa rimashaykunata kasuyarllapaqa, qamkuna nishaykillapatapis kasunmanllapa. ²¹ Chaynumi rurashunqallapa nuqarayku. Chaqa paykunaqami mana riqsinllapachu kaçhamasha chaytaqa.

²² “Paykunaqami nuqa mana shamur willasha katiyqa mana uchayjunchu kanmanllapa. Piru shamur willatiy mana kasukushanllaparaykumi kusala uchayjunna. Chaymi manana pirdunakanqalamapischu. ²³ Chaqa mayqanpis nuqata chiqnimaqqami Taytaytapis chiqniyanllapa. ²⁴ Chaynulla nuqa paykunapa naypanpi mana mayqanpis rurashanllapata rurasha katiyqami mana ima uchayjunlamapischu kanmanllapa. Piru tukuy imakunata paykunapa naypanpi rurasha katiympis, chiqnimanllapa, chaynulla Taytaytapis chiqninllapa ima. ²⁵ Tukuy kaykunaqami chaynuqa pasayan, Dyus nitin

Moisés iskribikashankuna kumplikananpaq. Chaqa niqmi: 'Yanqa illaqmantami chiqnimanllapa' nir.

²⁶ "Piru Taytaymanta Chiqap Ispiritu Yana-pakuqta kačhamutiyimi nuqapaq intrachikunqa uk tistigu yupayna mayqanmi kani nirmapis.

²⁷ Chaynullami qamkunapis nuqapaqqqa tistiguykuna kankillapa. Chaqa qamkunaqami puntamanta-pacha pullay kashaykillapa.

16

¹ "Tukuy kaykunatami willashunillapa, nuqapi kriyishaykillapamanta ama chiqanchakanaykilapapaq. ² Chaqa chay tantakananllapa wasikunamantami itakushunqallapa.

Chaynullami uk tyimpu chamunqa. Chaymi chay tyimpupiqa wanuchishurllapa, yarpunqallapa Dyuspaqqami kusa allinta rurayanchikllapa nir.

³ Chaynuqami tukunqallapa Taytayta chaynulla nuqatapis mana riqsimashanllaparayku.

⁴ Tukuy kaykunataqami chaynuqa nishunillapa, chaynu pasananpaq ura chamutinqa, tukuy chay willashushayllapata yarpunaykillapapaq.

"Piru tukuy kaykunataqami qamkunallawan kashayrayku mana naypaqlataqa willashuraylla-pachu.

Santu Ispiritumi yanapamanchik

⁵ "Nataq kananqami rianina mayqanchi kačhamasha karan paywan pullana kanaypaq. Piru chaynu nishutiyllapaqa manami mayqannikillapapis tapumankillapachu ¿maymantaq rianki? nirmapis. ⁶ Ashwanmi, chay willashushayllapapaq yarpur, kusa llakishalana

tikrakashaykillapa. ⁷ Piru chiqaptami nishaykillapa: Chaynu rinaypaqna katiyamapis algriyayllapa. Chaqa nuqa ritiymi Yanapakuq Ispirituqa shamenqa manaqa mana. Nataq nuqa rirqami kačhamushaq. ⁸ Chaynu Yanapakuq Ispiritu shamurmi, tukuy mana kriyiqkunata allita rikachinqa uchayjunmi kankillapa nir. Chaynulla intrachikunqa Dyusqami mana ima uchayjunlamapischu nir. Chaynu karmi tukuyta allita rikar yačhashunqallapa nir ima intrachikunqa. ⁹ Chaymi yačhankillapa, tukuy nuqapi mana kriyiqkunaqami kusala uchayjun nir. ¹⁰ Chaynulla yačhankillapapis nuqaqami mana ima uchayjunlamapischu kani nir. Chaymi ashwan riyanaña Taytayman, chaynulla mananami rikamankillapanachu. ¹¹ Chaynullami yačhankillapapis, kay pachapi mantakuq dyablutaqa, Tayta Dyus kastigakananpaq nishantaqami, allita rikar yačhar tukuy tyimpupaqna kastigayanqa nir ima.

¹² “Chaynu nir ima willashunayllapapaqmi kusa achka kan. Piru kananlla willashutiylla-paqami mana intrakankillapachu. ¹³ Chaymi Chiqapta intrachikuq Ispiritu shamur tukuy imatapis karanlata intrachishunqallapa. Chaqa payqa manami munashanllamantachu willashunqallapa. Ashwanmi tukuy imata Dyusmanta uyapashanta ima willar intrachishunqallapa. Chaynullami willashunqallapapis, imakunami maydiyaqa pasanqa nir ima. ¹⁴ Payqami nuqamanta uyashantana allita intrachishutinllapa, alabamanqallapa. ¹⁵ Chaqa

Taytay Dyus yaĉhashantami nuqapis yaĉhani. Chayraykumi nishurayllapa: Ispirituqami nuqamanta uyashanta allita qamkunataqa intrachishunqallapa nirqa”.

Kanan llakiyarmapis maydiyaqa aligriyankillapana

¹⁶ Jesusqami niranpis:

“Mananami maychu manana rikamanaykillapapaqqa. [Chaqa Taytaymanmi riyana.] Piru unaykaqmantaqami rikamankillapana” nir.

¹⁷ Chaynu nitinmi, wakin yaĉhakuqninkunaqa paykunapura kaynu tapunakuqllapa: “¿Ima nishaq nirtaq, chaynuqa nimanchikllapa? Chaqa nimanchikllapami, mananashi maychu Taytanman ritin manana rikanallapapaqqa. Chaymanta unaykaqmantashi rikayashunllapanira.”
¹⁸ Chaynulla, ¿ima nishaq nirtaq nin, ‘Mananami maychu’ nirqa? Manami intrakanchikllapachu imata rimayan nirmapis”.

¹⁹ Piru Jesusqami kwintata qukaran, tapunayanllapa nir. Chaymi niran:

—Qamkunatami nishaykillapa: Manana maychu qamkuna manana rikamanaykillapapaqqa. Piru unaykaqmantami rikamankillapana nir. ¿Chaynu nishaypaqchu tapunakuyankillapa?

²⁰ Piru chiqpta nishaykillapa: Qamkunaqami llakir waqankillapa ima nuqa dijashutiyllapaqa. Nataq nuqapi mana kriyiqkuna-shuypaqami kusalata aligriyanqallapa. Piru qamkuna chaynu llakishaykillapamantaqa ashwan mastana aligriyankillapa. ²¹ Imanutaq uk warmimaqa, kusata nanachikun wamrakustunanpaq

nanaynin aypatinqa. Piru wamritun nasikutinnaqami nanachikushanmatapis qunqanna. Chaymi ashwan kusata aligriyan, wamrakushanrayku. ²² Chaynumi qamkunapis kananqa kusata llakinkillapa. Piru nuqa tikrakamur rikashutiyllapami, shunquykillapapi kusa shumaqta yarpurna aligriyankillapa. Chaymi chay aligriyashaykillapamantaqa manana mayqanpis llakichishunqallapanachu.

²³ “Chaq chay diyakunapiqami manana imatapis tapumankillapanachu. Piru chiqaptami nishaykillapa: Ima ministishaykillapatapis shutiypi, Taytayta mañakutkillapa payqa qushunqallapa. ²⁴ Kanankamanmi manaraq imatapis shutiypiqa Taytaymanqa mañakushaykillapachu. Mañakuyllapa, pay yanapashutinllapa tukuy shunquykillapawan aligriyanaykillapapaq.

Jesusmi tukuy mana allin kaqkunataqa binsishana

²⁵ “Tukuy kaykunatami, kumparasyunkunawanan willashushallapa kani. Piru ñhamunqanami uraqa manana kumparasyunkunawannachu willashunayllapapaq. Ashwanmi Taytaypaqqqa imatapis kusa intrakaypaqtana willashaykillapa.

²⁶ Chaymi chay diyapiqa, imakunatapis shutiypina Taytaytaqa mañakunkillapa. Chaypiqami mana nuqanachu qamkunapaqqqa Taytaymanqa mañakushaq. ²⁷ Chaq Taytaymi kusalata munashunllapa, qamkuna nuqata munamashaykillaparayku, chaynulla paymanta nuqaqa shamusha kani nir kriyishaykillaparayku ima. ²⁸ Taytaypa naypanmantami shamuray kay

pachaman. Nataq kanan-shuypaqa kay pachata dijanina, Taytay kayashanman tikrakanaypaq".

²⁹ Chaynu Jesús nitinqa, yaĉhakuqninkunaqa niran:

—Kanan-shuypaqami kusa intrakayapaqtana rimayanki, mana kumparasyunkunawannachu.
³⁰ Chaymi kananqa yaĉhanillapana tukuy imatapis yaĉhanki nir. Chayraykumi manana tapushunayllapamatapis ministinkinachu. Chaynu katkimi, kriyinillapana chiqaptami Dyusmanta shamushayki nir.

³¹ Jesusqa niran:

—¿Chayqachu kananqa kriyimankillapana?
³² Chaqa ura ĉhamunanpaq karan chayqami ĉamushana. Chaymi qamkunaqa wakta kayta shikwakar rir, nuqalatana dijamankillapa. Piru manami nuqalachu kashaq, Taytay pullay kashanrayku. ³³ Tukuy kaykunatami willashunillapa, nuqapi maydiyapis kriyirlla kusa shumaqtana kawsanaykillapapaq. Chaqa, kay pachapiqami kusalata qischashunqallapa. Piru kusata animakurmi shachinakunkillapa. Chaqa nuqami tukuy mana allin kaqkunataqa binsishana kani.

17

*Jesusmi yaĉhakuqninkunapaq Taytanman
mañakuran*

¹ Tukuy kaykunata nirnaqami, Jesusqa syiluman chapakur kaynu nir mañakuran:

“Taytay, qischakar wanunaypaq uraqami ĉamushana. Chaymi, runakunata intra-chiy, imaraykumi wanuyani nir intrakar

alabamananllapapaq. Chaynuqami ashwan qamtapis alabashunqallapana. ² Chaqa qammi Wamraykitaqa nishayki, tukuylata mantar qampa kaqkunataqa washar, tukuy tyimpupaq kawsachinanpaq. ³ Chaymi mayqanpis qamta uklayla chiqap Dyus kanki nir riqsishuqkuna, chaynulla Jesucristuta kačhamushaykipi kriyiqkunalami tukuy tyimpupaqqha kawsanqallapa.

⁴ “Tukuy imata ruranaypaq nimashaykita kay pachapi rurar tukchishayraykumi, runakuna qamtaqa kusata alabashunllapa. ⁵ Chayraykumi Taytituy kanan-shuypaqa kay pachamapis manaraq kayatinchu kusa shumaq pudirninchikwan mantakuqninchik, chaynulla kanaypaqna tikramay.

⁶ “Chaqa qampa shutikitami, chay mana kriyiqkunamanta akrar qumashaykikunata riqsichisha kani. Paykunataqami, qampa kashanrayku qumarayki. Chaymi rimanaykita intrachishayrayku kasurna kawsanllapa. ⁷ Chaymi kananqa paykunaqa intrakanllapana, tukuy imatapis qamrayku rurani nir. ⁸ Chaqa rimanaykita paykunata yačhachinaypaq nimashaykita yačhachitimi, kasushallapa. Chaynullami paykunaqa kriyishallapa, nuqataqa chiqapta qam kačhamatki shamusha kani nir ima.

⁹ “Chayraykumi tukuy chay qampa kaqkunata qumashaykipaq mañakuni. Chaqa qammi paykunataqa qumarayki. Piru chay mana kriyiq kaqkunapaq-shuypaqa manami mañakunichu. ¹⁰ Tukuy nuqapa kaqkunaqami qampa.

Chaynulla tukuy qampa kaqkunapis nuqapa. Chaymi tukuy nuqapa kaqniykunaqa, rikar imanumi kusala pudirniyjun ima kani nir alabamanllapa.

¹¹ “Nuqami kay pachamantaqa, gammanna shamuyani Taytay. Nataq paykunaqami kay pachallapiraq kidanqallapa. Chayraykumi kusa allinla Taytay, shutikipi mañakushayki, allita kuytapamatki amana nuqamanta chiqanchakananllapapaq. Chaynuqami nuqawanqa pullalana kanqallapa, imanutaq qamwan nuqamaqa pullala kanchik chaynu. ¹² Chaqa nuqa kay pachallapi paykunawan karqami, qam pudirnikita qumashaykiwan kuytaray ima tukuy mana allinkunamanta. Nataq iskribikashannulla kumplikananpaqmi, dyablu munashannu rurar ukla chinqaran. Piru paymantaqami mana masqa chinqashallapanachu.

¹³ “Kanan-shuypaqami shamuyanina Taytay chay maypičhi kayashaykiman. Piru payku-nataqami kay pachapi mana kriyiqkunawan karlla intrachini nuqa aligriyashaynnulla kusalata aligriyananllapapaq. ¹⁴ Nuqa rimaynikita yačhachitiy kasushanllaparaykumi, mana kriyiqkunaqa paykunata chiqninllapa. Chaqa rimaynikita kasuqkunaqami nuqa yupayna, mana chay mana kriyiqkuna yupaynachu. ¹⁵ Piru chaynu nishurqa, manami mañashuyanichu, kay pachapi mana kriyiqkunamanta chiqanchanaykipaq nirchu. Ashwan mañashuni kuytanaykipaq tukuy mana allin kaqkunamanta. ¹⁶ Chaqa imanutaq nuqamaqa mana, kay pachapi mana

kriyiqkunapa kaqninchu kani, chaynullami paykunapis.¹⁷ Chayraykumi paykunataqa chiqap kaqlawan shumaqchay. Chaqa rimaynikiqami kusala chiqap. ¹⁸ Paykunatami mana kriyiqkunapa rurinta kačhayani, imanutaq nuqata qam kačhamarayki chaynulla. ¹⁹ Nuqami qam munashaykinulla paykunapaq wanushayrayku kusala shumaqpaqna riqsimanki. Chaynullami paykunapis chiqap rimayniki nishannula rurarna, shumaqchakanqallapa.

²⁰ “Manami paykunalapaqchu mañashuni. Ashwanmi paykuna yačhachikutin kriyianqallapa chay paykunapaqpis mañashuni. ²¹ Chaynullami Taytay mañashunipis tukuy nuqapi kriyiqkunaqa uklana kananllapapaq. Chaqa imanutaq qam nuqawanmaqa ukla kanchik chaynu, nuqanchikwan tantalana kananllapapaq. Chaynu katin, mana kriyiqkuna rikarqami allitana kriyinqallapa, qammi nuqata kačhamashayki nir. ²² Chaqa imanučhi kusa pudirniyjun kashayrayku alabamananllapapaq nimarayki, chaynu kananpaqmi paykunatapis nisha kani, uklana kananllapapaq. Imanutaq qamwan, nuqamaqa uklana kanchik chaynulla. ²³ Chaynu qam nuqawan karmi kusata yanapamanki. Chaynullami nuqapis paykunataqa yanapashaq, ukninllapa ukninllapa yanapanakur, uklana kawsananllapapaq. Chaynu katinllapami chay mana kriyiqkunaqa kwintata qukanqallapa, qammi nuqataqa kačhamashayki, chaynulla paykunataqa kusata munanki nuqata yupaylla nir.

²⁴ “Taytay, qammi qumarayki akrashaykikunataqa. Chaymi munani paykunapis chay maypičhi kayashaypiqa pullay kananllapata. Chaynu pullay karmi qamrayku kusa pudirniyjun kani nir yačhar alabamanqallapa. Chaqa qammi, pachamapis manaraq kayatinchu munamashaykillana kasha. ²⁵ Imatapis karanlata rikaq Taytay, mana kriyiqkunaqami mana riqsishunllapachu. Piru nuqa-shuypaqami riqsishuni. Chaynullami tukuy kriyiqkunapis yačhanllapa, qam nuqataqa kačhamashayki nir. ²⁶ Chaymi paykunataqa riqsichisha kani, imanu kanki nirmapis. Chaynullami masta qampaq intrachishaq munanakur kawsananllapapaq imanučhi nuqata munamanki chaynulla. Chaynu katinllapami nuqaqa paykunapina kashaq maydiyapis”.

18

Jesustami prisuranllapanā (Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

- ¹ Chaymanta chaynu nirnaqa, Jesusqa riran yačhakuqninkunawan Cedrón raqrapa chimpanman. Chaypi wirta katinmi, chayman Jesusqa yaykuran yačhakuqninkunawanqa.
- ² Chaynullami chay Judas, Jesusta kuntrankunaman qukunanpaq karan chaypis, riqsiq chay wirtataqa. Chaqa Jesusqami achka kuti chaymanqa yačhakuqninkunawan risha kayaq.
- ³ Chaynu chay lugarta riqsiq karmi, Judasqa achka suldadukunawan, Dyusta adurananllapa wasita wakin kuyaqkunawan ima, ĉharanllapa.

Paykunataqami kurakunapa mantaqninkuna, fariseukuna ima kačhamutin, ĉhamuranllapa lamparakunawan, anturchakunawan, chaynulla ispadakunawan ima alli kamakasha. ⁴ Piru Jesusqami tukuy ima pasayan nir yačhashanrayku, lluqshir rir kaynu nir tapuran:

—¿Mayqantataq maskayankillapa? nir.

⁵⁻⁶ Paykunaqa niran:

—Nazaretmanta Jesusta nir.

Jesusqa niran:

—Nuqami kani.

Chaynu Jesús “Nuqami kani” nitinka, ikiman tukushaq nir tukuynin pachaman rataranllapa. Judaspismi chaypi pullanllapa karan. ⁷ Chaymantaqa qashan Jesusqa tapuran kaynu nir:

—¿Mayqantataq maskayankillapa? nir.

Paykunaqa qashan niran:

—Nazaretmanta Jesusta nir.

⁸ Chaynu nitinllapaqa, qashan Jesusqa niran:

—Nuqami kani nir willashushallapana kani.

Nuqata maskamayarllapaqa, yačhakuqniyunkataqa dijayllapa rinqa.

⁹ Chaynuqami Jesusqa niran “Taytay chay qumashaykikunaqami, mana uklamapis nuqamantaqa chiqanchakashachu” nishan kumplikanapaq. ¹⁰ Chaymantaqa Jesuspa yačhakuqnin Simón Pedruqa, uk ispadata lluqshichimur, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa allilaw rinrinta *jsaq!* pitiran. Chay sirbikuqqami Malco shutiq. ¹¹ Chayta Pedro ruratin rikarmi, Jesusqa niran:

—Ispadaykita ñchuray tananman. Chaqa ñmanachu chay ayaq yaku yupay qischakanaypaq Taytay nishantaqa puytiyashaq rurayta? nir.

*Jesustami Anasman aparanllapa
(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)*

¹² Chaymantaqa chay suldadukuna, mantaqninwan, chaynulla Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkuna ima Jesustaqa aypar wataranllapana. ¹³ Chaymi puntataqa aparanllapa Caifaspa swigrun Anaspa wasinman. Chay añupiqami Caifasqa kurakunapa punta mantaqnin karan. ¹⁴ Kay Caifasmi Israelmanta runakunataqa kaynu nisha kayaq: “Uk runalami wanunanpaq allin kanqa tukuypaq” nir.

*Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)*

¹⁵ Simón Pedrumi, uk yañchakuq masinwan Jesuspa ikinta riyaranllapa. Pedrupa yañchakuq masinqami, kurakunapa mantakuqninpaqa riqsinan karan. Chaymi Jesuswan pulla yaykuran chay wasipa pampankaman. ¹⁶ Nataq Pedroshuypaq waqta punkulapi kidaran. Chaymi Jesuspa yañchakuqnin kurakunapa mantaqninpa riqsinan kaqqa, punkupi warmi kuytakuqtaqa willar Pedrutapis ruriman yaykuchiran. ¹⁷ Chaymantaqa chay punkupi kuytakuq warmiqa, Pedrutaqa kaynu nir tapuran:

—¿Manachu qampis wak runapa uk yañchakuqnin kanki? nir.

Pedruqa niran:

—Manami nir.

18 Piru kusata qasayatinmi, chay sirbikuqkuna, Dyusta aduranañllapa wasita kuytakuqkunawaña ninata kachkasha quñukur shayaranllapa. Pedrupismi paykunawan pulla chaypi quñukur shayarañ.

Anasmí Jesusta tapuran

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

19 Kurakunapa mantaqninqa qallariranna Jesusta tapuq yaĉhakuqninkunapaq, imakunata yaĉhachikushanpaq ima. **20** Taputinqa, Jesusqa niran:

—Nuqaqa tukuypa naypanpi rimasha kani. Maydiyapismi tantakananllapa wasikunapi, chaynulla Dyusta aduranañllapa wasipi, chay maypiĉhi Israelmanta tukuy runakuna tantakanllapa chaykunapi yaĉhachikusha kani. Chaynuqami mana imatapis pakapllaqa yaĉhachikushachu kani. **21** Chaynu katingqa, ¿imapaqtaq tapumayanki? Tapuy uyakumasha chaykunata. Paykunami yaĉhanllapa nuqa rimashaykunataqa nir.

22 Chaynu Jesús nitinmi, Dyusta aduranañllapa wasita kuyaqkunamanta ukqa qaqlanpi maqaran Jesustaqa, kaynu nir:

—¿Kurakunapa mantaqnintachu waknu willanki? nir.

23 Chaymi Jesusqa niran:

—Mana allinta rimasha katiyqa willamay-ari imatami mana allinta rimasha kani nirmapis. Piru allinta rimasha katiyqa ¿imapaqtaq maqamanki? nir.

24 Chaymantami Anasqa Jesustaqa watakashallata kaĉharan, kurakunapa punta mantaqnin Caifasmanna.

Pedrumi qashan Jesustaqa mana riqsinichu niran

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

25 Chaykamanqa, Pedruqa ninapa yatalanpi shasha quñukuyaran. Chaymi tapuranllapa:

—¿Manachu chiqapta wak runapa uk yaĉhakuqnin kanki? nir.

Pedruqa niran:

—Manami nir.

26 Chaypimi karan kurakunapa mantaqninpa uk sribikuqninpis. Payqami, Pedro uk sribikuqpa rinrinta pitisha karan chaypaqa ayllun karan. Chaymi paypis tapuran Pedrutaqa kaynu nir:

—¿Manachu paywan rikashuray wak wirtapi?

27 Chaynu nir taputinmapis, Pedruqa qashan, “Manami riqsinichu” nitinlami galluqa kantaranna.

Jesusmi Pilatupa naypanpi

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Piru limpu achkiyayatinnaqami, Jesustaqa Caifaspa wasinmantaqa, aparanllapa Romamanta mantakuq Pilatupa mantakuna wasinman. Piru Israelmanta karguyjunkunaqa mana yaykuranllapachu chay wasimanqa. Chaqa paykunaqami yarpuqllapa: Chayman yaykurqashi mantakuykuna nishannulla manana Dyuspaqqa shumaqnachu kayanqallapa nir. Chaynulla mananashi Pascua mikunamatapis mikuyta puytiyanqallapanachu nir. **29** Chaynu

Jesusta  chachitinllapanaqa, Pilatuqa waqtaman lluqshimur niran:

— Imamantataq kay runataqa uchachayankil-lapa? nir.

³⁰ Paykunaqa niranllapa:

—Kay runa allin katinqa, qammanqa mana apamunayllapatachu nir.

³¹ Pilatuqa niran:

—Chaynu katinqa, apar liynikillapa nishan-nulla kay runataqa rikar ya hayllapa nir.

Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa niran:

—Nuqakunaqami mana dirichuyjunchu kanil-lapa mayqantapis wanuchinayllapapaqqqa nir.

³² Chaynumiri kumplikaran, Jes s imanumi wanushaq nir payllapaq rimashanqa.

³³ Chaymantami Pilatuqa qashan mantakunan wasinman yaykur, Jesustaqa qayar kaynu nir tapuran:

— Qamchu Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

³⁴ Jesusqa niran:

— Qampa yarpuynikillamantachu tapumanki, manaqachu ukkuna willashusha katin? nir.

³⁵ Jes s chaynu nitinqa, Pilatuqa niran:

— Nuqachu Israelmanta runa kani? Chaqa qampa nasyunnikimanta runakuna, chaynulla kurakunapa mantaqninkunami qamtaqa nuqamanqa apamushushallapa. Ma willamay,  imatataq rurashayki? nir.

³⁶ Jesusqa niran:

—Nuqapa mantakunayqami mana kay pachamantachu. Chaqa chaynu katinqami,

nuqapa kaqniykuna maqanakunmanllapa
 ama Israelmanta karguyjunkunaman
 qukumananllapapaq. Piru mantakuyniyqami
 mana kaymantachu nir.

³⁷ Chaymantaqa Pilatuqa tapuran:

—Chaynu karqa, ¿chiqaptachu qamqa uk man-
 takuq kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamlami nimanki, mantakuq kani nirqa.
 Nuqami kay pachaman shamur nasiray tukuy
 runakunata willanaypaq chay chiqap kaqpaq.
 Chaymi chiqap kaqpaq rimatiy intrakaqkunaqa,
 uyamanllapa nir.

³⁸ Chaynu nitinqa, Pilatuqa niran:

—¿Imataq chay chiqap kaqqa? nir.

Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Chaynu Jesusta tapurnaqa, Pilatuqa qashan
 lluqshimuran, chay Israelmanta karguyjunku-
 nata kaynu nir willaq:

—Nuqapaqqami kay runaqa mana ima
 uchayjunlamapischu. ³⁹ Piru qamkunapa
 kustumrikillapami kan, kada Pascua fyistapi
 qamkuna nishaykillapanulla uk prisuta
 kaçhanaypaq. Chaynu katinmi, ¿munankillapachu
 kay Israel runakunapa mantaqñinta kaçhanaypaq?
 nir.

⁴⁰ Chaynu Pilato nitinqa, tukuyininllapa qashan
 kaynu niranllapa:

—¡Ama chaytaqa kaçharchu, ashwan Barrabasta
 kaçhay! nir.

Kay Barrabasqami kusala suwakuq runa karan.

19

¹ Chaymantaqami, Pilatuqa kaĉhakuran, Jesusta kusata llibachinanllapapaq. ² Chaymi suldadukunaqa kashamanta rurakasha kurunata Jesustaqa umachiranllapa. Chaynulla uk chupika murada raĉhpata yakachiranllapa. ³ Chaymantami ku-shipananllaparayku tukuynin qimikar kaynu nir-anllapa:

—¡Biba Israel pwiblupa gubyirnun! nir.

Chaynu nir imaqami, qaqlitanpi maqaqllapa.

⁴ Chaynami, Pilatuqa qashanpis mantakunaman-manta yarqamur niran:

—Rikayllapa. Nuqaqami paytaqa yarqachimusha kani rikar kwintata qukanaykil-lapapaq, nuqapaqqa kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu nir.

⁵ Chaymantaqami Jesusqa yarqamuran, kashamanta rurakasha kurunata umakusha, chupika murada raĉhpata yakakusha ima. Chaymi Pilatuqa niran:

—¡Kaypimi kay runaqa! nir.

⁶ Chaynu nitinqa, kurakunapa mantaqninkuna, Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkunaqa nir-anllapa:

—¡Kruspi klabay! ¡Kruspi klabay! nir.

Piru Pilatuqa paykunataqa niran:

—Chaqqa, qamkuna apar kruspiqa klabaylla-pamapis. Nuqapaq-shuypaqa, kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu nir.

⁷ Chaynu Pilato nitinqa, Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Nuqakunapaqami uk liyniyllapa kan. Chaymi, chay liyniyllapa nishannuqa, kay

runaqa allin wanununpaq. Chaqa payqa ‘Dyuspa Wamran kani’ nisha.

⁸ Chaynu nitinllapaqa llallin Pilatuqa kusata manchakuran. ⁹ Chaymi qashan mantakunanman yaykur, tapuran Jesustaqa kaynu nir:

—¿Maymantataq qamqa kanki? nir.

Piru Jesusqami, mana imatapis willaranchu.

¹⁰ Chaymi Pilatuqa qashan niran:

—¿Manachu imatapis willamayanki? ¿Manachu yaĉhanki, nuqa washashuya puytini? nir. Manaqapis ¿mantakutiy kruspi klabashuya puytinllapa nirqa?

¹¹ Jesusqa niran:

—Tayta Dyus, mana munasha katinqa, manami imatapis ruramayta puytinkimanchu. Piru mayqanĉhi nuqata qammanta qukumasha chaymi mas uchayjunqa qammantaqa.

¹² Chaynu Jesús nitinmi, Pilatuqa chay kutilla kaĉhayta yarpuran imanullapis. Piru chay Israelmanta karguyjunkunaqa kusata lanyaranllapa, kaynu nir:

—¡Chay runata kaĉharqa, Romapa punta mantaqnin Cesarpaqa mana amigunchu kanki! ¡Mayqanpis mantakuq paylla tikrakarqa, mantakuq Cesarpaqa kuntran! nir.

¹³ Chaynu nitinllapa Pilato uyaparqa, Jesustaqa tukuypa naypanman lluqshichimur, payqa mantakunapina taran. Chay mantakunan lugarqami shutiq “Rumi Llutakasha Pampa”. Nataq hebreo rimaypi-shuypaqa “Gabata” nir. ¹⁴ Chaypimi uk diyalana Pascua fyistapaq faltayatin, alas dusi yupayna karan. Chaymi Pilatuqa niran:

—¡Kaypimi mantakuqni killapaqa! nir.

¹⁵ Piru paykunaqami ashwan kusata laqyaranllapa kaynu nir:

—¡Wanunqa! ¡Wanunqa! ¡Kruspi klabay! nir ima.

Chaynu nitinllapa, Pilatuqa tapuran payku-nataqa kaynu nir:

—¿Mantakuqnikkillapatachu nuqaqa kruspi klabayashaq?

Chaynu nitinqami, chay kurakunapa mantaqninkunaqa niranllapa:

—¡Nuqakunapaqa, Cesarla mantakuqniyllapaqa!
¡Manami chiqan mantakuqniyjunchu kanillapa!
nir.

¹⁶ Chaynu nitinllapami, Pilatuqa Jesustaqa paykunatana quran. Chaymi Jesustaqa aparanllapan kruspi klabaq.

Jesustami kruspi klabaranllapana

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesusqa kayashanmantaqa krusninta rikrakur riran, Calavera shutiq lugarmanqa. (Hebreo rimaypiqa chay lugartaqa ninllapa Gólgota nir.) ¹⁸ Chay lugarpimi Jesustaqa klabaranllapa ishkay runawan pullata krusllapi, ukninta Jesuspa allilaw qichqanpi, ukninta ichuqlaw qichqanpi. ¹⁹ Kruspi klabatinllapanqa Pilatuqa kaçhakuran, uk litriru kaynu niqta churananllapapaq: “NAZARETMANTA JESÚS, ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir.

²⁰ Chaymi chay litrirutaqa Israelmanta achka runakuna liyiranllapa. Chaqa Jerusalén pwiblupaqa shipchanlapi karan. Chay litriruqami iskribikasha karan hebreo rimaypi, latin rimaypi, griego rimaypi ima. ²¹ Chaymi

Israelmanta kurakunapa mantaqninkunaqa niranllapa Pilatutaqa.

—Ama iskribiychu ‘Israel runakunapa mantaqnin’ niqtaqa. Ashwan iskribiy kaynuta: ‘Israel runakunapa mantaqnin tukuq’ niqta.

²² Piru Pilatuqa niran:

—¡Chaynu iskribirqami, iskribishana kani! nir.

²³ Chaymanta suldadukuna Jesusta kruspi klabarlapanaqa ra hpantaqa kwatru partipa  pitir, uk parti kada unu aypakuranllapa. Piru chay atun ra hpaa qatakunantaqa mana siranayjun katinmi, mana imanupis partinakuya puytiranllapachu. Chaqa uk kwirpuyjunlami karan. ²⁴ Chaynu katinmi suldadukunaqa, kaynu niranllapa:

—Ama llikirchu surtyakushunllapa, mabir mayqanninchikllapashi aypashunllapa nir.

Chaynu ruratinllapami Dyus nitin iskribikashanqa kumplikaran. Chaqa niqmi: “Ra hpaytami paykunalla ayparanllapa. Nataq qatakuna ra hpayta-shuypaqa surtyakur ayparanllapa” nir. Chaymi chaynulla suldadukunaqa ruraranllapa.

²⁵ Jesús klabakashanpa yatanpiqa karanllapa Jesuspa maman María, Jesuspa mamanpa irmanan, Cleofaspa warmin María, chaynulla María Magdalena ima. ²⁶ Chaymanta Jesús mamanta rikar, chay kusa munashan ya hakuqmin mamanpa pullan shaqta rikarqa, mamantaqa niran:

—Mamitay, chaypimi wamraykiqa nir.

²⁷ Chaynu mamanta nirqa, ya hakuqintapis niran:

—Chaypimi mamayki nir.

Jesús chaynu nishanmanta-pachami, chay yaĉhakuqninga Jesuspa mamantaqa payna rikaran, kuytaran imamapis.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Chaymantami, Jesusqa tukuy imapis kumplikashana nir yaĉhashanrayku kaynu niran:

—Yakunayani nir.

Chaynuqami niran, Dyus nitin iskribikashapi nishan kumplikananpaq.

²⁹ Chaynu nitinmi, puqyala raĉhpitata isupu qirupi watar, puchqu binu uk jarrupi tayatin tuyuchir, Jesuspa shiminmanqa qimiranllapa.

³⁰ Chaymi Jesusqa puchqu binuta kamarnaqa niran:

—Tukuymi kumplikashana nir.

Chaynu nirqa, pukĉhirar wanuranna.

Jesuspa kustillantami uĉhkuranllapa

³¹ Samana diyapi Pascua fyista qallarinanpaq katinqami, chay Israelmanta karguyjunkunaqa mana munaranllapachu, chay kruspi klabaraqkunapa kwirpun krusllapi kanantaqa. Chaqa Pascua fyistaqami kusala shumaq fyista karan. Chayrayku Pilatuta rugaranllapa kaĉhakutin rir chay kruspi klabaraqkunapa ĉhankanta pakitinllapa dasna wanutin, kwirpunta ashuchinanllapapaq nir. ³² Chaymi kaĉhakutinllapa, suldadukunaqa rir, Jesuspa qichqanpi uk klabaraqpa ĉhankantaqa pakiran. Chaynulla chay uk qichqanpi kaqpatapis. ³³ Piru

Jesuspa ñankanta pakinanpaq qimikayatinllapa-shuypaqa, wanushana karan. Chaymi ñankantaqa manana pakiranllapanachu.

³⁴ Piru ashwan chay suldadukunapa ukninga rir atun puntayjun jyirruwan Jesuspa kustillanta uñhkuran. Chaymi chay kutilla, yawarwan yaku Jesuspa kwirpunmantaqqa yarqamuran. ³⁵ Kaytaqami uk rikasha chay parlakun. Chaymi chiqapta riman. Chaynulla yañchanpis chiqapta rimayan nir. Chaynu rimatinmi, qamkunapis kriyinaykillapapaq. ³⁶ Chaqa tukuy kaykunaqami chaynuqa pasaran Dyus nitin iskribikashankuna kumplikananpaq. Chaqa niqmi: “Manami uk tullunlamatapis pakingqallapachu” nir. ³⁷ Chaynullami uk iskribikashakunapipis niq: “Rikakunqallapami uñhkushanllamatapis” nir.

Jesustami pamparanllapan
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Chaymantaqami Arimateamanta Josiqa, Pilatuta rugaran Jesuspa kwirpunta qutin apar pampananpaq. Josiqami, Jesuspa yañchakuqninna karan. Piru chay Israelmanta karguyjunkunata manchashanraykumi, upallala puriq, mana imatapis rimarchu. Chaymi Pilato apar pampay nitinqa, Josiqa rir, Jesuspa kwirpuntaqa aparanna pampaq. ³⁹ Chaynullami Nicodemupis ñhamuran, trinta kiluta yupay kusa mishki mutkiy-paqla rimidyitukuna mirrawan, aluwita apar. Paymi unaylla uk tuta risha kayaq Jesuswan parlaq. ⁴⁰ Chaynumi, Josiwan Nicodemuqa Jesuspa kwirpuntaqa aypar, rañhpitata chay mishki

mutkiypaqla rimidyitukunawan alli salar, pillurancanllapa. Chaynuqami ruraranllapa, Israelmanta runakunapa chaynu pampakunanllapapaq kustumrin kashanrayku.

⁴¹ Chay lugar kruspi klabashanllapapiqa kayaq uk wirta. Chaypiqami kayaqna qaqapi uk uchku wanuqkuna pampakananpaq. Piru chaypiqami manaraq mayqanpis pampakashachu kayaq.

⁴² Chaymi chaylapi pamparanllapa, chay yatanlapi katin. Chaqa Israelmanta runakunapa samanan diyamapis qallariyarannari.

20

Jesusmi kawsamuranna

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Chaymantami simanapa punta diyaniqi María Magdalenaqa amsaq amsaqla riran Jesús pampakashanmanqa. Chaynu rir charmi, chay uchkuta kirpaq atun rumiqa uklawpina kaqta rikaran. ² Chaymi kallpar riran, Simón Pedruta, chaynulla Jesuspa chay kusa munashan yaçhakuqninta willaq. Charqa, kaynu niran:

—¡Amitunchikllapataqa pampakashanmanta urqur apashallapa! ¡Manami yaçhayanillapachu maymanmi apar churashallapa nirmapis!

³ Chaynu nitinmi, Pedruqa chay uk yaçhakuq masinwanqa riranllapa Jesús pampakashanmanqa. ⁴ Ishkantinmi kusata kallparanllapa. Piru chay uk yaçhakuqqami kusata kallpar Pedrumantaqa naypaqta charan. ⁵ Charqami piratar chapakurqa Jesús pillukashan raçhpalatana rikaran. Piru manami

yaykuranchu rurimanqa. ⁶ Chaymanta Simón Pedro ñcharqa, yaykuran pampakashan uñhkumanqa. Piru paypis, Jesús pillukashan rañhpatalana usuraqta rikaran. ⁷ Chaynullami umanta pillushanllapa rañhpapaqa, kwirpunta pillushanllapa rañhpawanqa mana pullachu karan. Ashwanmi umanta pillushanllapa chay rañhpapaqa, chiqanla pillukasha usurayaran. ⁸ Chaymantaqa, Jesuspa chay uk yañhakuqnin naypaqta ñhasha karan chaypis, yaykuran. Yaykur tukuy chay pasashanta rikarqa, chaypiraq kriyiran Jesús kawsamushana nirqa. ⁹ Chaqa paykunaqa manaraq intrakashachu karanllapa, Dyus nitin iskribikashakunapi Jesusqa wanur kawsamuyanqa nishanpaqqa. ¹⁰ Chaymantami Jesuspa yañhakuqninkunaqa tikrakaranllapa wasinllapaman.

*Jesusmi María Magdalena man rikariran
(Mr 16.9-11)*

¹¹ Nataq María-shuypaqa Jesús pampakashan punkulapi waqar kidaran. Chaynu waqayarqa, piratar chapakuran uñhku rurimanqa. ¹² Chaymi ishkay angelkuna kusa yuraq intiru rañhpayjunta rikaran. Paykunaqami Jesús pampakashanpi, uknin ñchakinlaw kashanpi, ukninga uman kashanpi tayaranllapa. ¹³ Chaymantaqa chay angelkunaqa tapuranllapa Mariataqa kaynu nir:

—Mamitay, ¿imapaqtaq waqayanki? nir.

Chaynu taputinllapaqa, payqa niran:

—Amituyta apasha katinllapami waqayani.

Manami yañhayanichu mayman aparmi ñchurasha kanqallapa nirmapis.

14 Chaynu nir uklawman chapakuq tirkakayarlami, Jesusta naypanpi shaqta rikaran Mari-aqa. Piru payqa mana yaĉhayaranchu Jesús kanqa nirmapis. **15** Chaymantami Jesusqa payta tapuran kaynu nir:

—Mamitay, ¿imapaqtaq waqayanki? ¿Pitataq maskayanki?

Chaynu taputinqa, María Magdalenaqa, wirtata kuytaq kanqa nir yarpur, niran:

—Taytituy qam apasha karqa willamay, ¿maypitaaq êchurashayki rir apanaypaq? nir.

16 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—¡María! nir

Mariaqa tirkakamur niran hebreo rimaypi:

—¡Raboni! nir. (Rimananchikpiqa niyan “Yaĉhachikuq Taytituy”).

17 Chaynu nitinmi chaymantaka, Jesusqa niran:

—Ama aypamaychu mamitay. Chaqa manaraqmi rishachu kani Taytaywan pulla kanaypaqqa. Piru rir, tukuy ukniyikunata willapamay, rianinami Taytaywan, Taytaykillapawan, Dyusniywan, Dyusnikillapawan tarinakuq nir.

18 Chaymi Mariaqa rir, willaran Jesuspa tukuy yaĉhakuqninkunataqa: “Amitunchikllapatami rikasha kani” nir ima. Chaynullami Jesús willashantaqa tukuya parlakuran manyaqmanta.

*Jesusmi rikariran yaĉhakuqninkunaman
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

19 Chay simanapa punta diyanllapi, limpu amsayatinnaqa Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa uk wasilapi tantakar alli kirpakusha ima

tayaranllapa, Israelmanta karguyjunkunata manchashanllaparayku. Chaynu kayatinllapami, Jesusqa illaqmanta yaykur, paykunapa chaypinllapapi shar, kaynu nir saludaran:

—¡Kusa shumaqmi kankillapa! nir.

²⁰ Chaynu nirnaqa, Jesusqa yaĉhakuqninkunata rikachiran makinkunata, kustillanta ima. Chaymi paykunaqa Jesusta rikar riqsirqa, allipta aligri-yaranllapa. ²¹ Chaymantaga qashan Jesusqa paykunataqa niran:

—¡Kusa shumaqmi kankillapa! Chaqa imanuĉhi Taytay kaĉhamaran chaynullami qamkunatapis kaĉhashunillapa, nuqapaq yaĉhachikutkillapa kriyirna washakananllapapaq nir.

²² Chaynu nirqa, Jesusqa paykunaman pukakur, niran:

—Santu Ispiritu qamkunawan kanqa.
²³ Chaymi mayqantapis uchanmanta pirdunatkillapaqa pirdunakashana kanqallapa. Chaynulla mayqantapis uchanmanta mana pirdunatkillapaqa, mana pirdunakanqachu nir.

Tomasmi Jesús kawsamushata rikaran

²⁴ Jesús kawsamur yaĉhakuqninkunaman rikarinqa, dusi yaĉhakuqninkunamanta Tomás, chay Milli niqllapa chayqa, mana chaypichu karan.
²⁵ Chaymi chaymantaraq Tomastaqa willaranlapa:

—Amitunchikllapatami rikasha kanillapa, nir.

Piru Tomasqa niran:

—Makinkunata klabu chuqrishanta mana rikar, chaynulla chay chuqrilikashanman mana

diduyta itar, mana makiywan kustillanta kamar imaqa, mana kriyishaqchu nir.

26 Chaymanta uchu diya pasatinnaqa, Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa qashan tantakaranllapa chay wasillaman. Tomaspismi chaypina karan. Paykunaqami punkuta kirpakusha tayaranllapa. Piru Jesusqami illaqmanta yaykur paykunapa chaypinllapapi shar kaynu nir saludaran:

—¡Kusa shumaqmi kankillapa! nir.

27 Chaynu nirqa, Tomastaqa niran:

—Diduykita kayman itay, makiykunata rikay, makikita apamur kustillayman itay. Ama mana kriyiq runachu kar, ¡kriiy! nir.

28 Chaynu nitinmi, Tomasqa kusata aligriyar kaynu niran:

—¡Amituymi kanki; Dyusniymi kanki! nir.

29 Chaymi Jesusqa niran:

—¿Kanan rikamarqachu kriyimankina? ¡Kusa shumaqmi kanqa manaraq rikamayar, kriyimaqkunaqa! nir.

Imapaqmi kay iskribikashaqa

30 Jesusqami yaĉhakuqninkunapa naypanpiqa mas achka milagrukunata ruraran. Piru wakin milagrukunaqami kay librupiqa mana iskribikashachu. **31** Nataq chay iskribikashakunashuypaqami, Jesusqa Taytanchik Dyuspa Wamran chaynulla Akrashan Cristun nir, qamkuna kriyinaykillapapaq iskribikasha. Chaynu kriyirnaqami tukuy tyimpupaqna kawsankillapa payrayku.

21

Jesusmi rikariran syiti yaĉhakuqninkunaman

¹ Chaymantami, Jesusqa qashan rikariran wakin yaĉhakuqninkunaman, Tiberias shutiq quĉhana manyanpi. Kaykunami karan tarinakutinllapaqa: ² Simón Pedruqa chay Milli niqllapa Tomaswan, chay Caná Galilea pwiblumanta kaq Natanaelwan, Zebedeupa ishkay wamrankunawan, chaynulla ishkay mas yaĉhakuq masinkunawan pulla karanllapa. ³ Chaypi pulla kayatinllapaqa, Simón Pedruqa niran:

—Riyani piskadukuq, nir.

Chaymi chay wakinkunapis niranllapa:

—Chaynu katinqa nuqakunapis pullayki rishaqllapa nir.

Chaynu ninakur chaymantaqa riranllapanari uk yaku karruman iqrar. Piru chay tutaqna mana uklamatapis piskadutaqa ayparanllapachu.

⁴ Limpu achkiyatinnami, Jesusqa chay atun quĉhana manyanpi rikariran. Piru yaĉhakuqninkunaqa mana yaĉhayaranllapachu, Jesús kanqa nirqa. ⁵ Chaynu yarpupakuyatinllapaqa, ashwan Jesusqa niran paykunataqa:

—Wamrituykuna, ¿manachu piskaduta aypashaykillapa mikunallapapaq? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Manami nir.

⁶ Chaynu nitinllapaqa, Jesusqa qashan niran paykunataqa:

—Yaku karryuykillapapa allilaw qichqanman atun shikraykillapataqa itakuyllapa. Chaypiqami aypankillapa nir.

Chaynu nitinmi, paykunaqa chaynu ruraranllapa. Piru chaymantaqa manana chay atun shikrataqa lluqshichimuya puytiranllapachu, kusala unta piskadu kashanrayku. ⁷ Chaymantami Jesuspa chay kusa munashan yaĉhakuqninqa, Pedrutaqa niran:

—;Wakqami Amitunchikllapa! nir.

Chaynu niqta uyaparlami Simón Pedruqa raĉhpanta yakakuran. Chaqa lirila karan. Raĉhpanta yakakur yakuman yaykuran. ⁸ Nataq chay wakinkuna-shuypaqa, syin mitrulana yupay manyaman ĉhananpaq faltayatin, yaku karrunpiqa ĉharanllapan, atun shikrapi piskaduta untalla aysaĉhakusha. ⁹ Chaymanta ishkir rirqa yaku manyaman ĉharqa nina ratakuqta tariranllapa. Chay nina ratakuqpa ananpiqa piskaduwan, tantita kasha karan. ¹⁰ Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:

—Apamuyllapa chayraqla lluqshichimushaykil-lapa wakin piskadukunata nir.

¹¹ Chaynu Jesús nitinqa, Simón Pedruqa iqar chay atun shikrataqa waqta pachakaman chutamuran. 153 piskadu kusa atunlla karan, chay atun shikrapiqa. Piru chaynumapis mana llikikaranchu chay shikraqa. ¹² Chaymantami Jesusqa, paykunataqa niran:

—Shamur mikuyllapa nir.

Chaynu nitinqa chay yaĉhakuqninkunaqa uknin-lamapis mana tapuyaqllapachu, mayqantaq kanki nirlamapis. Chaqa yaĉhayaranllapanari Amitunchikllapa nir. ¹³ Chaymantami

Jesusqa paylla yaĉhakuqninkunaman qimikar tantitakunata, piskadukunata ima aypachiran.

14 Chay rikarishanwanqami kawsashanmantaqtaqa Jesusqa kimsa kutipaqna rikarisha karan yaĉhakuqninkunamanqa.

Jesusmi parlaran Simón Pedruwan

15 Mikur tukchitinllapanaqa, Jesusqa nirana Simón Pedrutaqa:

—Jonaspa wamran * Simón. ¿Qamqachu chiqapta kaykunamantaqa masta munamanki?

Pedruqa nirana:

—Arí Taytituy. Qamqami yaĉhayanki nuqaqami munashuni nir.

Chaymi Jesusqa nirana:

—Uyshitaykunatami qaranki nir.

16 Chaynu nirqa, qashan tapuran:

—Jonaspa wamran Simón, ¿chiqaptachu munamanki? nir.

Pedruqa nirana:

—Arí Taytituy. Qamqami yaĉhayanki nuqaqami munashuni nir.

Chaymi qashanpis Jesusqa nirana:

—Uyshitaykunatami michinki nir.

17 Chaynu nirqa qashan kimsa kutipaqna kaynu nir tapuran:

—Jonaspa wamran Simón ¿munamankichu? nir.

Chaynu Jesús kimsa kuti tapushanrayku, Pedruqa kusa llakishala nirana:

—Taytituy, qamqami yaĉhayanki tukuya. Qamqami yaĉhayanki nuqaqa munashuni nir.

Jesusqa qashan nirana:

* **21:15** Wakin iskribikashakunami “Juanpa wamran” nin.

—Uyshitaykunatami qaranki nir. ¹⁸ Chiqaptami nishayki: Musu karqami maytapis rinashaykita riq kanki, qamlla mudakur ima. Piru kanan-shuypaq nishayki: Rukuna katkiqami, ukna mudachishunqa, qamqa rikraykikunata chutarachitki. Chaynu raâhpaykita yakachishurqa, maytapis apashunqa mana qam rinashaykimanmapis.

¹⁹ Jesús chaynu nirqa, Pedrutaqa intrachinayarán imanumi wanuyanqa nir. Chaynulla intrachinayaránpis chay wanushanrayku, runakunaqa Dyuspi mastana kriyir alabanqallapa nir. Chaynu nirnaqa chaymantaqa niran:

—¡Shamuy nuqawan rishun! nir.

Jesuspa kusa munashan yaâhakuqnin

²⁰ Chaynu ninakurqa riranllapana. Riyarlapa Pedruqa das ikinman chapakurqa, rikaran Jesuspa kusa munayashan yaâhakuqnin ikinllapata riqta. Kay kusa munayashan yaâhakuqninmi Jesús wanunanpaqna paykunawan mikuyatinga, tapusha karan “¿Mayqanninllapashi kuntrankunamanqa qukuyanqa?” nir. Paymi ikinllapataqa riyaran. ²¹ Ikinllapata riqta rikarqa, Pedruqa Jesustaqa tapuran:

—Taytituy, kayta-shuypaq, ¿imataq pasayanqa? nir.

²² Jesusqa Pedrutaqa niran:

—Nuqa munar, qashan shamunaykaman kawsachitiymapis, ¿ima kwintaykitaq qampaqq? Qamqa shamuy nuqawan rishun nir.

²³ Chaynu Jesús nisha katinmi, tukuy paypi kriyiqkunaqa kusata ninakuqllapa:

“Chay kusa munashan yaĉhakuqninqa manana wanuyanqanachu” nir. Piru Jesusqa manami, mana chiqapta wanunanpaqchu niran. Chaqa payqa, niran: “Nuqa munarqa, qashan shamunaykaman kawsachitiymapis, ¿ima kwintaykitaq qampaqa?” nirla.

²⁴ Jesusqami nuqapaq rimaran chaynuqa. Chaynu karmi nuqalla rimani tukuy chaykunapaqqa. Chaynullami tukuy kaypi iskribikashakunatapis nuqalla iskribisha kanimapis. Chaymi nishayqa chiqap.

²⁵ Jesusqami achka milagrunkunata ruraran. Tukuy chay rurashankunata manyaqmanta iskribishaqami kay pachamapis tukuy librukunataqa mana aypayanmanchu.

Chaynumi kanqa.

**Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021
05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a**